

6
0

LACARA

L XIX
1976
PRILIE 1970

VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII TURCIA, CEVDET SUNAY

În această săptămână a avut loc în țara noastră vizita oficială a președintelui Republicii Turcia, Cevdet Sunay. Vizita întreprinsă la invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, se înscrie în acțiunile menite să dezvolte tot mai intens relațiile dintre popoarele român și turc în interesul reciproc și al cauzei păcii generale.

Calda primire făcută înaltului oaspete a reafirmat stima și prețuirea poporului român față de poporul turc, popoare animate reciproc de năzuința comună de a se cunoaște mai bine, de a conlucra în diverse domenii de activitate, de a dezvolta în continuare relații de bună vecinătate și de colaborare prietenească, pentru pacea în Balcani, pentru întărirea spiritului de colaborare și înțelegere internațională. «Sînt convins că vizita mea — a declarat președintele Republicii Turcia la sosirea în România — va da un nou impuls relațiilor noastre, care se dezvoltă continuu. În dezvoltarea acestor relații, sentimentele de prietenie sinceră, reciprocă ale națiunilor noastre ocupă un loc de seamă și prezintă tot atîta importanță ca și responsabilitățile ce revin conducătorilor de stat».

În cursul vizitei, înaltul oaspete a luat cunoștință de activitatea plină de avînt creator a poporului, a vizitat obiective economice și culturale, a admirat frumusețile naturale și turistice ale orașelor Craiova și Constanța. Referitor la importanța unor asemenea vizite, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în interviul acordat unor ziaristi turci, a spus: «...realizarea unei colaborări trainice între țările din Balcani constituie, în condițiile de astăzi, un factor de primă necesitate pentru dezvoltarea fiecărei țări din această regiune și, totodată, pentru cauza securității și păcii în Balcani și în Europa».

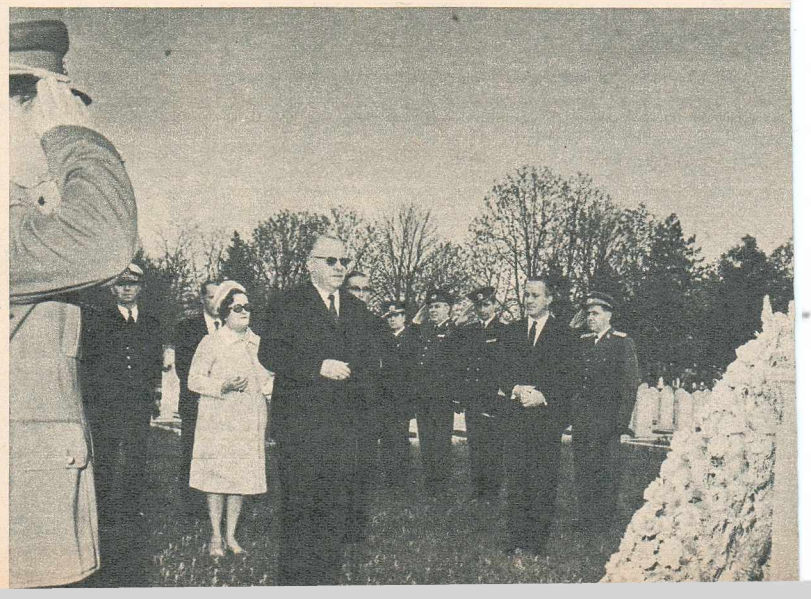
1 La sosire, pe aeroportul internațional București-Otopeni.

2 Cei doi președinți răspund aclamațiilor mulțimii venite în întâmpinare.

3 Președintele Republicii Turcia a depus o coroană de flori la Cimitirul militar turc-Ghencea.

4 În timpul convorbirilor oficiale.

5 Vizita protocolară la Palatul Consiliului de Stat.

reportaj de șapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Pe Șantierul național al tineretului de la Lotru.

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACARA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

la ordinea zilei: ÎNSĂMÎNȚĂRILE

Deși timpul se menține capricios, însămînțările de primăvară au intrat în perioada decisivă. Culturile din epoca I sînt însămînțate în proporție de 82% în sectorul agricol cooperatist și de 77% în cel de stat. După datele de la începutul săptămîinii au fost semănate cu floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, legume și plante furajere 1 322 000 ha. Comparativ cu situația existentă la aceeași dată a anului trecut, însămînțările sînt mai avansate cu peste 600 000 ha, dar față de cerințele agrotehnicii, raportate la condițiile pedoclimatice ale anotimpului, ritmul lucrărilor este necorespunzător. Media zilnică de 70 000 ha însămînțate în sectorul de stat și cooperatist nu corespunde bazei tehnice asigurate. Numai 40% din capacitatea mijloacelor de lucru au fost folosite, la această situație contribuind atît excesul de umiditate cît și deficiențele organizatorice din

unele unități, practica așteptării ca întreaga suprafață să se zvinde, în pofda existenței unor parcele pe care se poate lucra.

Porumbul, cultură spre care se vor concentra în săptămîina următoare toate forțele, a fost însămînțat deja pe cca. 60 000 ha, mai ales în unitățile cooperatiste din județele Ilfov, Teleorman, Brăila, Constanța, Dolj, Vrancea și Mehedinți. Timid s-a început această lucrare și în județele Ialomița, Tulcea, Buzău, Galați, Vaslui, Prahova, Dîmbovița, Vâlcea, Gorj. În Banat, însemnate suprafețe sînt acoperite cu apă din precipitații, dar întîrzie măsurile corespunzătoare, mai ales în județul Timiș unde solul saturat păstrează apa pe terenurile ce urmează să fie cultivate cu porumb.

Este mult întîrziată însămînțarea lucernei. În zona I sînt județe care au terminat această lucrare (Ialomița), unele sînt avansate

(Tulcea, Constanța și Dolj), altele sînt mult rămase în urmă. În județul Timiș s-a însămînțat numai 7% din suprafața planificată, în județul Brăila — 14%, Arad — 28% etc. Ritm cu totul nesatisfăcător este înregistrat în zona a II-a: județele Galați și Vrancea au încheiat această lucrare, în timp ce județele Bacău, Neamț, Caraș Severin, Argeș, Dîmbovița și Iași se găsesc cu realizări mai mici de 30%. Această situație va avea consecințe asupra producției de furaje, sortiment atît de necesar dezvoltării zootehnicii.

Măsurile preconizate de conducerea Ministerului Agriculturii și Silviculturii pentru intensificarea ritmului la însămînțări sînt bune, dar ele trebuie respectate de către toate unitățile de producție în vederea obținerii în acest an a unor recolte cît mai bogate.

G.S.

perfecționări

Pe o rază importantă a teritoriului, unde trăiește marea majoritate a populației țării, cooperarea de consum participă la uriașul efort național pentru ridicarea economică și socială a satului, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale întregii țărănimii.

Cu cei 7 milioane de membri pe care îi are cooperarea de consum ea este o forță potențială importantă. Bilanțul celui de-al V-lea Congres al Cooperăției de consum atestă acest lucru: o treime din întregul volum al mărfurilor desfăcute prin comerț s-a efectuat prin cooperative; volu-

mul mărfurilor desfăcute se cifrează la 133 miliarde lei, al producției și prestărilor de serviciu la peste 6 miliarde lei, al produselor achiziționate la peste 3 miliarde lei. Dacă se adaugă la toate acestea că cele 972 cooperative de credit au acordat împrumuturi în valoare de 2,6 miliarde lei, avem o imagine edificatoare a rolului și forței economice a cooperăției de consum.

Dar cum în toate sectoarele vieții economice și sociale în ultimii ani s-au produs transformări esențiale, în spiritul epocii în care trăim, cooperarea de consum, și ea, își propune perfecționarea activității sale. Vorbind la recentul congres, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a recomandat cooperătorilor să dea o atenție

sporită valorificării produselor agricole, îmbunătățirii aprovizionării populației rurale cu produse industriale și intensificării schimbului economic dintre oraș și sat. De asemenea, organizarea aprovizionării cu mărfuri de bună calitate și în sortimente variate trebuie să stea în centrul atenției cooperătorilor. Aceste recomandări vin să spulbere o optică și o mentalitate învechite, că la sate se poate vinde orice și ori-cum. În cadrul societății românești actuale aceeași grijă pentru civilizație, bună deservire se extinde asupra întregii populații.

În spiritul acestor îndrumări trebuie să fie privite noile forme de organizare concentrată a unităților comerciale din cadrul cooperăției de consum pe trei trepte: centrul comercial sătesc, comu-

nal și zonal. Promovarea unor forme noi, inedite, în mediul sătesc cum sînt: autoservirea, expunerea deschisă, automagazinele etc., apoi dezvoltarea gamei de servicii oferite populației

vor integra comerțul din lumea rurală, nu totdeauna la pas cu timpul, în structurile contemporane ale relațiilor sociale.

Ion MAN

sensul noului decret

Recentul «Decret pentru stabilirea și sancționarea unor contravenții privind regulile de conviețuire socială, ordinea și liniștea publică» este un act firesc de punere în acord a mecanismelor juridice cu nivelul conștiinței sociale. Nu «pericolul» parazitismului, nici vreo «amploare» a manifestărilor scandalagiilor au determinat noile reglementări, ci la baza lor stă observația simplă că pe măsură ce se dezvoltă conștiința socialistă a covârșitoarei majorități a populației — conștiință ce se reflectă în comportarea acestei majorități — atitudinea unor indivizi, aflați sub influența mentalităților înapoiate, devine tot mai discordantă.

În preambulul decretului se și menționează că succesele repute de poporul român în opera de construcție socialistă, progresul continuu al economiei, științei și culturii (...) au determinat o profundă înnoire spirituală a societății noastre, creșterea conștiinței

politico-cetățenești a maselor largi populare. În consecință, oamenii muncii iau atitudine împotriva acelor care (...) încalcă cele mai elementare norme de conviețuire socială. Față de această luare de poziție a cetățenilor, era firesc ca dreptul să contribuie și el la asanarea morală a periferiei societății.

Ceea ce este principal nou în actuala reglementare e recunoașterea raportului strîns dintre muncă și cinste. Acesta este și efectul urmărit în completarea legislației în vigoare. S-a constatat că cei care duc o viață parazită, care refuză să-și asigure mijloacele de existență prin muncă cinstită, se situează automat în anticamera codului penal. Unii dintre ei cochetează continuu cu delictele ori speculează abil rezultatul infracțiunilor comise de alții, încît reușesc, o vreme, să se sustragă de la răspunderea penală. Faptele lor, deși incompatibile cu etica noastră, nu înfrunesc totdeauna elementele constitutive ale infracțiunii. Aspra lor sancționare contravențională oferă organelor

În atmosfera liniștită a salinei din Slănic-Prahova s-au desfășurat timp de trei zile întrecerile celei de-a V-a ediții a Campionatelor mondiale de aeromodel de cameră clasă S 1 D. La start s-au aliniat «libelulele» concurenților din 10 țări. Titlul de campioană mondială a fost cucerit de echipa Cehoslovaciei, iar poziția întâi în clasamentul general individual a fost ocupată de reprezentantul ceh Jiri Kalina.

stat posibilitatea intervenției prompte, în interesul purității morale a societății.

Din categoria contravențiilor, căror sancționare e menită să ombată viața parazită ca rezervă a delincvenței, menționez: delarea la mila publicului, îngăuirea sau participarea la jocuri neautorizate, inițierea sau constituirea unor grupuri care exprimă o concepție de viață parazită.

Decretul urmărește de asemenea combaterea eficientă a unor fapte care periclitează drepturile legitime, constituționale, ale cetățenilor, dacă acele fapte nu con-

stituie infracțiuni. Menționez: alungarea din locuința comună a soțului, soției sau copiilor, portul oricărui fel de armă albă, urmărirea sau acostarea unei persoane.

Decretul urmărește și combaterea unor fapte necivilizate, manifestări ale lipsei de educație, glume stupide care tulbură buna desfășurare a unor activități, care compromit ținuta morală demnă a societății sau care lezează interesele cetățenilor. Așa sînt: tulburarea liniștii locuitorilor, alarmarea nemotivată a organelor specializate să intervină în caz de pericol, aruncarea cu obiecte sau

substanțe asupra persoanelor, clădirilor, vehiculelor, nerespectarea măsurilor de ordine pentru buna desfășurare a manifestărilor sportive etc.

Primate cu interes și satisfacție de opinia publică, noile reglementări legale vor completa efectul moral obținut prin larga activitate instructiv-educativă desfășurată de școli, instituții de cultură, în familii și în colectivele de muncă.

Ion UNGUREANU
procuror șef de birou
la Procuratura municipiului
București

microbismul infracțional

ANTON PANAIT, fost casier al agenției C.E.C. din comuna Bărăganul, județul Brăila, a delapidat cel puțin 134 840,50 lei.

Spunem cel puțin deoarece atît s-a descoperit pînă acum în sarcina individului și pentru această sumă a fost trimis în judecată. Dar lista rămîne deschisă. Specificul metodei infracționale alese de inculpat determină și un specific al posibilităților de prindere. Descoperirea este inevitabilă, dar se face treptat. Ea depinde de frecvența cu care titularii conturilor ținute incorect se prezintă la ghișeu.

Care era metoda fostului casier? El primea economii, le consemna în librete, dar distrugea foile de depunere în loc să le înregistreze și să le comunice filialei județene. Sumele astfel încasate și le însușea, fără ca ele să fie operate în fișele de cont ce se țin la filialele județene pentru fiecare libret în parte. Foarte simplu, dar riscant 100%. Era destul ca unul singur dintre depunătorii cu contul neținut în regulă să se prezinte la o altă agenție decît la cea din Bărăganul pentru ca fraudă să fie descoperită. Totuși, infractorul a operat nestingherit 2 ani și 5 luni. De ce?

Pentru că el a profitat de neatenția, munca de mîntuială și dezinteresul față de avutul obștesc al celor din jur.

La fiecare filială județeană există un contabil obligat să confrunte libreturile cu fișele de cont, atunci cînd la ghișeu se prezintă un libret aflat în evidența filialei.

La Brăila, obligația n-a fost respectată. Dacă, spre exemplu, în ziua de 7 august 1969, funcționara Anica Matei ar fi confruntat libretul prezentat de titulara F.S. cu fișa de cont, fraudele lui Panait ar fi fost descoperite cu

cîteva luni de zile mai devreme și delapidarea ar fi fost cu cîteva zeci de mii de lei mai mică. Dar Anica Matei nu și-a respectat obligațiile!

Trei, dintre cele o sută treizeci și patru de mii de lei, au fost delapidate printr-un fals comis cu ștampila personală a șefului de agenție. Dacă fostul șef al agenției Bărăganul, Radu Căpriță, și-ar fi asigurat ștampila... dar el nu și-a asigurat-o.

Dacă lui Anton Panait i s-ar fi făcut o singură revizie contabilă corectă, responsabilă, exigentă, ar fi fost demascat mai devreme. Dar inspectorul Gheorghe Rusu, care îl verifica de obicei, mergea cu casierul la băutură, accepta sau chiar îi solicita ciubuc în produse naturale (pește, păsări, vin) și... îl găsea totdeauna «corect»!

Deviza de viață, sensul de a fi al lui Anton Panait, era unul singur, cunoscut de toată lumea: să bea zilnic un litru de coniac. Rație fixă, fără nici o glumă. O înmulțire ușoară ar fi relevat că acest «hobby» costa în jur de 1 500 de lei lunar, adică mai mult decît salariul tarifar al casierului. Nimeni n-a făcut calculul, după cum nimeni nu s-a întrebat de unde-i mai ajungeau banii și pentru celelalte cheltuieli vitale. Or, dacă s-au întrebat, cei din jur au închis ochii. După cum închideau ochii și cînd Anton Panait, în timpul orelor de program, își muta sediul la bufetul din comună.

Prejudiciul este mare. Interesele depunătorilor nu sînt lezate în mod direct, ei beneficiază de sumele depuse ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic, dar aceasta se face pe seama avutului obștesc, în jurul căruia vegheau atîtea persoane. Sub nasul lor, infractorul a furat nestingherit.

centenarul V.I. Lenin

Pretutindeni în țară continuă manifestările culturale închinat centenarului V.I. Lenin, manifestări care-și propun să ilustreze viața și activitatea făuritorului și conducătorului primului stat socialist din lume. La Bacău, în fața unei asistențe numeroase profesorul universitar Dan Smîrnițescu a vorbit despre «Întîlnirile cu Lenin» din perioada fiind vorbitorul a fost în vechea Rusie și, mai apoi, în Uniunea Sovietică. Totodată, la librăria «Vasile Alecsandri» din localitate s-a deschis o expoziție cu opere ale lui V.I. Lenin, editate în limbile rusă, română și franceză. În alte 18 localități rurale ale județului, profesori de istorie și literatură au organizat simpozioane și seri omagiale consacrate centenarului nașterii conducătorului Revoluției Socialiste din Oc-tombrie.

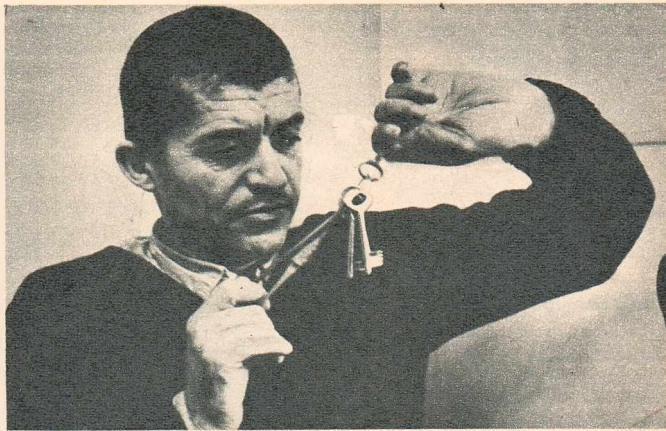
Tinăra mașină de calcul românească «FELIX» — anul nașterii 1969 — a intrat, începînd cu acest an, în dotarea unităților de producție cu mare volum de operații contabile. Proiectul acestei mașini F.C.E.-30 aparține Institutului de cercetări și proiectări pentru utilaje electronice de calcul, iar construirea ei, Fabricii de elemente pentru automatizări. Pentru 1970 este prevăzută îmbogățirea gamei mașinilor de calculat prin producerea de calculatoare electronice complet transistorizate.

economii cu prețul vieții

Nerespectarea regulilor de călătorie pe calea ferată se plătește uneori foarte scump. Dintr-o recentă situație centralizatoare a organelor de resort din Inspectoratul General al Miliției reiese de pildă că luna trecută și-au pierdut viața din această cauză 25 de persoane. Alte zece persoane au fost grav accidentate. Toate cazurile sînt o consecință directă a «voiajului» pe acoperișurile, tamponale sau scările vagoanelor. O situație anormală care, potrivit ultimelor informații, a rămas actuală.

Se impune cu stringență ca Departamentul căilor ferate să întreprindă măsuri energice de prevenire a unor astfel de întîmplări, să fie preocupat nu numai de vînzarea biletelor dar și de siguranța pe drum a milioanele de cetățeni care apelează la serviciile sale.

Gh. AGIU

ÎN REPETATE RÎNDURI au dispărut obiecte din localul secției financiare a sectorului 5, București. Căpitanul Florea Mitache de la circumscripția a 10-a de miliție a descoperit hoțul în persoană... paznicului Ion Topală (în fotografie). La domiciliul acestuia s-au descoperit o parte dintre obiectele furate precum și o legătură de chei potrivite la ușa birourilor din care se fura.

ÎN ULTIMA PERIOADĂ lucrătorii miliției au făcut o nouă verificare a măsurii în care gestionarii îndeplinesc condițiile art. 4 din Legea nr. 22/1969. La data controlului încă se mai găseau în țară 1 429 de gestionari cu antecedente penale, în pofida celor mai limpezi prevederi legale. «Recordul» este realizat în sectoarele cooperăției de consum (224) și comerțului de stat (137).

Sergiu ANDON

«DINTRE OAMENI, CEL MAI OMIENESC!»

O fotografie mai puțin cunoscută a lui Lenin, din arhivele ohranei țariste. Ea îl înfățișează pe tânărul revoluționar după arestarea sa la Petersburg, în 1895, sub învinuirea de a fi creat «Uniunea de luptă pentru eliberarea clasei muncitoare». În fișa polițienească nu apare decât numele Ulianov.

În anii '90 ai secolului trecut, marxștii din Petersburg și din Moscova îl cunoșteau pe Vladimir Ilici sub numele conspirative «Peterburjeț», «Bătrînul»; muncitorii îi spuneau Nikolai Petrovici și Feodor Petrovici. Multe lucrări ale sale au fost semnate cu pseudonimul Ilin. Dar în ce împrejurări și-a luat el pseudonimul care avea să se înscrie cu litere de foc în istorie: Lenin?

În anul 1901, în revista «Zaria», Vladimir Ilici a semnat pentru prima dată cu pseudonimul «N. Lenin» începutul articolului său „Problema agrară și «criticii» lui Marx”.

«Nu știi de ce Vladimir Ilici și-a luat pseudonimul de Lenin, scria N.K. Krupskaja. Probabil că a fost ales întâmplător». Dmitri Ilici Ulianov scria despre fratele său: lucrând în timpul acela în străinătate împreună cu Plehanov, care avea pseudonimul Volghin (după numele marelui fluviu), Vladimir Ilici, care fusese în exil, în Siberia, a început să-și iscălească lucrările cu un pseudonim luat după numele riului Lena din Siberia.

În vizită la Maxim Gorki, pe insula Capri, în mai 1908. Lenin joacă șah cu A.A. Bogdanov.

LENIN

de
Mihai M. PETRESCU

Lenin semnifică pe traiectoria secolului nostru un moment de înaltă tensiune, de sublimă manifestare a spiritului uman, concentrând în gândirea și fapta unui om de geniu problematica, liniile de forță, sensul complex și profund al unei epoci de radicale schimbări în esență, configurația și dimensiunile existențiale ale societății. El a trecut prin filtrul excepționalei sale inteligențe și sensibilități înfăptuirile și contradicțiile, frământările și căutările, experiența și idealurile unei lumi ajunse la vreme de cumpănă, atunci când, în desfășurarea sa pe spirala progresului, omenirea pășea pe calea unei coticuri istorice decisive.

Lenin a continuat și dezvoltat opera revoluționară a predecesorilor săi: Marx și Engels, sub semnul unor coordonate deosebite, reflectând nemijlocit în lucrările sale crepusculul capitalismului și zorii socialismului. Imperialismul — stadiul cel mai înalt și ultim al capitalismului — și revoluția proletară — premisa fundamentală a saltului popoarelor spre era comunismului — sint corelatele dialectice ale acestei epoci, punctele sale cardinale pe care Lenin le-a determinat și le-a definit, orientînd, cu cute-

Această fotografie, datînd din ianuarie 1918, te face să te gindești la versurile lui Maiakovski:
Era ca mine, totuși, ca voi,
ca alții — sute —
Doar colțul gurii-avea ironie
întrînduri
Și-n colțul ochilor, mereu pe
gînduri,
Brăzdau mai multe cute.

▲
El vorbește. Și-i energic și cald
— sub sburlirea musteții mărunte —
Arcul buzelor mute...
Văd. Cuvintele-i ard.
Uriașa lui frunte
— leniniană —
Stringe fald lângă fald
in adincile-i cute,
Uriașul gândirii umane stindard.

Vladimir MAIAKOVSKI

anță și măiestrie pe cursul învolburat al proceselor istorice, mișcarea muncitorească revoluționară, ca principală forță propulsoare și purtătoare a progresului.

Profunda, vigoaroasă și activă filiație marxistă a leninismului își are cea mai elocventă și neîndoieinică atestare în spiritul său creator, liber de epigonism și de inerție, în modul dialectic în care a descifrat și relevat conținutul și dinamica epocii sale, deschizând noi orizonturi teoretice și practici revoluționare.

Lenin a făcut parte din acea generație de revoluționari ruși care încheia istoria de o jumătate de secol a unor căutări dramatice, febrile pentru găsirea unei teorii revoluționare juste, științifice, menite să orienteze lupta eroică, încordată la maximum, a popoarelor care gemeau sub jugul țarismului, cel mai despot și retrograd regim din concertul puterilor imperialiste ce domneau lumea la hotarul secolelor XIX și XX. Flacăra prometeică a marxismului a dat acestei mișcări revoluționare forțe noi, o vigoare excepțională, perspective clare, legând-o strâns de realitățile vieții, de lupta maselor populare, de mișcarea muncitorească, iar Lenin i-a fost cel mai ilustru și devotat tribun. Apărind puritatea revoluționară a teoriei marxiste, el i-a sporit tăria și strălucirea prin efortul continuu de a-i alimenta lumina sa vie cu energia generată de combustia experienței social-istorice în intensă și necurmată desfășurare.

Lenin a dezvoltat în noile condiții istorice, cu perspicacitate și temeinicie, teoria marxistă cu privire la misiunea revoluționară a proletariatului, la căile și mijloacele ei de împlinire. Pe drept cuvânt, el este apreciat ca un geniu al acțiunii. Teoria

leninistă a partidului de tip nou — menit să organizeze și să conducă, ca detașament de avangardă al proletariatului, lupta maselor muncitoare pentru cucerirea puterii și făurirea orînduirii socialiste — constituie o contribuție dintre cele mai remarcabile, hotărîtoare, la înarmarea forțelor contemporane ale progresului, la orientarea științifică a acțiunii revoluționare. Ea este o rezultantă esențială a operei sale de gânditor și militant marxist, care a abordat cu spirit realist și a dat dezlegări viabile, îndrăznețe, întemeiate științific, problemelor vitale ale procesului istoric de trecere a omenirii de la capitalism la socialism: problema revoluției proletare, problema națională, problemele edificării statului, economiei și culturii noii societăți socialiste.

Ideile leniniste s-au întruchipat în victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și făurirea primului stat socialist din lume; ele își găsesc astăzi expresia și confirmarea în vasta și multilaterală experiență a mișcării comuniste și muncitorești, a înlăturirii revoluției și construcției socialiste și comuniste în patrusprezece state care cuprind o treime din omenire, a mișcării de eliberare națională, a luptei popoarelor împotriva imperialismului, pentru pace, libertate și progres social.

Esențialmente democratice și revoluționare, profund științifice și umane, ideile leniniste au cucerit cugetul a milioane și milioane de oameni, animîndu-le lupta, inspirîndu-le curaj, încredere, speranță. Forța leninismului rezidă în vigoaroasă și înrădăcinare în viață, în istorie, în mișcarea maselor. În întreaga operă a lui Lenin pulsează suflul maselor, suflul popoarelor în lupta pentru o viață mai bună, și mai dreaptă, căci așa

Lenin și sora sa, M.I. Ulianova, îndreptîndu-se grăbiți spre sala Teatrului Mare din Moscova, unde avea loc (iulie 1918) al V-lea Congres al Sovietelor din întreaga Rusie. Pe afișul din stînga, un nume de artist ilustru: Șaliapin.

◀ În biroul de lucru de la Kremlin. Acest birou frapa prin modestia sa pe toți cei care-l vizitau pe marele conducător revoluționar. Aci nu se afla nimic de prisos. Singurul element de decor era un palmier mare, la care Lenin ținea foarte mult și pe care îl îngrijea atent...

după cum spunea el «de partea lor e viața, de partea lor e forța numărului, forța masei, forța nesecatelor izvoare a tot ce e plin de abnegație, principal, cinstit, a tot ce tinde să meargă înainte, ce se trezește la construirea noului».

Lenin a înscris prin opera sa inestimabile valori în patrimoniul gândirii universale, în efortul cugetării de a găsi căile înlăturirii materiale și spirituale a nobilei și nestăvilită năzuinți spre realizarea umanismului real, desăvîrșit pe toate meridianele pămîntului. Filozofia și economia politică marxistă, teoria comunismului științific, sociologia și politica au cucerit noi concluzii prin creația lui Lenin: totodată le-au fost deschise noi premise spre înțelegerea, tălmăcirea și soluționarea marilor probleme ale civilizației și culturii contemporane, ale luptei popoarelor pentru făurirea conștiinței a soartei lor, pentru cucerirea unui viitor luminos.

Opera lui Lenin își menține vitalitatea pentru că punctul ei de sprijin, elementul său primordial îl constituie practica socialistă. După cum el însuși spunea, aceasta este chezașia adevărului, calea cunoașterii și stăpînirii lui mai temeinice, mai profunde, «orice altă cale nu poate să ducă decît la confuzie și la minciună». De aceea, mesajul imperativ încredințat de Lenin generațiilor angajate în lupta pentru zidirea a noi și noi tronșoane pe calea devenirii și perpetuei înălțări a societății omeniești este acela de a-și însuși comunismul nu ca o «sursă de formule, de sfaturi, rețete, prescripții și programe gata învățate», ci ca un «element viu» care reunește practica nemijlocită, ca o călăuză în acțiune.

Lenin a dăruit omenirii o operă profund umană, izvorită din viața și năzuințele oa-

menilor, hărăzită să-i slujească, așa cum ea a fost concepută: opusă sacralizării, miturilor și dogmelor, în spiritul adevărului și al căutării creatoare.

Unul dintre cei dintii biografi ai lui Lenin, Ralph Fox, care l-a cunoscut îndeaproape, ne dă, într-un portret concentrat, cheia personalității sale, «conturîndu-i astfel trăsăturile esențiale: «Poseda vaste cunoștințe, forță intelectuală, putere de a lua hotărîri rapide și de a acționa hotărît, cu un curaj nemaîntîlnit. Dar cea mai uimitoare trăsătură a caracterului lui o constituia probabil faptul că era un om ca toți oamenii. Nimeni nu a disprețuit ideea de supraom cum o disprețuia Lenin, iar dezgustul lui era și mai adînc pentru pseudocultura și filozofia ieftină pe care se bazează o asemenea concepție».

Un asemenea om lasă urme de neșters în viață și conștiința semenilor, chipul și concepțiile lui sînt păstrate etern în memoria umanității.

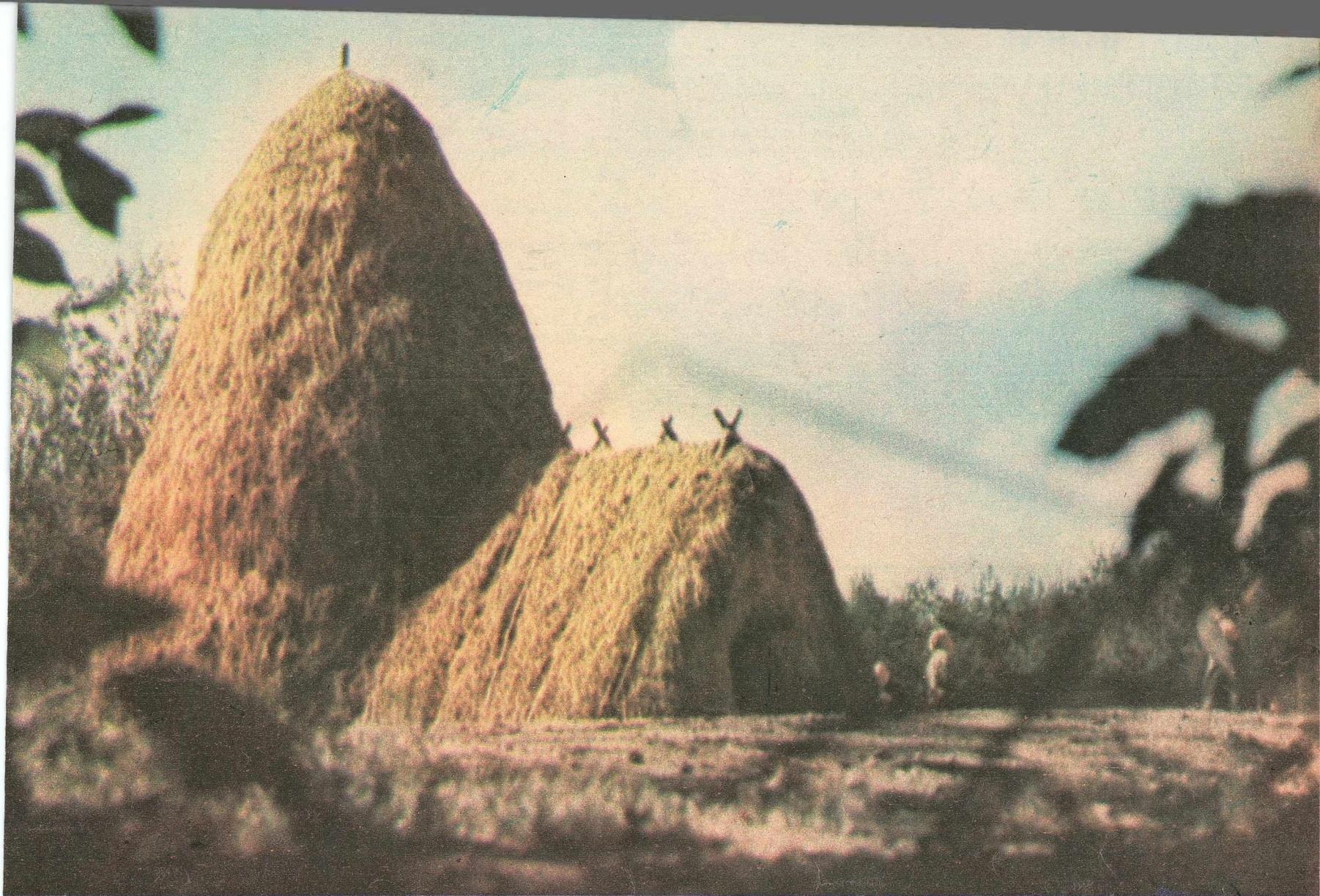
Adolescent, înaripat cu idei și simțăminte generoase, Lenin a îndrăgît un vechi cîntec revoluționar pe care apoi, în tot cursul vieții, îl murmură în clipe de zbucium, de restriște:

«Valul scoate la liman
Doar pe cel cu suflet tare!
Fraților, în uragan,
Pinza mea stă dreaptă-n zare!»

Peste valurile zbuciumate ale istoriei, catarg cu vele larg deschise spre viață, spre tot ce este animat de aspirațiile de mai bine și fericire ale omului, leninismul se înalță maiestuos la prora umanității, călăuzînd-o spre noi zări de civilizație și progres.

(Continuare în pag. 10)

«DINTRE OAMENI, CEL MAI OMENESC!»

(Urmare din pag. 7)

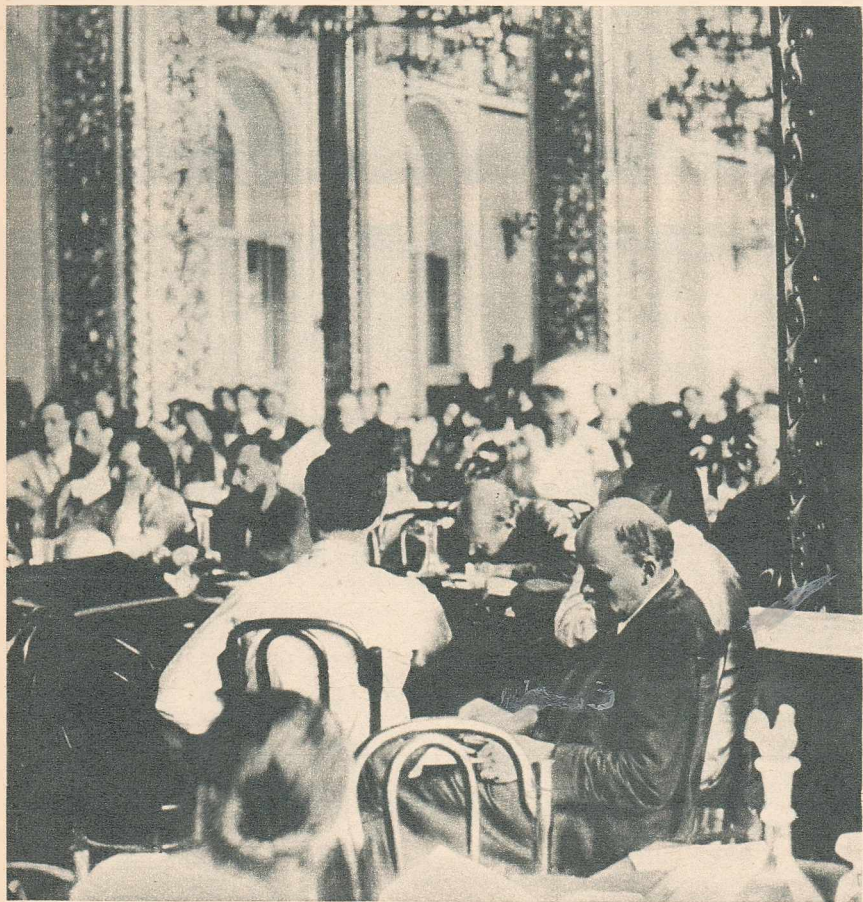
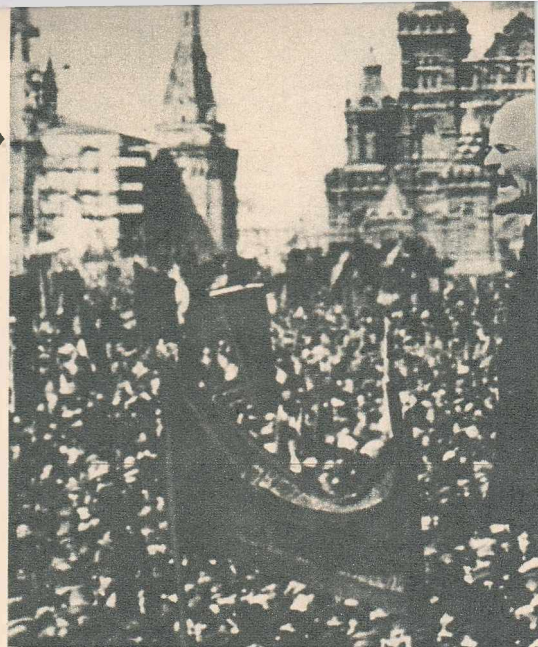
Împreună cu I.M. Sverdlov,
în Piața Revoluției,
înainte de inaugurarea unui monument
al lui Karl Marx și Friedrich Engels.

Fără-ndoială
-n loc de frunte,
comuniștii,
Dar fiecare
-n ochii lui eram
Un om —
demn de iubire și povată.
Tovarăș —
nu unealtă fără viață.

În schimb, nici o secundă
Nu-nțirzia să se ridice
și să lovească,
să pătrundă
— uragan —
cu fulgere, nu bice,
în dușman!

Vladimir MAIAKOVSKI

Această fotografie de la al III-lea Congres al Kominternului (Moscova, iunie-iulie 1921) evidențiază și ea — prin limbajul imaginii — comportarea modestă și plină de tact a lui Lenin la congresele și, în general, la întâlnirile cu caracter politic.

La orice ședință, adunare, consfătuire — își amintesc cei care l-au cunoscut — Lenin nu împunea punctul său de vedere altora. El căuta să cîntărească tot ce era «pentru» și «contra» și dacă, din anumite motive, nu se putea găsi o rezolvare de comun acord, atunci de obicei spunea: «Să aminăm rezolvarea pînă la data viitoare. Trebuie să ne sfătuim cu Marx».

«Am avut o dată nevoie să discut cu Vladimir Ilici despre unele probleme ale Comisiei Centrale de Control — își amintește unul din membrii comisiei, Krivov. Mai precis, despre o problemă concretă... l-am arătat despre ce este vorba și am încheiat astfel:

— Așteptăm hotărîrea dv...

— Hotărîrea mea? De mirare Lenin își săltă chiar capul. De ce hotărîrea mea? Ce, eu sînt Comisia Centrală de Control? Congresul v-a ales pe dv. și pe tovarășii dv. Așa că hotărîți dv.

— Dar părerea dv., Vladimir Ilici?

— Asta-i altă treabă. Părerea mi-o pot spune. La ședință puteți ține seama de această părere ca despre o părere a unuia din membrii partidului și nimic mai mult...».

Această fotografie a fost realizată pe 1 mai 1920. S-au păstrat informații cise asupra felului cum și-a petrecut Lenin această zi.

A lucrat la un subotnik pentru reparația Pieței dragonilor din Kremlin.

La orele 14 a rostit o cuvîntare la ceremonia punerii pietrei de temelie la monumentul lui Karl Marx în Piața Teatrului.

La orele 15 — discurs cu prilejul punerii pietrei de temelie monumentului eliberate. Apoi a vizitat expoziția de schițe pentru acest monument la Muzeul de arte frumoase (azi Muzeul de arte plastice «A.S. Pușkin»).

Lenin a vorbit la întrunirea sa închinată deschiderii palatului muzical «Zagorski», iar după aceea a participat la mitingul de la fabrica «Krasnaia Presnia» (azi «Trehgornaia») din raionul Krasnaia Presnia. Aci a ținut o cuvîntare cu privire la situația internă și externă a Republicii Sovietice și cu privire la problemele de stat de vorbă cu muncitorii și cu tinerii. De asemenea, a mai rostit o cuvîntare la mitinguri din raionul Zamiatin și din raionul Bauman.

O activitate clocotitoare în decursul doar cîteva ore...

La Gorki, în toamna anului 1922, împreună cu soția, Nadejda Krupșkaia, cu A.I. Etkin, sora sa, și doi copii — un nepot, Victor Ulianov, și Vera, fetița unui muncitor.

Privind această fotografie «de familie» îți vin fără voie în minte amintirile celor care au cunoscut pe Lenin. El nu se deosebea de ceilalți conducători ai statului sovietic, care nu se deosebeau de cel al oricărui funcționar sovietic mijlociu. Klara Zetkin scria: «Pe soția lui Lenin le-am găsit odată la cină, la care am fost imediat invitată în modul cel mai cordial. Era cina modestă a oricărui funcționar sovietic mijlociu din acele timpuri. Consta din ceai, piine neagră, unt și brînză. Apoi soția a trebuit să caute, «pentru musafiri», dacă nu cumva se găsește «ceva dulce», și, din fericire, s-a găsit un mic borcan de ceai... Familia lui Lenin respecta cu strictețe principiul de a trăi în aceleași condiții masele de oameni ai muncii... Am avut ocazia — relatează mai departe Klara Zetkin — să vizitez locuințele ale muncitorilor care erau mobilate mai bine decît locuința lui V.I. Lenin».

«Fu dintre oameni, cel mai omenesc!» Așa îl caracteriza pe Lenin, Vladimir Maiakovski.

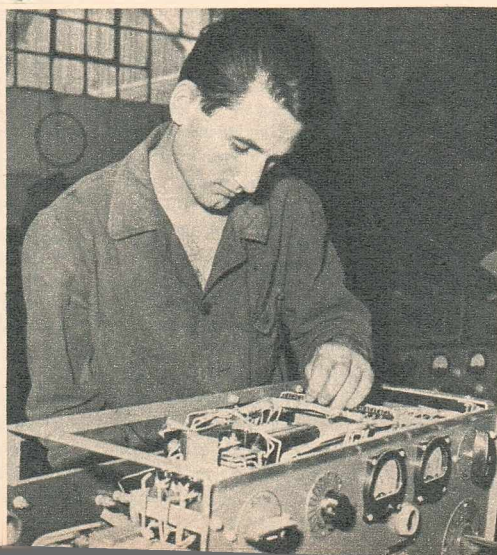

▲ *O întreprindere înseamnă, înainte de toate, un efectiv uman care trebuie astfel coordonat încât să realizeze, cu maximum de eficiență, sarcina productivă colectivă unică.*

▲ *Disciplina muncii trebuie deprinsă o dată cu alfabetul meseriei.*

▲ *Disciplina uzinală implică respectarea procesului tehnologic, grijă pentru avutul obștesc, respect față de organizarea muncii.*

ales între ei și au eliminat singuri pe cei care lipsesc când ți-e lumea mai dragă sau sînt învățați să tragă chiulul. Ca să fie primiți, ceilalți muncitori le-au pus condiții de... seriozitate.

Vorbindu-ne despre rolul noii legi a disciplinei, tovarășul Ion Velniciuc, locțiitorul secretarului comitetului de partid, ne relatează argumentul unei muncitoare care fusese sancționată și se considera neîndreptățită: «Nu-i vorba că primesc sancțiune, zicea, dar eu sînt de 20 de ani în întreprinderea aceasta și nu vreau să se creadă că nu știu ce

înseamnă disciplina». «Cei veniți de mult în combinatul nostru sînt deja legați de unitate. De cei tineri ne ocupăm îndeaproape pentru a se putea integra în colectiv, să-l poată iubi și să-și însușească temeinic meseria».

Am părăsit combinatul cu convingerea că între muncitori și locul de muncă există o sudură strînsă, legiferată și prin contract, și care se bazează pe un singur țel: unitatea intereselor — creșterea producției și, implicit, a nivelului de trai.

lege nouă pe teren fertil

La uzinele «Republica» din Capitală, legea organizării și disciplinei muncii, ca de altfel întreg ansamblul de măsuri recent luate, tinzînd în totalitate să ridice pe noi culmi, superioare, activitatea economiei noastre, a declanșat chiar dintr-un început o vie efervescentă, detectabilă în sporirea sensibilă a eficienței, spiritului de inițiativă și responsabilității fiecăruia. În legea mai sus-amintită, printre alte măsuri se enunță și obligațiile ce revin conducătorilor de unități. Directorul comercial al uzinei, tovarășul Mihai Sălăjan, ne-a prezentat, referitor la aceste obligații, legiferate astfel pentru prima dată, câteva măsuri puse deja în aplicare, măsuri ce se vor dezvolta, firește, în etapa următoare.

— Se vorbește în această lege, ne spune directorul comercial, despre necesitatea fundamentării temeinice a proiectelor planurilor de producție precum și a planurilor de muncă. Se enunță și obligativitatea organizării la un înalt nivel, științific al producției și muncii, prin luarea în considerare a o serie de factori, de altfel cuprinși în lege. Vreau să vă spun că dintr-un început noi ne-am dat seama de marea valoare a acestor legiferări și-am început să le aplicăm în

practică. De pildă, în vederea asigurării respectării termenelor contractuale, am organizat în cadrul Centralei noastre de țevi și trefilate o consfătuire în care au fost puse la punct o serie de termene, s-a discutat cu furnizorii și beneficiarii etc., astfel încît să nu mai existe, în acest domeniu, regretabilele întârzieri din anul trecut. Sînt în curs de execuție, în cadrul uzinei noastre, vaste lucrări de investiții care ne vor da posibilitatea încă în cursul acestui an să asimilăm fabricarea de țevi inoxidabile, țevi pentru cazane energetice etc., în prezent procurate din import.

— O acțiune ce se înscrie și ea în același plan amplu de măsuri, enunțat de recenta lege, și-anume în articolul în care se specifică obligativitatea asimilării unor produse cu caracteristici superioare, la nivelul mondial...

— Fără îndoială! Să mai adaug, legat de aceasta, elaborarea în cadrul uzinei noastre a unor tehnologii noi de fabricație, ce ne vor permite ca încă în cursul acestui an să obținem țevi cu suprafața inoxidabilă, prin tratarea lor în atmosferă controlată.

(Continuare în pag. 14)

CESARE PAVESE SAU ANTIELOGIUL SINUCIDERII

Din nou despre poet, acel «animal marin care trăiește pe uscat și se străduie să zboare» — cum îl definea Carl Sandburg. De data aceasta, despre postura lui tragică, despre existența «cu streangul de gît», despre eliberarea prin operă și moarte (Eminescu, Maiakovski, Fucik, Labiş). Am în față două cărți, una semnată de Pavese, «Meseria de a trăi», cealaltă de ultimul său exeget, Dominique Fernandez a cărei concluzie la analiza unei vieți ghidate de hărțuială, de autoinsatisfacție și dușmănită de moarte de blestemul cuvîntului «liniște», este exprimată într-o singură frază: «Înțelege și nu judecă».

Nu sînt de acord. Cu zece zile înainte de a-și pune capăt zilelor, Pavese nota în jurnalul său: «De ce să mor? N-am fost nicicînd atît de viu ca acum, atît de adolescent. Nimic nu se adaugă la rest, la trecut. O luăm întotdeauna de la capăt. Cui pe cui se scoate. Dar patru cuie țintuiesc o cruce...»

Și, mai tîrziu, penultima filă din jurnalul ascuns: «Sinucigașii sînt ucigași timizi. Masochism în loc de sadism... La primul asalt al neliniștii am recăzut în nisipurile mișcătoare... Nu mai am nimic de dorit pe acest pămînt, în afară de acel lucru pe care, cincisprezece ani de faliment, de acum înainte îl exclud. Acesta este bilanțul anului care nu s-a sfîrșit încă, pe care nu-l voi sfîrși... Te mai miră că ceilalți trec pe lîngă tine și nu te înțeleg, dar și tu treci pe lîngă ei și nu știi, nu te interesează care le este suferința, cancerul lor ascuns...»

Și ultimele rînduri:

«Lucrul de care te temi în cea mai mare taină se întîmplă întotdeauna. Scriu: O, Tu, ai milă. Și apoi?... Ajunge puțin curaj... Cu cît durerea este mai puternică și mai precisă, cu atît instinctul vieții se zbate, izgonind gîndul sinuciderii... Părea ușor atunci cînd doar o gîndeai. Și totuși sînt atîtea femeiuși care au făcut-o! Toate acestea te scîrbesc. E nevoie de umilință, nu de orgoliu. Nu voi mai scrie!»

Hotărîrea fatală fusese luată.

Într-un singur loc Fernandez mi se pare magistral vizavi de Pavese: acolo unde compară scrierile poetului cu niște aisberguri care nu arată la suprafață decît o cincime din volumul lor. Restul, ceea ce este colosal și cu adevărat cutremurător, rămîne ascuns vederii superficiale sub oglinda apei. Dar punerea gestului definitiv, ireversibil, pe seama eșecurilor lui în dragoste, mi se pare o enormă absurditate.

Într-un dialog epistolar pe care l-am purtat cu prietenul meu F.F. despre destinul lui Cesare Pavese, acesta făcea remarcă de bun-simț: «Jurnalul lui nu trebuie citit, ci descifrat». El a înțeles că orologiul oamenilor automulțumiți, satisfăcuți, rămîne inevitabil în urmă; «aceștia nu mai evocă virtuțile latente ale clipei, ci o invocă, o savurează, nu o mai îmbrîncesc înainte, ci îi fac curte, marșurile devin serenade». Viața lui Pavese (parcă numai a lui?) a fost o neîntre-rupțată confruntare între insignifiantul din real și impulsul mitic, aripa imaginară, această culoare pe care tineretea ne-o pune fiecărui în mină pentru a corecta, dar mulți se grăbesc — precum cel din pilda cu talanții — s-o îngroape în carnea ternă a cotidianului, preocupați nu atît de asanarea cenușului, cît de o coexistență «prosperă» cu el.

Mediocritatea nu e decît expresia lășității în scara valorilor. Teama de a nu fi mușcat de acest cîine turbat i-a catalizat lui Pavese filmul vital. A refuzat să mimeze prim-planul ce nu i se potrivea, să fie un biet lîngă hulpa, idolatrizînd pe cei de sus, suspectînd sau zdrobînd pe cei slabi (pentru asta se mai găsește oricînd suficientă energie, măcar și prin testament), în timp ce galeria, în așteptarea unui spectacol regal, credita în continuare, nebănuind ruina, fiasco-ul intern care l-a prefăcut pe erou în out-sider. Învingătorul ar trebui să ție de durere dar, cel mai adesea, el își freacă mîinile, inconștient, subiectivul se amplifică la obiectiv, soarele este pus la murat și iese ceva hidos, însă comestibil, și asta contează. (I-aș spune și fostului meu prieten, care-mi otrăvește zilnic existența, că mîncîcă soare murat, dar va fi oare capabil să înțeleagă?)

Omul adevărat simte gravitatea actului și caută remedii. În convulsia sa, opțiunea pentru nou găsește un pai de care se agață, un pai adesea legat de profunzimile originare ale ființei biologice, dragostea. Acest vas fragil (în care ne păstrăm rezerva de tinerete sau cel puțin ceea ce credem că poate primi acest nume) suferă atacul dezlănțuit al vieții. Ajunge să crape spre a deveni o rană deschisă, nevindecabilă, o poartă pentru bacilul tetanic care face din suflet o păpușă tragică, un spectru inform, ca o pată picturală sumbră, neliniștită. Spart, acest vas fragil lasă în urma lui un gol pe care încercăm veșnic să-l umplem, plecînd de la cioburi, culese în catedrale sau pe maidane, dar care nu vor mai împlini niciodată un întreg... Acest vas reprezintă contragreutatea afectivă a universului nostru de griji, de aceea dragostea este, prin excelență, o investiție personală față de care toate celelalte persoane (preocupate în fond de administrarea propriilor lor vase sau ruine), inclusiv persoana iubită, nu au decît un rol consultativ.

Ei bine, spune prietenul meu, sensibilitatea pavesiană pierduse într-un fel dreptul pînă și la comedia (umană) a cioburilor, ceea ce — nu numai pentru un ital sau un iber — înseamnă putrefacția osiei vitale. Mitul a primit o lovitură mortală în timp ce viața continua — insensibilă — să-și etaleze virilitatea, să urce colina în același ritm debordant. «Pentru a provoca durere, tu însuși trebuie să suferi — spunea Hortensia Papadat-Bengescu — ca să fii iubit este nevoie ca tu să iubești, pentru a poseda, trebuie să te dăruie, ca să faci viața să freamăte, trebuie să trăiești tu, din plin, minunat...» Iată mitul investigației: iubim ceva întrucît e al nostru (posesia poate fi trăită și pe planul visului). Dar cînd îți pierzi dreptul la sudoarea plăcută a creației, cînd ești jefuit de unelte? Totul este să ai ce să dai! Cînd stocul se epuizează, problema — pentru omul simțit — se pune în termeni hamletieni: a fi sau a nu fi? Cînd grădina, straturile miturilor noastre care ne armează existența, ajung să fie invadate de buruienile cotidiene, jalnice, în esență, a recurge la un ultim mit — acela al deciziei asupra ființei și neliniștii, nu îmi pare o dovadă de slăbiciune. Dimpotrivă. Sînt convins că în ultimele clipe Pavese nu a plîns, ci a fost ironic, cu alții, dar mai ales cu sine, cu acel «sine» care de mult, puțin cîte puțin, devenise «altul».

Durerea fizică a fost, atenuată de euforia spiritului sfidînd cătușele obiective. Murînd, ucis de o societate care nu l-a înțeles, a scuipat pentru ultima dată în fața Cenușului. Dureroașă, vitregă, dialectică, în care e atît de greu de distins momentul sfîrșitului de cel al începutului...

PROPRIETARI ȘI PRODUCĂTORI

(Urmare din pag. 13)

— Un articol din legea organizării și disciplinei muncii se referă și la importanța asigurării ritmice cu materii prime a diferitelor secții din întreprindere. Se preconizează asemenea măsuri și la uzinele «Republica»?

— Mai mult decît atît, au și început să fie traduse în practică. La noi se făcea simțită, și se mai face încă, o acută lipsă de spațiu adecvat depozitării materiilor prime și produselor finite. Am hotărît construirea unei noi hale de depozitare în incinta uzinei, cît și mai raționala distribuie a spațiului existent. În ce privește materia primă propriuzisă, noi preconizăm recepționarea ei numai după un prealabil și exigent control cu mijloace moderne, optice, de pe rampe speciale. Ce se întîmplă, și ce se mai întîmplă încă? În destule cazuri, materia primă sosită în

uzină nu era de calitate iar controlul executat prin sondaje nu reușea să îndepărtă întreaga cantitate necorespunzătoare. Deci, produse de proastă calitate, rebut, remanieri etc. Noua metodă de control «total», ca să zic așa, ne va feri în viitor asemenea surprize neplăcute.

...La serviciul cercetare al uzinei «Republica», am aflat despre preocupările legă de asimilarea a noi tipuri de țevi, necesită fabricării frigiderelor, bicicletelor și axe cardanice.

Fără îndoială, nu poți epuiza într-o simț și rapidă trecere în revistă bogăția de sugestii, unele traduse pe loc în practică, după cum am văzut, generată de recenta Lege organizării și disciplinei muncii în unități socialiste de stat. Reținem, ca în cazul uzinelor «Republica», terenul fertil în care reglementare fundamentată lucid, științific acționează.

disciplina, izvor de drepturi și obligații

Uzina de mașini electrice din București înseamnă, înainte de orice, un colectiv de 3 500 de oameni puși în slujba unei cauze productive unice.

Este ușor de sesizat că organizarea, coordonarea, unui atare efectiv uman nu este o problemă nici pe departe lipsită de importanță, nici pe departe lesnicioasă.

Să pornim de la un exemplu banal. Un salariat lipsește nejustificat o zi, două. Asemenea absențe sînt specifice mai ales simbăta, luna ori a doua zi după anumiți și sînt specifice, mai ales pentru anumiți angajați cu înclinații bachice. Evident, păcatul nu-i dintre cele strigătoare la cer, are chiar și un iz tămîios-hazliu și totuși atunci cînd dovedește o frecvență și o oarecare răspîndire, afectează bunul mers al întregului angrenaj al colectivului. Fiindcă, dincolo de aspectul nostim, asemenea abateri au efecte grave. Prin iunie-iulie ale fiecărui an, atunci cînd obișnuit se însușesc cifrele de plan pe anul următor, uzina amintită, la fel cu celelalte întreprinderi ale țării, se angajează, față de partid, față de stat, să realizeze anumite sarcini de producție. Luîndu-și acest angajament, întregul colectiv al uzinei se bazează pe o dotare materială, dar și pe suma de forțe umane pe care el însuși o reprezintă. Prin această prismă, o simplă absență capătă semnificație de dezertare.

Dar noțiunea de disciplină nu trebuie limitată la abateri de felul celor de mai sus. Disciplină înseamnă și respectarea procesului tehnologic, disciplină înseamnă și grija față de avutul obțesc, disciplină înseamnă și respect față de organizarea muncii. Și iată că, după 20 de ani de cînd — acolo unde muncim — sîntem producători dar și proprietari, se mai întîlneau numeroase cazuri paradoxale, cînd unii salariați nu înțelegeau interesele colectivității și totodată propriile lor interese. S-a dovedit că pentru unii munca de lămurire nu este suficientă.

Pe de altă parte, forurile conducătoare ale întreprinderilor dispuneau de posibilități limitate de sancționare a celor vinovați. Pentru că aceștia, prin plîngerile lor neîntemeiate la diferite foruri, declanșau atîtea analize, anchete, deplasări «la fața locului» a atîtor comitete, brigăzi ș.a., încît, decît să desfacă contractul de muncă al unui evident dăunător al producției, directorii de întreprindere preferau «să nu se lege la cap», preferau ori să ia măsuri depline, dar după ce se «acopereau» cu asentimentul adunării generale a salariaților, a comitetului sindical, a comitetului de partid etc., ori să ia jumătăți de măsură. Practic, se ajungea cîteodată, în cite un colectiv, ca cei mulți și disciplinați să muncească și pentru cei cîteva turbulenti.

Situația, evident, nu viza doar UMEB-ul, Legea organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste de stat, nu de mult adoptată, este menită, printre altele, tocmai să

însănătoșească atitudinea unora față de muncă.

Tovarășul ing. Mircea Gheorghiu, directorul Uzinei de mașini electrice, apreciază legea oferă reale posibilități — pentru conducerea întreprinderilor, pentru directorii de acțiune cu promptitudine și, implicit, cu eficiență împotriva celor care se abate de la normele disciplinei interne uzinale dar tot domnia-sa remarcă, pe bună dreptate, că această competență lărgită, implică pentru directori o răspundere tot lărgită: că pîrghia legală trebuie folosită cu multă atenție.

La UMEB au fost cazuri de indiscipline soldate cu sancționarea unor salariați. Aplicarea sancțiunilor însă n-a fost un simplu act administrativ. Celor care le-au săvîrșit, le-a fost arătate urmările păgubitoare ale faptelor lor, sancțiunile s-au aplicat gradat, dintru-se posibilitatea îndreptării salariaților în culpă (căci sancțiunile nu urmăresc desființarea celor care greșesc), în fine, rațiunile sancțiunilor au fost explicate, cu scop preventiv, și celorlalți salariați.

Dar, dacă, potrivit noii legi, pretențiile față de disciplina salariaților au crescut mai direct proporțional cu cerințele imperioase ale industriei moderne, dacă exigența față de îndeplinirea îndatoririlor de către aceștia a sporit, dacă sancțiunile sînt mai severe în schimb și drepturile aceluiași angajați precum și posibilitățile de recompensare și atitudinilor corecte sînt cu mult mai numeroase.

Iată un exemplu, tot de la UMEB. În urmări perfecționării organizării muncii și a creșterii gradului de disciplină s-a eliminat tot sistemul — încă folosit în unele întreprinderi — de prestare a unor ore suplimentare în perioadele mai dificile. În felul acesta s-a asigurat salariaților posibilitatea să-și refacă în și mai bune condiții forța de muncă, să-și organizeze mai interesant viața.

Tot urmări ale bune disciplinei a muncii instaurate în această întreprindere sînt și acțiunile de organizare a unor excursii gratuite ori de înființare a unei colonii de corturi pe litoral, în care salariații uzinei să-și poată face concediile, la prețuri mai mici decît cele ale O.N.T.-ului. Vădit, aceste inițiative ale conducerii întreprinderii sînt, în esența lor, recompense pentru o atitudine disciplinată față de muncă.

În loc de orice altă încheiere, iată cîteva cifre care demonstrează ce înseamnă instaurarea unei bune discipline a muncii într-o unitate: la aceeași uzină bucureșteană de mașini electrice, doar în primul trimestru al anului în curs, s-a obținut o depășire a producției globale de circa 7 000 000 lei, iar a producției-marfă de 4 200 000 lei. Nu-i nimic surprinzător în asta, pentru că indicele de utilizare a timpului de muncă cunoaște o continuă creștere.

de Petru ISPAS

SEARĂ DE FAMILIE

— ...Ești supărat, tată? De ce ești supărat, tată? Doar palmele nu le-ai dat tu, ci eu. Tu ești cel care ai dat și eu cel care am primit. Și tu ești supărat? De ce, tată? Spui că te-am făcut de râs, că sînt un pierde-vară baruri, un golan. Chiar crezi asta, tată? Uită că tot tu mi-ai spus că crescut după chipul și asemănarea ta? N-ai încredere în tine? Astfel de așeri ai despre tine? Nu ridică mîna. Acum discutăm. Eu ți-am ascultat mintele, și-am primit palmele și-am rămas cu capul sus privindu-te chi ca și acum. Te rog să mă ascuți. E posibil, tată?

— Sînt un om cu răspundere, mă cunoaște o lume, nu pot să-mi perca propriul meu copil...

— Nu poți să-ți permiți?! Deci nu-ți pasă de ce se întîmplă cu mine, interesează numai ceea ce poți tu să-ți permiți. Cum se numește asta, tată?

— Să nu fii măgar că te plesnesc din nou. Vă cunosc eu!

— Ne cunoști, tată?

— Sînteți niște derbedei, declasați, niște paraziți, v-ați învățat să vă spînzurați părintilor, să rumegați prestigiul și gloria lor...

— Vorbesci ca la ziar, tată, dar nu cred că e serios. Cam așa a scris reporterul acela grăbit despre mine și despre ceilalți.

— Și nu a avut dreptate?

— La asta aș vrea să răspunzi tu, tată. Poate că din punctul lui de vedere ai avut dreptate, poate că nici noi nu ne-am purtat prea frumos cu el. Tu, tu ce părere ai? Are dreptate?

— Ce căutați, mă, ziua-n-amiaza mare, în bar?

— Tot atît de bine m-ai putea întreba ce căutăm ziua-n-amiaza mare pe bulevard?

— Da, tot atît de bine te-aș putea întreba. Sînt atîtea lucruri minunate și la dispoziția voastră, a tineretului: teatre, cinematografe, săli de concert, cluburi...

— Așa este, ai dreptate. Sînt de toate. Știu că-ți place muzica foarte mult. Am să te întreb ceva, dar să nu te superi. Cînd ai fost ultima dată la concert? Nu vreau să te pun în incursură, te rog să mă crezi. Știu că ai plecat pînă noaptea la serviciu, că te duci și duminică... Dar mai mergi o dată, o singură dată la un concert. La clasici, la preclasici, la ce-ți place cel mai mult. Du-te, tată, ai să vezi un lucru care ție o să-ți se pară fantastic: sala e plină aproape în întregime de tineri. La fel și teatrele, și cinematografele...

— Atunci...

— N-am terminat, tată. Au venit la noi în casă fete și băieți, colegi ai mei cu mine. N-ai stat niciodată cu noi. Ar fi fost interesant. Ai fi văzut noi «țopăim» tot timpul, cu toate că ne place, tare mult ne place. Dar sîntem capabili, de pildă, să stăm și să ascultăm muzică. Să stăm pur și simplu și să ascultăm.

— Și asta justifică...

— Eu nu justific, tată. Eu nu am nimic de justificat. Pentru că nu mă simt vinovat față de tine cu nimic.

— Cheltuiești anii cei mai frumoși ai tineretului prin baruri, pierzîndu-și timpul și să ascuți...

— Iar vorbești ca la ziar. Știi tu cum cheltuiesc eu anii aceștia frumoși, artiștii frumoși, și aici ai dreptate. Uite, tată, pe foaia asta de hîrtie este plasat bugetul meu de timp pe o săptămînă. Am zece ore de muncă pe care le folosesc pentru facultate: cursuri, bibliotecă, fișarea notițelor acasă; două ore pentru activități de lectură beletristică. Doar tu mi-ai spus că trebuie să devin un intelectual complex. După cum bine știi dorm opt ore din douăzeci și patru. Cam mult, aici ar putea fi ceva risipă. Dar ce să fac, îmi place să scriu. Restul: teatru, film, plimbări și, bineînțeles, barul. Barul de zi, tată.

— De ce barul?

— De ce nu barul? De ce nu o cafea acolo și chiar un pahar de coniac? Cînd o dată, am să mă fac că nu te cunosc. Stai la o masă vecină și trage urechea. Ai să te amuzi. Sîntem capabili să ne certăm în jurul unei femei a lui Kant de care să uităm imediat pentru că am văzut o pereche de ochelari frumoase. Nu-l uităm nici pe profesorul de rezistență pentru că a spus că prin fața noastră au mai trecut o pereche de picioare frumoase. Și e frumos. Și e bine. Zău că e frumos. Și zău că ne e tare bine, tată. Sigur, ai putea să-mi spui că toate astea sînt pe banii tăi. Și-ai avea dreptate. Dar se poate altfel?

— Da, dacă ții seama că eu la vîrstă ta trăiam...

— Știu totul, mi-ai mai spus. Nu-mi aduc aminte unde am citit despre scenă asemănătoare în care băiatul îi spune tatălui cam următoarele: «De ce-mi spui toate astea, de ce mi le repeți mereu? Mă pregătești să răiesc o viață de mizerie, așa cum ai fost nevoit s-o duci tu la început? Pentru asta toată lupta, tot efortul...». Stai, nu te enfuria. Eu nu-l accept. Tu cred că este bine să știm, că este foarte bine, dar că tot atît de bine, și zice chiar necesar, este să trăim la nivelul nostru de azi. Dar nu să-l etişizăm, ci să ne gîndim că mai vine și mîine, și că acest mîine trebuie să fie obligatoriu să fie mai bun ca azi. Și are să fie.

— Cu oameni ca voi?

— Cu oameni ca noi și construit de oameni ca noi. Și locul în mîine nu-l cucerim azi.

— Și dovada o faceți prin baruri.

— Nu. Dovada stă aici. Privește carnetul meu de student, al colegilor mei. În grupul meu mediocritatea este exclusă. E deviza noastră. Eu am moștenit-o de la tine.

— Dar conștiința, conștiința responsabilității prezente, viitoare...

— Este tată, poate că nu atît de precis formulat înțelesul ei ca la tine, dar este, tată, temeinic construită și definitivă.

— Și s-a făcut tăcere. Au tăcut amîndoi. Unul într-un capăt al mesei, altul în celălalt. Amîndoi la fel de stînjeniți.

de Emanuel VALERIU

FARMECUL CALMULUI

Nu fac altceva decît să repet un adevăr binecunoscut, scriind că lumea sportivă constituie unul dintre cele mai agitate domenii ale vieții publice. Agitația aceasta începe în forul interior al celui care s-a decis să pășească în arenă, continuă în orele adunate în ani de muncă, la antrenamente, se amplifică în zilele spectacolelor cu coeficientul prezenței (agitată și ea) a publicului și nu se sfîrșește astfel, niciodată, ci își schimbă, poate, doar eroii.

Am întîlnit totuși un mediu sportiv dominat de calm, e drept, un mediu oarecum izolat față de cel obișnuit al stadionului de fotbal, dar nu mai puțin legat de natură, ba chiar confundîndu-se cu natura. Mă refer la golf, despre care am mai scris aici (primind și citeva scrisori de la pasionații crosei, pe care-i anunț cu acest prilej că vor căpăta satisfacție deoarece, golful se va îmbogăți în actualul sezon cu două terenuri — unul la Brașov și altul la Poiana Tăpului). Acum însă gîndul îmi este nu atît la acest sport, ci la un om care, timp de 40 de ani, l-a slujit cu o acerbă fidelitate.

L-am cunoscut mai de mult, și croiala caracterului său mi s-a părut severă și dreaptă, bine asortată cu felul ales de a se purta și îmbrăca, vorbind dezinvolt englezește, nimic netrădîndu-l pe fiul țărănilor din comuna Pianu de Sus, din împrejurimile Sebes-Albei, plecat de acasă cu peste 40 de ani în urmă.

L-am revăzut în alte citeva împrejurări sortindu-și singur materialele care-l interesau, tăieturi din presa străină mai ales, corespondențe pornite de pe alte continente, fotografii; l-am asistat în timpul unor antrenamente și l-am urmărit în citeva partide, de fiecare dată portretul său îmbogățindu-se cu o nouă linie astfel încît, pînă în cele din urmă, am reușit, cred, să mi-l reprezint în ceea ce este la el esențial: calmul cumpătat, redat de mersul său bine călcat (poate singura trăsătură țărănească neșlefuită de oraș), de felul în care te ascultă (aplecînd puțin capul în jos și într-o parte), de modul în care îți răspunde (un ritm de blues i-ar corespunde) și, mai ales, de maniera în care lovește mingea de golf (gesturi repetate cu minuțiozitate), înșurubarea parca în pămînt a picioarelor transformate în soclu imobil, pușalia pipei sale — ca un puls al concentrației — privirea punctului țintit cu ochii aproape închiși, totul pare — și cred că este — cîntărit pe talerul chibzuiei și-al calmului.

Zilele trecute, Tomiță Pavel și-a reunit prietenii și pe tovarășii săi de muncă de la Country-Club spre a-și serba 40 de ani de activitate.

«Profesorul», căci el este profesor de golf și-l găsim înscris în prețioasele cărți de specialitate editate în lumea anglo-saxonă, era emoționat de sărbătoarea pe care și-o regizase singur. În mijlocul unei săli, în care de obicei se dansează, fuseseră instalate trofeele de argint ale clubului ca și cele personale. De jur împrejur, prietenii (și Culaș, cel din satul copilăriei sale, înalt și drept, purtînd pe umerii săi zăpada anilor), și oamenii din Herăstrău și Băneasa, care-l ajută să întrețină terenul, îi caută mingile, poartă trusele cu crose și-l adoră, și tînărul Munteanu, tot din Băneasa, pe care Tomiță îl pregătește spre a-i încredința, cîndva, munca sa de peste 40 de ani.

Povestile încep să fie depănate de acest om abia trecut de 55 de ani, și fiecare dintre ele are o savoare anume, lumea lor este populată de personalități ale vieții noastre politice din ultimii 40 de ani, de ambasadori diverși care au trăit în România, și toți aceștia au fost, cîndva, elevi mai iscusiți sau mai modeste ai țărănilor din Pianu de Sus, absolvent al examenului de profesor de golf, susținut în 1937 la Londra. Peste 3 500 de «elevi» din peste 35 de țări a avut Tomiță, aci pe pașiștea inconjurată de apele lacurilor bucureștene, în cariera sa de pînă acum. Și-i ține minte aproape pe toți!

Exemplul lui Pavel Tomiță mi-a impus nu numai prin longevitate, ci mai ales prin fidelitatea sa față de sport. Profesînd această meserie, trăind deci din sport, omul nostru a știut, atunci cînd a fost nevoie, să aperse sportul pe care-l îndrăgise din copilărie. Îndată după război, numai de golf și de Country-Club nu avea cine să se ocupe. Și-atunci, Tomiță Pavel a știut să aștepte, cu calmul înțelept al țărănilor, s-a chivernisit cum a putut, a reparat, s-a restrîns, a plătit cotizațiile, într-un cuvînt a menținut în viață clubul și golful. «Country-Club», adică «Clubul de țară», cum explica Tomiță celor prezenți la aniversarea celor 40 de ani de muncă ai săi, și care înțelegeau foarte bine ce vrea să spună prin asta, căci el își apăra astfel bucata lui de pămînt pe care se nascuse și care-i rămăsese sădită în suflet pentru vecie, își justifică cruzul său de o viață, însăși viața în plină natură, pe sub copaci, în cîmp deschis, peste ape și unduiri de pămînt, primăvara, ca acum, cu verdele ei proaspăt ori în melancolic toamnă, cu colorit mozaicat.

M-am bucurat și i-am închinat lui Pavel Tomiță cronică de azi ca o mulțumire pentru fidelitatea sa față de un sport și-un club, pentru oaza de liniște și pace pe care a creat-o calitățile sale de om și de sportiv matur, într-o perioadă a agitației multiple, compusă din fotbal și Mexic, din recorduri supraomenești și zboruri interplanetare, din campionate mondiale cucerite sau ratate, din nervi și satisfacții amalgamate la temperaturi înalte.

ÎN REVANȘĂ

Nesuferiți sînt unii dintre semenii noștri cînd vor să se arate atotștiutori, adică mai cu moț decît restul muritorilor. N-apuci să-ți termini vorba despre ciobă de burtă mincată în Constanța după un răsărit de soare, că hop, sare dumnealui, umblatul, și zice:

— Vax! Ce ciobă de burtă, domnule!! Dacă n-ai mincat, în zori, o supă de ceapă împreună cu hamalii din halele Parisului, ce mai, nu merită să mai deschizi gura.

N-apuci să-ți spui părerea despre gustul crenvurșilor la grătar, smotociți în mușchi, că iar vine dumnealui:

— Vax! Ce crenvurși, domnilor!! Nici nu se compară cu hot-dogs-urile — un fel de debrețini la țepușă — pe care-i mîncînci în Manhattan...

Cauți să vorbești despre calitatea unei saramuri de crap și iar sare dumnealui, atotștiutorul:

— Ce vorbești, domnule? Saramură? Dar ce să mai zic eu care am mincat la Badgastein, în Austria, un snițel din piept de curcan, fraged ca o fecioară și mare cit o husă de Mercedes?

— Dar un antricot de vacă — încerci să adaugi — cu măduva deasupra și cu garnitură de ciuperca...

— Mă faci să rîd, zice el, de antricotul dumitale balcanic. Asta-i mincare de om subțire? Știi dumneata ce mîncînci un lord englez, un esquire sau Beatles-ii? Jigou de berbec australian! Dumneata crezi că ar fi avut Anglia un lord Drake sau pe Cristine Keeler; ar fi putut descoperi Shakespeare că-i ceva putred în Danemarca, ar fi fost inventate țigările Kent și ar fi umblat Cook pe ocean și Livingstone în Africa dacă n-ar fi mincat jigou de berbec bestelit cu cebrul Worcestershire sauce.

În fața unei asemenea arguții elevate dv. nu vă mai rămîne decît o singură soluție: revanșa. O fi demodată, o fi depășită, dar individul trebuie învățat minte, mai ales dacă e mîncu. Calitate ce-l face recuperabil. Deci, făcînd apel la martorii cinstiți, și de față la o asemenea convorbire, avîrliți în mod abil provocarea:

— Stimabile, te vîd cunoscător și-mi place. Hai să continuăm discuția duminică pe la 10, adică ten o'clock. Am primit un pachet de la un amic, care a fost de față anul acesta la Olimpiada Arts menajeres din Paris.

Menajera: o reuniune de 5 persoane pregătite următoarele:

- 1) Jumătate kilogram pulpă de porc care se taie în suvițe — de-a lungul fibrei — cit lungimea unui pix și cam jumătate ca grosime. Acestea se tăvălesc într-un praf făcut din 2 lingurițe cimbru pisat și o linguriță sare măruntă.
- 2) Un babc normal, cîtat în felii tot normale și dacă se poate egale.
- 3) Pe biscuiți Istria puneți cite o bucățică de circa 1,5 cm de cîrnăciori superioari, pe care li acoperiți cu o pastă formată din 12 lingurițe de muștar picant amestecat cu 100 g brînză rasă. Deasupra presărați și puțin piper.
- 4) Cu 24 ore înainte de sosirea comensalilor se introduc o linguriță de chimen strivit și citeva frunze de mentă în 1/2 litru de votcă. După trecerea timpului se filtrează, apoi adăugați 6-7 picături de Angostura și 50 g de Fernet. Deci, după aceste preparative — prevenindu-i pe ceilalți oaspeți de complot — vă adresați nesuferitului:

— Pentru dumneata am reținut puțin din litrul de absint, primit recent de la Paris, și din care nu pot a vă servi decît un pîhăruț, cel mult două. Mi s-a scris că este dintr-un sort după care era atînt Baudelaire dar — precizați cu modestie — cred că se exagerază: nu poate fi mai vechi de 30 de ani.

După această introducere lichidă, cînd suvițele de carne puse la grătar sînt gata, serviți-le — cu garnitură de salată verde — cu recomandăția:

— Luați cu încredere această rară specialitate după care se dau în vînt toți gurmanzii rafinați: «cisticos de Loire engraisés» — și numai la urechea informatului — astea sînt celebrele rîme de Loara îngrășate după metoda templeierilor. Serviți-le cu plina aceasta proaspătă și moale. Din păcate cea din import s-a uscat.

Dacă oaspetele dv. de onoare a rezistat la acest prim fel, anunțați — în continuare — cu glas tare:

— Urmează «cailles de sabots de mammoth véritable» — și îl serviți cu felii de babc fierbinți pe care le-ați înșinat în prealabil bine într-o tigaie.

— Îți dai seama, îi spuneți onorabilului, cît de rari sînt acești frumoși solzi de copită de mamut, mai ales că în ultimii ani exploratorii ghețurilor nordice abia de au găsit două duzini de copite și patru trompe din care, recunosc, nu am apucat deocamdată să-mi procure nici măcar o sută de grame. Serviți, așadar, cu încredere aceste «cailles» cu mici cruțoane de pline prîjită.

Felul trei se trece prin cuptor 10 minute și se servește drept: «oeufs faisands de perroquet équatorial».

Dacă amicul umblat rezistă la toate, ridicăți ședinta și mutați-vă la prima zahana, unde imprincipatul trebuie să-și facă autocritica consumînd, fără mofturi, ciobă de burtă, friptură la grătar și bineînțeles, plătînd cel puțin o baterie.

PE ECRANE

SPLENDOARE ÎN IARBĂ

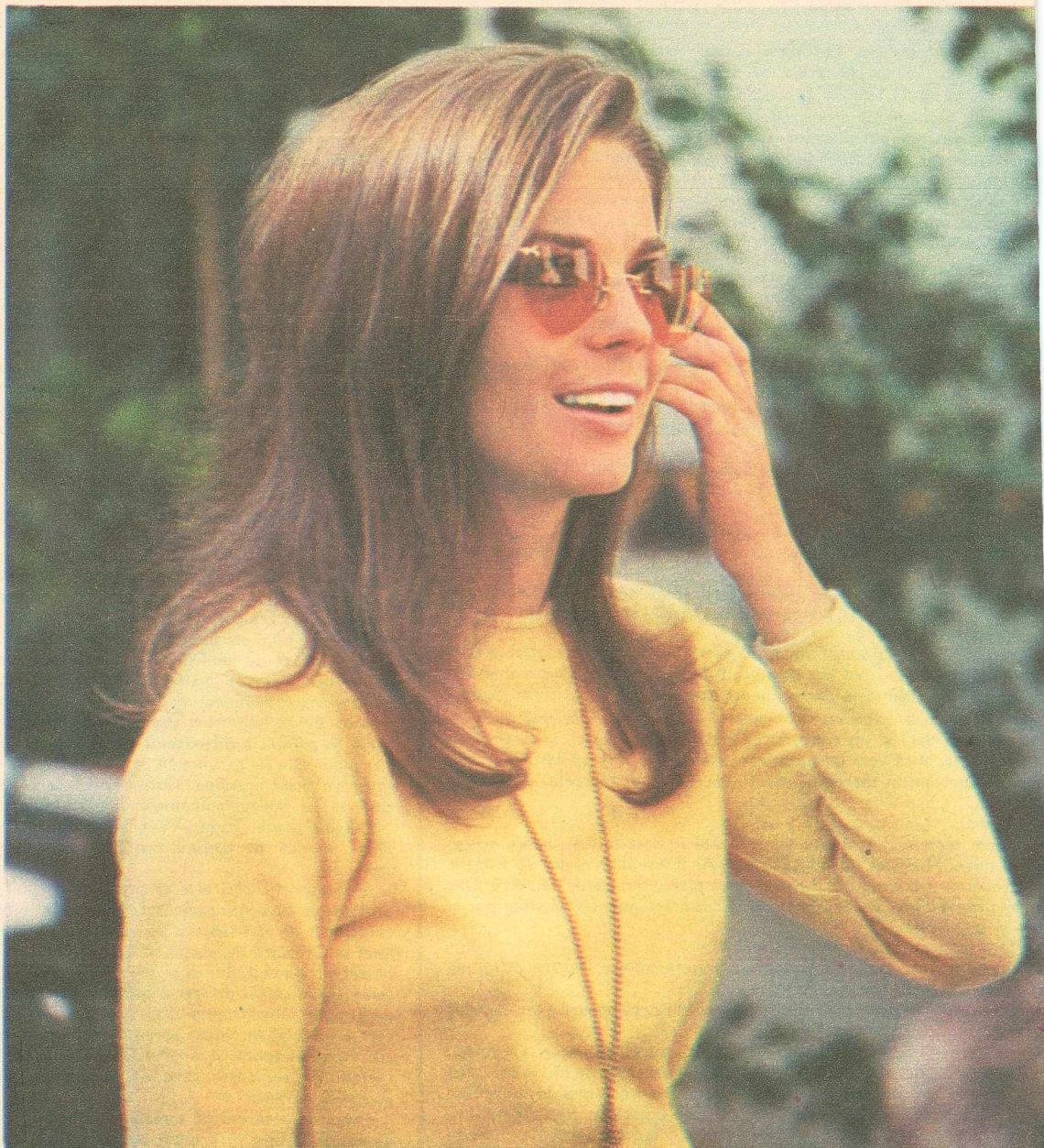
Versurile, cu ciudată rezonanță modernă, ale unuia dintre cei trei uitați poeți ai lacurilor, Wordsworth, dau titlul acestui film în care mulți au văzut, la vremea lui — adică în 1960 — opera de maximă împlinire a lui Elia Kazan. Jacques Rivette (autorul «Călugăritei») îl saluta ca pe «un film mare», susținându-și bucuria cu aserțiunea: «Toate filmele mari sînt cronici». Astăzi, după un deceniu, timp în care toată lumea a văzut și a trăit multe — și pe ecrane și pe alături — iar cinematograful însuși s-a luat, nu de puține ori, la întrecere cu viața, poate că noțiunea de «film mare» ar impune și alte unități de măsură. Poate că astăzi, vrînd sau nevrînd, cerem unui film să ne implice prea mult în el pentru a-l ordona în familia, ad-hoc constituită, «a celor mari». Dar, dincolo de mutațiile ori capriciile vremii, filmul lui Elia Kazan — ca și altele anterioare în creația sa, *Viva Zapata*, *Un chip în mulțime*, *La est de Eden*, ori cele care au urmat, *Riul sălbatic*, *America, America* — rămîne un generos exemplu de cinematograf-cronică în înțelesul lui profund, acela de a capta nu moravurile generale ale unei epoci, ci intensitatea pe care i-o dă cea mai definitorie dintre zbaterele umane și sociale — punerea de acord a vieții individului cu cea a unei societăți anumite. Greutatea acceptării și deopotrivă a protestului, așa cum se înfățișau ele unui tineret căruia societatea americană îi ieșea în întîmpinare — în pragul anilor '30 — cu o ordine materială pe cale de surpare și cu valori morale în agonie, dureroasa alunecare și prăbușire a tuturor certitudinilor sînt cu deosebire pregnante în *Splendoare în iarbă*. Dezastrul ineluctabil al timpului, al timpului care ne îmbătrînește, care se hrănește pe spinarea noastră, care îi înstrăinează pe oameni unii de alții, care se scurge și lucrează atît de inegal pentru individ și pentru restul lumii, nu are aici doar un parfum oarecare, ci poartă însemnele precise ale unei realități. Numele ei este *mitul succesului*, deviza — ambiția de a mai face un pas pe nesfîrșita scară a urcușului social. Ca personaj demn al acestei realități, o mamă trebuie să cunoască creșterea cursului unor acțiuni dar nu are habar că, în general, unei fiice care se întoarce de la prima întîlnire, nu despre un spor, fie el și de 150 000 de dolari, trebuie să-i vorbești.

Un tată respectabil răspunde neliniștilor juvenile ale fiului furnizîndu-i informații în legătură cu fuzionarea unor companii, birfe despre succesul unuia, despre lipsa de ambiție a altuia. Oriunde ar întoarce capul, și la dreapta și la stînga, adolescența în neastîmpăr, iubirea care nu știe prea multe la această vîrstă, sînt înconjurate de fraze-raport despre starea economică ori de lecții desprinse din codul unui puritanism înghețat. *Criza adolescenței* este ocrotită cel mult printr-o clasică ședință de psihanaliză, ajunsă mai degrabă prilej de amuzament decît mijloc de vindecare.

Elia Kazan nu se arată fascinat de un eventual mister al acestei crize, precum colegii săi francezi, ci atacă însuși *nepătrunsul*, cu o vrednică încredere. Contratimpul — pe care nici un om mare nu încearcă măcar să-l înțeleagă, dar să-l distrugă! — dintre aspirațiile adolescenților și sistemele de valori ce îi așteaptă în pragul maturității face ca această criză să izbucnească în violențe și să se stingă apoi treptat în durere, tristețe și împăcare. «Opera timpului» se arată a fi de fapt opera unui mecanism social care lucrează mai bine sau mai rău mascat, la adăpostul timpului.

Această dialectică a eroziunii dă substanță filmului lui Kazan, iar cineastul o slujește cu înalta sa tehnică cinematografică, cu binecunoscuta sa măiestrie în stăpînirea ritmului și condensarea timpilor. Maestru incontestabil în arta de a conduce interpretii — prin mîna sa au trecut mari actori ai ecranului american: Marlon Brando, James Dean, Anthony Quinn, Montgomery Clift, Kirk Douglas — Elia Kazan îi călăuzește pe Natalie Wood, pe Warren Beatty, Pat Hingle, Barbara Loden, Zohra Lampert, Andrey Christie pe dificilul drum la capătul căruia fiecare cuvînt trebuie să atingă un adevăr.

Magda MIHĂILESCU

PE SCURT DESPRE:

NATALIE WOOD

A fost una dintre fetițele-minune ale Hollywoodului, a debutat la 5 ani, dar de-a lungul carierei sale Natalie Wood a izbutit să se strecoare prin toate canoanele văzute sau nevăzute ale uzinelor de fabricat vedete. A rămas ea însăși, credincioasă sensibilității și micilor sale capricii, credincioasă dramelor, melodramelor și comediiilor pe care le atacă cu egal curaj și talent.

S-a născut la San Francisco în anul 1938. Desprindem din bogata sa filmografie: Miine va fi totdeauna, Miracolul din str. 34, Jenny și cîinele său, Frumoasele promisiuni, Flacăra care se stinge, Femeia de nicăieri, Rege pentru o zi, Pentru tine, dragostea mea, Rebel fără cauză, Prizoniera deșertului, Un strigăt în noapte, Fata pe care a lăsat-o în urmă, Diavoli în soare, West Side Story, O anume întîlnire, Marea cursă, Daisy Clover, Proprietate condamnată, Penelope, Bob și Carol, Ted și Alice.

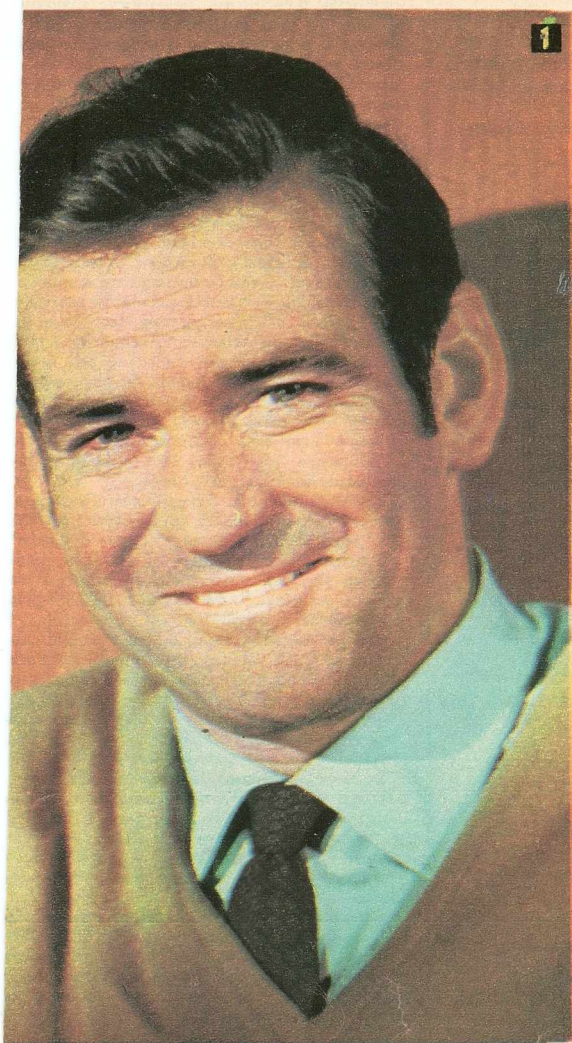
FOTO COLUMBIA FILMS

WARREN BEATTY

La început avea doar renumele de a fi fratele cunoscutei Shirley McLaine și un destul de inzestrat jucător de fotbal. Plus o oarecare asemănare cu James Dean. Elia Kazan îl convinge să-și încerce norocul în cinematografie, prilejuindu-i excelentul debut din *Splendoare în iarbă*. Au urmat: Primăvara romană a doamnei Stone, Toți se prăbușesc, Lilith, Mickey nr. 1, Făgăduiește-i orice, Caleidoscop, Bonnie și Clyde, Singurul joc din oraș. În ultimii trei ani Beatty a devenit producătorul propriilor sale filme.

telegrame

● Jean-Pierre Mocky, cineast ce ocupă un loc aparte în filmul francez, actor comic («Un enoriaș ciudat») și regizor cu vădite predispoziții dramatice (este autorul lui *Solo*, considerat de unii ca al doilea mare film politic francez, după *Z* al lui Costa Gavras), va lucra în Anglia un lung metraj intitulat *Liber*, «un fel de *West Side Story '70*». Colaboratorii săi vor fi regizorul englez Richard Lester și actrița Rita Tushingham.

● Franco Zeffirelli, specializat de acum în adaptările cinematografice după Shakespeare («*Îmbălnzirea scorpiei*», «*Romeo și Julieta*»), pregătește o ecranizare după *Mult zgomot pentru nimic*, cu Michael York în rolul principal.

● Rod Taylor (foto 1) va fi în curînd eroul unui serial cinematografic (de aventuri, bineînțeles), semnat de Walter Seltzer și Jack Reeves, după scenariul lui John D. MacDonald: *Mai întunecat decît chihlimbarul*. Simpaticul și generosul erou — cel puțin așa se anunță — va purta numele de Travis McGee și va avea drept parteneră pe Suzy Kendall, proaspăta noastră

cunoaștință din *Domnișoara doctor*.

● Sébastien Japrisot, cunoscutul autor de romane poliștice, pe care obișnuiește să le transforme în scenarii de film (am văzut și noi *Compartimentul ucigașilor*), își asumă și răspunderea regiei pentru *Un trandafir alb pătat de roșu*.

● Pamela Franklin (foto 2), interpreta fetei mai mari din filmul *Casa mamei noastre*, astăzi o tînără de douăzeci de ani, este protagonista filmului *În curînd se va lăsa noaptea*. Fosta actriță-copil dovedește a-și fi dobîndit o remarcabilă maturitate profesională: «Cred că am supraviețuit — spune ea — pentru că încă de la început am considerat filmul ca pe o treabă foarte serioasă. Sînt sigură că toți copiii sînt ispițiți să judece platoul ca pe un joc fermecat».

● Robert Wise a anunțat că viitorul său film nu va fi un musical, ci un «științifico-fantastic»: *Andromeda*.

● Pentru apropiatul său film, *Povestea unui vagabond*, Claude Lelouch l-a solicitat din nou pe Jean-Louis Trintignant. Partenerii săi vor fi Marcel Bozzuffi, Charles Denner și Danièle Delorme.

● Cineastul italian Mario Bava își propune să realizeze un «gen nou de western, departe de clișeele americane și de violentele versiuni italiene». Să vedem ce va ieși din *Roy Colt și Jack Winchester* din al cărui generic nu cunoaștem deocamdată decît numele interpretei feminine — Marilù Tolo (foto 3)

de Valeriu CRISTEA

DOSTOIEVSKI „Opere“ vol. VI

A apărut de curind, spre satisfacția prietenilor teraturii lui Dostoievski, atât de numeroși la noi, volumul al șaselea din seria de *Opere* ce se va continua, am vrea să credem, într-un ritm ceva mai accelerat o dată cu apropierea datei în care vom putea celebra 150 de ani de la nașterea marelui scriitor. Volumul cuprinde romanul *Idiotul* în magistrala traducere (revăzută) a lui Nicolae Gane. Ce păcat că acest excelent traducător (și om de aleasă cultură totodată) nu și-a asumat — sau nu a fost solicitat să o facă — sarcina traducerii integrale a operei lui Dostoievski!

Idiotul este romanul marilor scene-virtej, în care scriitorul excelează și pentru care se antrena încă de pe vremea când de-abia reîntors din exil redactează ampla navelă intitulată *Visul unchiului*. Acel dramatism de factură ciclonică, atât de specific dostoievskian, atinge în această uriașă construcție epică intensități amețitoare. O mare scenă-virtej există în fiecare din cele patru părți ale romanului: în cea dintâi avem cea memorabilă întâlnire cu prilejul zilei de naștere a Nastasiei Filipovna, întrunire ce reprezintă punctul culminant al episodului I și care încheie printr-un deznodământ de generală perplexitate, dar puternic motivat din interior, crugul primelor 12 ore fantastice, monstruos dilatate, cărora autorul le consacră nu mai puțin de 200 de pagini; în partea a doua confruntarea dintre cei patru «nihilisti» și prințul Mișkin, susținut de Lisaveta Prokofievna și ceilalți membri ai elitei, pe terasa vilei închiriate de print la Pavlovsk, în partea a treia, în același decor, cheful cu șampanie organizat spontan și terminat în zori cu *spovedania* lui Ippolit etc. Pasiunile oamenilor se dezlanțuie aici cu ceva din forța oarbă a elementelor naturii. Încercând să le domolească și să le armonizeze, prințul Mișkin rostește cuvântul său înflăcărat, aduce *legea nouă*. În agitația personajelor, permanent surescitate, ale cărții nimbul prințului Mișkin apare și dispăre, se aprinde și pâlăște pentru a se întuneca în cele din urmă ca și mîntea de o perspicacitate mistică a eroului. În *Jurnalul unui scriitor*, Dostoievski, relatînd una din convorbirile sale de odinioară cu Belinski, reproduce cuvintele acestuia: «Crede-mă că Hristos al dumitale, dacă s-ar naște în epoca noastră, ar trece cu totul neobservat; el ar fi eclipsat de știința modernă și de oamenii care se află în fruntea mișcării contemporane». Prințul Mișkin este tocmai acel Crist revenit pe pămînt în plin tumult citadin, despre care vorbea Belinski. Chiar dacă nu trece «cu totul neobservat», el nu este de fapt «recunoscut»; el nu izbutește să-și împlinească mandatul său divin, să-i mîntuie pe oameni, să-i abată de la linia destinului lor năprasnic. Dar în momentele cheie ale romanului, cînd atmosfera narațiunii se saturează din ce în ce mai mult cu electricitate, cînd tensiunea crește pînă la paroxism, aureola prințului strălucește mai intens ca oricînd.

Personajele din *Idiotul*, ca și din celelalte opere ale lui Dostoievski, pâlăsc brusc, tremură din tot corpul, leșină, izbucnesc în hohote de rîs isteric sau nu-și pot opri lacrimile să curgă în voie. Toate aceste reacții ar părea melodramatice dacă n-ar interveni acea tensiune psihică enormă care le justifică și le dă un caracter inevitabil. Eroul dostoievskian cheltuiește în fiecare clipă a existenței sale o cantitate uriașă de energie nervoasă. În acest sens lumea lui Dostoievski se deosebește net de viața cea de toate zilele: care dintre muritorii de rînd ar putea să reziste în acest infern al marilor tensiuni, în acest iad al surescîtării continue în care se transformă pînă la urmă fiecare din romanele marelui scriitor?

de Teodor MAZILU

BĂDĂ- RANUL BINE- CRESCUT

E ceea ce se numește un individ din cale-afară de delicat... Să nu-l atingi nici cu o floare... Toată ziua nu face decît să demonstreze cît e el de delicat în comparație cu bădărania altora. Dacă cineva îi cere un ajutor, individul nostru binecrescut îl respinge grațios tot sub manta delicateței.

— N-am vrut să te ajut fiindcă n-am vrut să te jignesc... Mi-era foarte jenă...

Și așa, sub pretextul delicateței nu mișcă un deget pentru nimeni.

Nu oferă nimănui nici un buchet de flori fiindcă el, în marea lui sensibilitate, ar fi dorit să ofere trei buchete... Așa că, din gingășie preferă să nu ofere nici unul. Nu-ți oferă nici măcar un pahar cu apă fiindcă el, în marea lui generozitate, ar fi dorit să-ți dăruiască un automobil... Cum n-are atîția bani cită sensibilitate are, preferă să te lase să-ți crape buzele de sete. N-ar face o vizită în spital fiindcă pe el, atât de gingaș și de fragil, atmosfera spitalului îl deprimă. E prea sensibil ca să poată suporta spectacolul suferinței fizice. Așa că în loc să facă vizita promisă stă în fața televizorului și bea cafele... Din pricina sensibilității stă mai mult pe acasă. Delicatețea îl scutește de orice grijă. Din pricina delicateței a avut posibilitatea să strîngă la ciorap o sumă frumoasă. Din pricina delicateței individul nostru nici nu muncește... E prea gingaș ca să suporte povara de a se trezi în fiecare dimineață. Familia îi înțelege gingășia și delicatul nostru trăiește vesel pe spinarea altora. Așa că pentru individul nostru, delicatețea e o afacere grasă, n-ar renunța la ea pentru nimic în lume...

de H. DONA

Nu degeaba primăvara este anotimpul tinereții; orice am face, în aceste săptămîni de martie și aprilie, sîntem nevoiți să acordăm prioritate scrisorilor venite de la cei mai tineri dintre cititorii noștri.

De data aceasta avem în față cîteva pagini scrise de o elevă de 17 ani din Suceava. E o scrisoare tristă, cum vom vedea îndată, dar din care răzbate totuși pînă la urechile noastre, ale celor maturi, pulsația stenică, inimitabilă a adolescenței. Cîți dintre cei cu tîmplele albite n-ar da oricît ca să mai poată retrăi tristețile de la 17 ani! Dar să dăm cuvîntul corespondentei noastre: „...De la o vreme parcă trăiesc pe o altă lume. În fața ochilor mei lucrurile apar numai în «negru»... Trimestrul acesta n-am văzut nici un film, iar emisiunile de la televizor le urmăresc numai luni, sîmbătă și duminică. Poate vă gîndiți că-mi pierd timpul în compania prietenilor? Sincer, deși am 17 ani, nu am nici un prieten. Cauzele? N-aș vrea să-mi învinuiesc părinții, dar un lucru e cert, că tot timpul am încercat să le fiu pe plac. Încă din școala generală, părinții nu mi-au permis să-mi fac prieteni. Mama chiar îmi zicea deunăzi: «Tu poți trăi și fără prieteni și prietene». De fapt, părinții mei sînt foarte buni cu mine, numai în privința prietenilor sînt exigenți... Părinții mei n-au abordat niciodată în familie subiecte ca «prietenie», «colegialitate». O perioadă de timp am fost prietenă cu un băiat, dar cînd părinții au aflat de acest lucru, a trebuit să îtrerup legăturile... Sînt foarte tristă și singură... La dans, la concerte și la alte distracții de asemenea nu mă duc...»

Am putea, desigur, să observăm, pe marginea acestor rînduri că prin situații asemănătoare au trecut zeci și sute de mii de tineri, am putea să remarcăm că avem de-a face cu o obișnuită criză adolescentină în care tînrul se desparte de universul copilăriei cu legile și riturile lui și se găsește descumpănit, frîmțat de întrebări, de neliniști, de sentimentul singurătății și al izolării în fața unei lumi încă străine lui. Am putea să vorbim despre toate acestea și despre altele asemănătoare și să obținem astfel o notă de trecere la un eventual extemporal de psihologie.

Am prefera însă s-o facem să-nțealgă pe tînăra noastră corespondentă că n-are nici un motiv să dispere, că nu trebuie, în nici un caz, să se izoleze de oameni și, mai ales, de colegii ei. Fără solidaritate omenească, fără prietenie, orice existență e goală. Părinții, care în dragostea lor sînt tentați să exagereze, vor ajunge și ei să înțealgă acest adevăr. O sfătuiți pe tînăra suceveancă să se apropie de colegii și colegele ei, să-și deschidă sufletul, să-și înfrîngă inhibițiile, să nu uite și alți «prieteni» virtuali: cărțile, muzica, natura... Pînă una-alta, și voința îndîrjită de a învăța bine, de a depăși dificultățile studiului poate constitui un obiectiv care să permită adunarea energiilor risipite. O rugăm pe corespondenta noastră să ne mai scrie; vom căuta totdeauna, pe măsura puterilor noastre, s-o ajutăm.

Profesorului *Al. Răducanu* din București îi mulțumim pentru spirituala dumisale scrisoare; multe (nu toate!) dintre observațiile cu privire la definițiile careurilor de cuvinte încrucișate ni se par întemeiate. Am fi gata să-i dăm dreptate și în ce privește articolul la care se referă, dacă nu ne-am aduce aminte că «microbismul» se manifestă nu numai în fotbal, ci și în rebusism. Or, microbistii au nu numai o logică specială, ci și un stil propriu (în care marile imprecacții mesianice se împletesc cu ucigătoare ironii dezabuzate). Orice microbist care se respectă este o *Cassandra*: deține adevărul integral, dar vocea lui strigă în deșert. Existența lui se desfășoară în zodia catastrofelor apocaliptice de mult prevăzute de el și niciodată recunoscute de muritorii de rînd. Iertați-l deci, tovarășe profesor, pe rebusistul autor al articolului care v-a deranjat.

Cititorul *Dan Plăieșu* din Dorohoi are dreptate: actorul despre care era vorba în ancheta «Pentru o bună amintire», publicată în nr. 9, nu este Hans Moser. Dar nici Hans Ruman, cum pretinde dumneasa, ci Heinz Rühman.

Cititorul *Dumitru Roșu* din Belciugatele, jud. Ilfov, se arată foarte încîntat de discuția care s-a încins între dumneasa și noi. Bineînțeles, încîntarea e reciprocă. Ceea ce vroiam noi să spunem într-o cronică trecută s-ar rezuma astfel: nu înțelegem de ce unii cititori nu-și asumă, simplu și firesc, răspunderea părerilor pe care le proferează (și care păreri, indiferent de justetea lor, vor fi totdeauna tratate cu seriozitate) și se simt investiți cu o misiune specială, anunțîndu-ne că vorbesc în numele «tuturor» cititorilor, al «oamenilor muncii», al «tineretului», al «umanității», al tuturor ființelor raționale și neraționale din galaxia noastră și galaxiile vecine etc. Nu oricine poștește se poate proclama mandatar al voinței publice; pentru a-i recunoaște o asemenea calitate, sîntem în drept să pretindem «acte și documente».

«...Propunerile pentru o conferință în problema securității europene au fost primite cu viu în toate popoarele de pe continent, de cercuri largi ale opiniei publice și, într-o formă sau alta, el găsit adeziunea guvernelor din aproape toate statele din Europa. De aceea, noi apreciem că sînt condiții prielnice pentru a se acționa cu mai multă fermitate și pentru a se ajunge la organizarea acestei conferințe care — deși nu-și propune și nu va putea rezolva toate problemele din Europa — ar avea o însemnătate pentru crearea premiselor de soluționare a o serie de probleme litigioase, pentru așezarea relațiilor dintre țările europene pe principii noi, pentru dezvoltarea încrederii și colaborării între ele»

(Din Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, rostită la Consfătuirea cadrelor de bază din Ministerul Forțelor Armate)

EUROPENII DESPRE SECURITATEA EUROPEANA

ZIARIȘTI ROMÂNI DESPRE CONVORBIRI, CONTACTE ȘI CONSTATĂRI ÎN LEGĂTURĂ CU POSIBILITĂȚILE ȘI CĂILE ASIGURĂRII UNEI PĂCI TRAINICE PE CONTINENTUL NOSTRU

Dacă se urmărește firul tratatelor, întîlnirilor, contactelor bilaterale dintre diferitele state europene în ultimii 4-5 ani se desprinde ușor o constantă principală: ideea realizării unei cooperări pașnice și multilaterale pe scară continentală este asociată necesității asigurării unei păci trainice și condițiilor securității Europei. Ceea ce impresionează este faptul că asupra necesității dezvoltării cooperării intraeuropene se manifestă un consens al factorilor de răspundere, indiferent de orînduirea social-economică de care aparțin statele respective sau de ideologia pe care o promovează, s-a ajuns la o înțelegere pe scară largă a adevărului că în etapa actuală a vieții internaționale drumul către o veritabilă securitate europeană trece prin intensificarea pe multiple planuri a legăturilor și schimburilor bilaterale dintre națiuni, prin așezarea temeinică a relațiilor interstatale pe principiile independenței și suveranității, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajelor reciproce. Acele cercuri reacționare, imperialiste, ale căror manevre ostile cooperării și normalizării vieții europene urmăresc frînarea și blocarea progresului, se văd împinse spre izolare.

Extinderea științelor matematice la sfera relațiilor internaționale poate extrage semnificative concluzii, fie și dintr-o trecere în revistă a comunicatelor celor peste 500 de contacte intraeuropene la nivelul șefilor de state și de guverne, delegațiilor guvernamentale sau ministeriale, grupurilor parlamentare sau economice, de tineret sau universitare care între 1965 și 1970 au evocat în concluziile lor ideea securității europene. Procesul de multiplicare a eforturilor generale către cooperare și securitate este indisolubil legat de inițiativa statelor socialiste care în Declarația de la București (1966), în Apelul de la Budapesta (1969), în propunerile de la Praga (1969) și în Comunicatul de la Moscova (1969) au formulat un vast program al securității europene de natură să stimuleze conjugarea preocupărilor în această direcție, datorită inițiativelor socialiste. În prezent, în Europa se discută cu deosebit interes propunerea convocării unei sau mai multor conferințe dedicate securității europene. Dacă acum citiva timp se putea constata că nici un guvern european nu s-a sustras acestei propuneri, acum pot fi întrevazute semne concrete în legătură cu pregătirile acestor conferințe, între care amintim sugestia Finlandei de a găzdui la Helsinki o primă reuniune.

Prin activitatea consecvent desfășurată în sprijinul securității europene, prin nenumăratele acțiuni favorabile cooperării și înțelegerii, prin dialogul susținut cu aproape toate statele continentului, România socialistă își înscrie aportul la această nobilă cauză. Concepția promovată de partidul și guvernul nostru pornește de la ideea că pentru a se asigura securitatea Europei este necesară organizarea unui sistem de angajamente și măsuri practice datorită căruia fiecare popor, fiecare stat dintr-o singură regiune se poate dezvolta liber fără amenințare din partea nimănui și se suprimă independența, suveranitatea, că se intervine în treburile sale interne, un sistem de angajamente și măsuri practice care îi oferă garanția existenței de sine stătătoare,

un sistem de angajamente și măsuri practice care exclude forța. Ca metodă de rezolvare a problemelor internaționale se introduce obligația găsirii de soluții pe calea negocierilor. Numai într-o atmosferă de încredere regăsită, în care statele sînt angajate într-o vastă acțiune de cooperare și colaborare în toate domeniile, se pot întruni condiții pentru a se construi sistemul de securitate al continentului nostru.

PRIORITĂȚI

de Cristian POPIȘTEANU

Fie că te afli la București, la Londra sau Paris, la Moscova sau Belgrad, sau în multe alte puncte de pe harta Europei, și încerci să prinzi pulsul vieții politice, economice sau culturale, discuția despre treburile continentului nostru se impune. Și nu arareori ea devine chiar pivotul conversațiilor cu interlocutori dintre cei mai diferiți. Nu a sosit încă timpul și nu s-a scurs încă suficientă vreme pentru a formula o judecată istorică asupra acestui fenomen. Fapt este că după lunga iarnă a războiului rece redescoperirea Europei de către înșiși europeni s-a produs într-un ritm vertiginos. Și nu e un secret că în redescoperirea — și de ce nu? — în relansarea Europei în sensul unei vocații pacifice, comprehensive, de liant al cooperării internaționale, activele inițiative ale statelor socialiste au iucat nu o dată rolul de propulsor al destinului. Există astăzi o sumedenie de declarații și argumente în favoarea securității europene. Voi reproduce — la solicitarea revistei «Flacăra» — câteva dintre opiniile consemnate pe parcursul ultimului an în întîlnirile cu diferite personalități.

Accompaniindu-l pe Urho Kekkonen, președintele Finlandei, în vizita pe care, la invitația președintelui Nicolae Ceaușescu, a întreprins-o anul trecut în țara noastră, ministrul de externe Ahti Karjalainen îmi spunea, la una din recepțiile la care l-am întîlnit: conceptul actual de securitate europeană se trage atît din învățămintele istoriei cît și din cele ale prezentului. Cu alte cuvinte, ținînd seama de tragicele întîmplări din trecut — sa nu uităm că au trecut trei decenii de la izbucnirea celui mai pustiitor dintre războaiele pe care le-a suportat omenirea — să folosim toate atuurile dezvoltării contemporane în sprijinul și nu în defavoarea securității.

DI. Karjalainen s-a ocupat îndeosebi de viziunea diplomației finlandeze asupra securității europene. Noi am devenit conștienți — spunea domnia-sa — de faptul că propria noastră securitate este cu atît mai durabilă cu cît sînt mai pașnice raporturile dintre toate statele continentului nostru. Experiența unui stat mic cum este Finlanda ne-a dovedit în practică imperativul de a lărgi treptat participarea noastră la consolidarea securității în Europa. Ne-am inspirat după ideea subliniată încă în 1965 de președintele Kekkonen: «Pasivitatea în problema păcii înseamnă a te supune războiului». Noi am creat relații bune, de încredere, cu U.R.S.S., am dezvoltat relațiile tradițional bune cu statele occidentale, am stabilit și dezvoltat legături

multiple cu state socialiste, am strîns și mai mult colaborarea cu țările nordice. De pe aceste premise s-a putut formula unele inițiative în privința securității europene. Sugestia noastră de a găzdui conferința paneuropeană și memorandumul în acest sens au fost bine primite, multe state răspunzînd pozitiv, iar altele acceptînd-o pe principiul. Sperăm să fi dat un impuls dezvoltării spre gîrea securității. Credem că și România în vocația țării mici și mijlocii de a contribui, alături de marile puteri la edificiul păcii și securității generale.

Într-o seară londoneză de octombrie, fără ceață, fără ploaie, fără ca nimic din acel misterios cer britanic să facă simțit, ascultam cîteva comentarii pe marginea acestui subiect. Erau ale directorului adjunct al Institutului de relații internaționale din Varșovia, L. Tomela. În Europa de astăzi toată lumea înțelege că divizarea continentului în grupări militare ostile este profund dăunătoare și că în loc de a contribui la rezolvarea securității, ea dă naștere numeroaselor pericole și tensiuni în raporturile internaționale. Pare cert că actuala stare de confruntări dintre N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia poate fi radical schimbată, dacă toate statele europene, indiferent de divergențele lor politice sau ideologice și de diferențierile lor sociale economice, vor cădea de acord asupra unui sistem de largă cooperare și securitate.

Prof. Tomela îmi sublinia necesitatea găsirii aceluia sistem de securitate care să garanteze pacea tuturor statelor continentului nostru. Este un fapt cît se poate de îmbucurător că toată lumea în Europa confirmă dorința de destindere. Este desigur ceva mai dificil de reunit diversitatea de puncte de vedere asupra realizării practice a cooperării și securității. Este cu atît mai dificil acest subiect cu cît adversarul îmbunătățirii climatului politic european mizează pe atît de numeroasele sechele ale încordării și neîncrederii. Au reținut de asemenea că prof. Tomela consideră între fațeturile sine qua non ai securității europene recunoașterea tuturor granițelor europene de după cel de-al doilea război mondial și dezvoltarea unei largi cooperări economice intraeuropene.

Dimce Belovsky, membru al Prezidiului Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, mi-a vorbit cu deosebită fervoare despre securitatea europeană. Iugoslavia susține ideea conferinței generale europene, considerînd-o o inițiativă importantă care poate întări stabilitatea politică a continentului nostru. Ceea ce este important nu este caracterul omnipotent al unei asemenea conferințe, caracter asupra căruia nimeni nu trebuie să-și facă iluzii. O asemenea conferință reprezintă o formă excelentă a dialogului european ea poate favoriza eforturile depuse în comun. Securitatea europeană nu se poate organiza de azi pe mâine. Dar națiunile europene au atins acel stadiu în care pot contribui la o dezvoltare a colaborării în toate domeniile, ceea ce va îmbunătăți simțitor climatul politic general, ele pot găsi acele interese comune care să genereze soluții comune problemelor în suspensie. Un sistem de securitate va fi viabil dacă va reflecta într-o egalitate de drepturi interesele reale ale tuturor statelor și popoarelor continentului. Ar fi de asemenea eronat să nu privim interesele europene în contextul intereselor securității mondiale. În actuala situație internațională, interesele națiunilor europene de-

← Helsinki — orașul propus de guvernul finlandez pentru a găzdui o primă reuniune a conferinței dedicate securității europene.

← Colocviul organizat la București — sub auspiciile A.D.I.R.I. — un laborator al ideilor și modalităților distilate de experții dreptului și relațiilor internaționale pentru realizarea securității europene.

asc barierele diviziunii Europei în tabere ostile. Ceea ce reclamă interesele statelor europene sînt măsuri concrete pentru a se asigura cea mai amănunțită cooperare posibilă respectînd independența, egalitatea și suveranitatea fiecărei țări. O asemenea evoluție respinge de la sine orice înfruntare a politicii de forță.

Am notat, cu ocazia prezenței profesorului american Arthur Schlesinger jr. la București, câteva remarci ale lui în calitate de consilier al Casei Albe în perioada administrației Kennedy.

Nu numai istoricii cunosc că între Europa și Statele Unite ale Americii s-au sudat de-a lungul secolelor străvechi războaie. Atît administrația Kennedy cît și actualul președinte, Richard Nixon, prezervă în mod special relațiile cu țările europene. Sînt relații cu deosebire complexe; cu aliații nord-atlantici, cu celelalte state occidentale, cu U.R.S.S., cu celelalte țări socialiste. Este indiscușabil de un mare interes pentru pacea lumii preocuparea noastră de o mai insistență a europenilor de a găsi formule unanim acceptabile de asigurare a securității. În acest context se pune și ideile de cooperare. Cred că într-o lume a permanentelor transformări, într-o lume a tehnicilor de avangardă și a mutațiilor profunde, înseși ideile cooperării și securității țin de capacitatea de adaptare a structurilor față de necesitățile conviețuirii în respect și legalitate.

Îmi îngădui de a mai cita opinia scriitorului André Malraux care-mi spunea vara trecută: Prea multe fenomene sînt guvernate de absurd în această lume. Trăim mereu la răscrucea drumurilor. Înțelepciunea omului ar trebui să-l ajute să fugă de aceste porți. Războiul este în ordinea lucrurilor. Pacea în ordinea logicii omenești. A căuta securitatea înseamnă a ține cont de părerile fiecărei țări, de interesele ei, de opțiunile ei. Noi avem fiecare o patrie la care trebuie să avem siguranță și încredere. Noi avem cu toții o casă — Europa — la a cărei liniște, progres, civilizație ar fi bine să veghem.

științific, cultural-artistic constituie veriga principală în lanțul modalităților de realizare a securității europene. Nu o dată am avut prilejul să verific — de visu — valoarea practică a acestei idei. Într-un mod deosebit de pregnant, cu ocazia vizitei președintelui Consiliului de stat, Nicolae Ceaușescu, în Turcia. Îmi sînt și astăzi vii în minte impresionantele gesturi de simpatie și cordialitate ale bărbatilor și femeilor, ale studenților de pe străzile Ankarei și Istanbulului. Conținutul esențial al vizitei s-a concretizat în afirmarea dorinței și hotărîrii ambelor state de a fructifica premisele favorabile conturate în scopul strîngerii legăturilor reciproce, întăririi spiritului de colaborare și înțelegere internațională. Mi-aduc aminte de recepția în cursul căreia președintele Cevdet Sunay declara: *Noi știm că relațiile bilaterale de apropiere și colaborare între țările noastre sînt foarte importante pentru pacea regiunii în care trăim și, în același timp, pentru pacea Europei și a întregii lumi. Dorim cu toții ca aceste țeluri să fie atinse în condițiile respectării suveranității și independenței popoarelor și, în acest sens, urmăm îndeaproape politica pașnică promovată de prietenii noștri români.* Primirea pe care a făcut-o poporul nostru președintelui Sunay, rezultatul convorbirilor purtate în România, sînt o dovadă concludentă că metoda contactelor și spiritul stimei și înțelegerii reciproce degajează pozitive reacții în lanț, de natură să promoveze apropierea între țări și să se repercuteze favorabil asupra climatului regional și general.

Și fiindcă ne referim la colaborarea regională, să-mi fie permis să amintesc și de vizita pe care președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, a făcut-o în septembrie 1967 în Grecia. De față la întreaga ei desfășurare, mi se pare util să rememorez o frază pe care am auzit-o atunci ca un leitmotiv, din zeci de guri, în zeci de variante. Este de mult timpul ca popoarele noastre, care au suferit în trecut de pe urma dezbinărilor generate de adepții politicii «*divide et impera*», să acționeze în sensul propunerilor românești. Este încă o confirmare a rezonanței și actualității propunerilor României cu privire la transformarea regiunii balcanice într-o zonă a bune conviețuirii, a păcii și colaborării fructuoase — ca o contribuție remarcabilă la securitatea întregului continent.

Numeroase alte schimburi de vizite, contacte politice și diplomatice, convorbiri și tratative, care au avut loc între reprezentanții României și cvasitotalitatea țărilor europene au avut efecte pozitive asupra dezvoltării relațiilor bilaterale și, implicit, asupra îmbunătățirii climatului politic. În legătură cu aceasta s-a conturat o definiție a ceea ce — după părerea României — reprezintă factorul fundamental al securității europene. Asume — necesitatea statornicirii unor relații interstatale noi, sănătoase, care să pornească de la respectarea strictă a ființei naționale, a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, și care să se întemeieze pe respectarea, de către toți și față de toți, a suveranității și independenței naționale, pe principiile egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Obişnuim să afirmăm că aceste principii dobîndesc o tot mai largă recunoaștere internațională. Așa și este. La sfîrșitul anului trecut am făcut parte din delegația română la «Conferința pentru securitate și cooperare europeană», ținută la Viena, la care au participat 300 de delegați și observatori din 26 de țări

europene. În numeroase intervenții, ca și în discuțiile particulare, și-a găsit reflectarea semnificația primordială a principiilor amintite pentru progresul ideii de securitate europeană. Animatorul și președintele acestei reuniuni, socialistul belgian Maurice Lambilliotte, ne-a declarat: *Securitatea și cooperarea spre care năzuiesc popoarele europene nu pot fi fecunde decît dacă se respectă, fără nici un gînd ascuns, caracterul suveran al națiunilor. Neluarea în considerare a acestui element ar putea să frîneze mișcarea bine începută pentru realizarea securității europene. Aceeași teză o argumenta interesant comunistul Luca Pavolini, directorul revistei «Rinascita», în interviul pe care mi l-a acordat pe cînd se găsea la București, cu prilejul colocviului organizat de A.D.I.R.I.: Recunoașterea diversităților naționale și a căilor specifice de dezvoltare — sublinia Pavolini — constituie o problemă fundamentală a securității europene. Este vorba de cooperarea dintre țări cu orînduiri sociale diferite care, evident, nu tind să se confunde, să se identifice, dar cărora climatul de înțelegere le va oferi posibilitatea de a se dezvolta pe calea proprie, corespunzător țelului comun de a consolida pacea.*

România susține de multă vreme că promovarea securității europene reclamă o atitudine lucidă față de realitățile istorice postbelice — ceea ce înseamnă îndeosebi recunoașterea inviolabilității granițelor, admiterea existenței celor două state germane, normalizarea relațiilor cu aceste state și între aceste state, asigurarea participării lor la soluționarea problemelor europene. Acest punct de vedere rațional și-a croit tot mai mult drum. L-am însoțit pe ministrul de externe român, Corneliu Mănescu, în vizita sa la Bonn, în februarie 1967, cînd au fost stabilite relații diplomatice între România și R.F.G.

Atunci, poate, nu tuturor, le apărea atît de clar întreaga semnificație a acestui act pentru evoluția care avea să se contureze atît în interiorul Germaniei federale, cît și în relațiile ei cu alte țări socialiste. Mi-aduc aminte că la o recepție la Bonn, W. Brandt, pe atunci vicecancelar și ministru de externe, vorbea destul de vag doar despre o dorință de a dezvolta colaborarea internațională; dar în august 1967, cînd a fost în România, răspunzînd la o întrebare pe care i-am pus-o pe balconul unei vile de la Mamaia, observa că *în cadrul eforturilor pentru o ordine de pace europeană trebuie să pornim de la realitățile existente, între care faptul prezenței a două orînduiri politice pe pămînt german.* Măsurăți distanța care a fost străbătută de la acele afirmații și pînă la situația de azi, cînd, în calitate de cancelar, Brandt, recunoaște deschis că există două state germane, cînd a avut loc întîlnirea de la Erfurt și cînd se poartă tratative sovieto-vest-germane, polono-vest-germane în probleme privind normalizarea relațiilor reciproce. Nu au oare dreptate acei observatori care consideră că România a avut un merit de pionier într-o evoluție europeană pozitivă?

Este convingerea statului nostru că nu pe calea divizării Europei în blocuri se poate asigura securitatea ei, dimpotrivă, prin conlucrarea pașnică a tuturor statelor, că, deci, desființarea concomitentă a N.A.T.O.-ului și Tratatului de la Varșovia rămîne un obiectiv major al unei reale securități europene. Vreau să arăt că și această idee cîștigă teren chiar în rîndurile unor oficialități adevrate ale N.A.T.O. Cînd, în februarie 1967, cu ocazia vizitei ministrului de externe român în Belgia, ministrul de externe belgian, P. Harmel, ne-a primit în biroul său de la Bruxelles, el a ținut să precizeze că, *nu vede desigur un impediment pentru dezvoltarea relațiilor reciproce în existența blocurilor, dar că guvernul său nu vizează lichidarea lor.* În septembrie 1967, la București, Harmel ne-a spus că *Belgia și România urmăresc în Europa aceleași obiective de pace și au asupra a numeroase puncte aceleași concepții, de pildă, în ce privește necesitatea de a înlocui în Europa noțiunea de echilibru (citez: bazat pe cele două blocuri), prin noțiunea de cooperare între state.* Este de sesizat, desigur, o mutație în gîndire față de momentul precedent; să fie oare întîmplător că ea și-a găsit expresie într-o declarație făcută la București?

Așa cum se știe, România este adeptă și promotoare a conferinței general-europene. Considerăm că la organizarea ei trebuie să participe toate statele europene, fără excepție, precum și alte state interesate, că pregătirea ei nu trebuie cantonată în tiparele relațiilor de la bloc la bloc, ci reclamă un larg dialog, internațional, receptivitate față de toate propunerile îndreptate spre acest țel. La amintita conferință de la Viena, după ce delegata română, Mia Groza, în intervenția sa, a expus acest punct de vedere, Alain Ravaignes, reprezentant al «Mișcării pentru independența Europei», a venit la masa delegației române să ne împărtășească cît de just, de constructiv îi apare lui, cît și unor largi părți ale opiniei publice din Europa, punctul de vedere românesc.

În declarațiile pe care ni le-a făcut la București, ministrul de externe olandez, Luns, a împărtășit un punct de vedere apropiat: *Pentru ca o reglementare europeană să fie viabilă este esențială participarea tuturor statelor, fie ele mari, mijlocii sau mici. În acest context, prin acțiunile pe care le întreprind, țările mici și mijlocii pot juca un rol important în viața continentului. Un exemplu în acest sens îl constituie România.*

Opresc aici șirul exemplurilor, considerînd că ele sînt suficiente pentru ceea ce ne-am propus — și anume a demonstra cu ajutorul propriilor noastre constatări, audiența și ecoul pe care-l au poziția și activitatea României în problemele securității europene, ca un criteriu suprem al justiției lor.

CONFIRMĂRI

I. FÎNTÎNARU

Am avut privilegiul de a fi fost, în calitate de ziarist sau de delegat, în miezul unor evenimente memorabile, defavorabile pentru evoluția politică pozitivă din Europa. Să vă povestesc câteva din ele — dar după ce criteriu de selecție? reflectînd, am gîndit să mă opresc asupra acelor momente, convorbiri, declarații, care, în perspectiva timpului scurs, duc într-un fel sau altul o confirmare a justiției și clarificării politicii partidului și statului nostru în domeniul securității și modalităților de realizare a ceea ce ne-am obișnuit să denumim, sintetic, securitate europeană.

România a considerat în permanență că normalizarea și extinderea relațiilor bilaterale, statornicirea unor rapoarte de bună vecinătate, contactele dintre factorii de rînd, cooperarea largă în domeniul economic, tehnico-

FĂRĂ SĂ FIU MIKLUHO- MAKLAI

- OMUL CU BRAȚELE ÎMPĂIENJENIT
- CEA MAI SĂNĂTOASĂ FOAME-
POFTA DE MUNCĂ
- MISTERUL TIVILICHI

de Sergiu ANDON

Personal, nu am nimic împotriva tatuajelor. Prieteni pirați, e drept, n-am avut, dar păstrez o rezervă despre gusturile artistice ale ascendenților mei dincolo de anul patru mii și ceva dinaintea erei noastre; nu bag mâna în foc pentru ceea ce preferau ei să graveze: pereții adăposturilor carstice ori puținele părți libere din nobila lor epidermă. Adaug la aceasta înțelegerea pe care mi-au cultivat-o lecturile timpurii din Mikluho-Maklai și așa putea trece cu indiferență peste piesele ambulante de cutanogravuri.

Numai că, nu demult, într-o aglomerare de pierde-vară, am descoperit

CLEPSIDRA VIE

Se numește Ion Oancea și s-a conectat la schimbul universal de materie și energie în urmă cu 23 de ani și jumătate. De 94 anotimpuri este chemat Ion Oancea să confirme că nimic nu se pierde, totul se transformă, dar de tot atita vreme el strică echilibrul biosocial, rezumându-se la rolul de martor pasiv al scurgerii timpului. E tânăr, valid, liber. Are două brațe puternice cărora, deocamdată, le-a găsit o singură utilitate: să le tatueze.

Mii de punctii cu tuș, făcute de-a lungul a sute de ore, tind să amplifice nostalgia clipelor care s-au stafidit lipsite de un rost, de sucul unui sens de a fi. Memoria, deshidratată de fapte, s-a mutat din cortex în pielea brațelor nefolosite: «VIOLETA» (o fată), «CAO» (un prieten), «DINU» (alt prieten), «22» (un număr de casă), un nud (tot «Vio»)...

Dar nu inscripțiile făcute pe pielea-avizier, ci concepțiile și modul de viață ale lui Ion Oancea m-au intrigat. Nu numai că brațele lui, frumos filigranate, n-au creat niciodată nimic, n-au bătut un cui și n-au săpat o groapă, dar individul își mai apără cu dirzenie «dreptul» de a trăi pe seama familiei, șmecherind din când în când și el câte ceva. Atît. Nimic productiv, nimic disciplinat, nimic mai mult decît mici învîrteli, care să-i alimenteze falsa iluzie că e «descurcăreț», rare și dubioase dezmoștiri. A fost indignat cînd i s-a pus la îndoială dreptul moral de a trăi din veniturile tatălui și ale surorii. Aportul lui? Specula cu bilete la cinematograful «Modern». Prins o dată, i s-a propus încadrarea în muncă. A refuzat amenințînd: «Mi-ați confiscat biletele? Îmi scot eu pîrleala! Mă apuc de speculă în stil mare, dar de muncit tot n-am să muncesc». Era cuprins de furie, luase... plasă. Peste zece zile am asistat la a doua prindere a lui Oancea. Își respectase promisiunea, acționa pe scară mai largă, perfecționase sistemul prin introducerea unor intermediari de 9-11 ani, adulatori ai încrustațiilor.

Iată de ce, fără să mă preocupe tatuajele — în general — cînd am privit brațele — condensatoare de energie ale lui Ion Oancea — arabescurile vineții ce le acoperă au căpătat pentru mine proiecții de coșmar. Miniaturile ce se doresc talisman și romanță devin, în contextul lenei absolute, un

stigmat. Aș fi smuls puterea acestor mâini din păienjenșul desenelor stupide și așa fi transplantat-o invalidului Claudiu Ignat din Bacău, ale cărui scrisori îmi povestesc despre insistențele omului dornic de muncă, dar nu întotdeauna înțeles de cei la care apelează.

S-a observat, s-a demonstrat și s-a mai scris că aceste exemplare de tîrîie-brîu sînt candidați potențiali la «titlul» de infractor. De altfel, însăși «nevinovatul» trafic de bilete constituie un delict — speculă. Lumea micilor expediente e demascată și de recenta întimplare de la cinematograful «Tineretului» din Buzău: Nicolae Crudu a oferit unei eleve «un bilet în plus», invitînd-o, pentru vînzarea lui, mai departe, în spatele clădirii; acolo, la numai cîteva zeci de metri distanță de holul plin cu lume, Crudu împreună cu alte trei brute au tăbărit asupra victimei, imobilizînd-o și tîrînd-o în subsolul unei centrale termice, unde au siluit-o. Cine sînt autorii? Patru haidamaci de 19-27 de ani, fără ocupație, bine odihniți, clienți mai vechi sau mai noi ai anchetatorilor penali.

Semnificația cazului Ion Oancea, raportată la infractorii proveniți din rîndul celor fără profesie, am reținut-o a fi acel element comun absent din educația lor:

POFTA DE MUNCĂ

Garanția preocupării stabile de a-ți justifica productiv existența, însăși randamentul lucrului prestat, depind, în foarte mare măsură, de setea organică de activitate creatoare. În această poftă de muncă ar consta, se pare, o mare parte din rezervele de tonus vital ale societăților, de ea depind și ingeniozitatea, și disciplina, manifestările de eroism cît și atitudinile de seriozitate, pur și simplu.

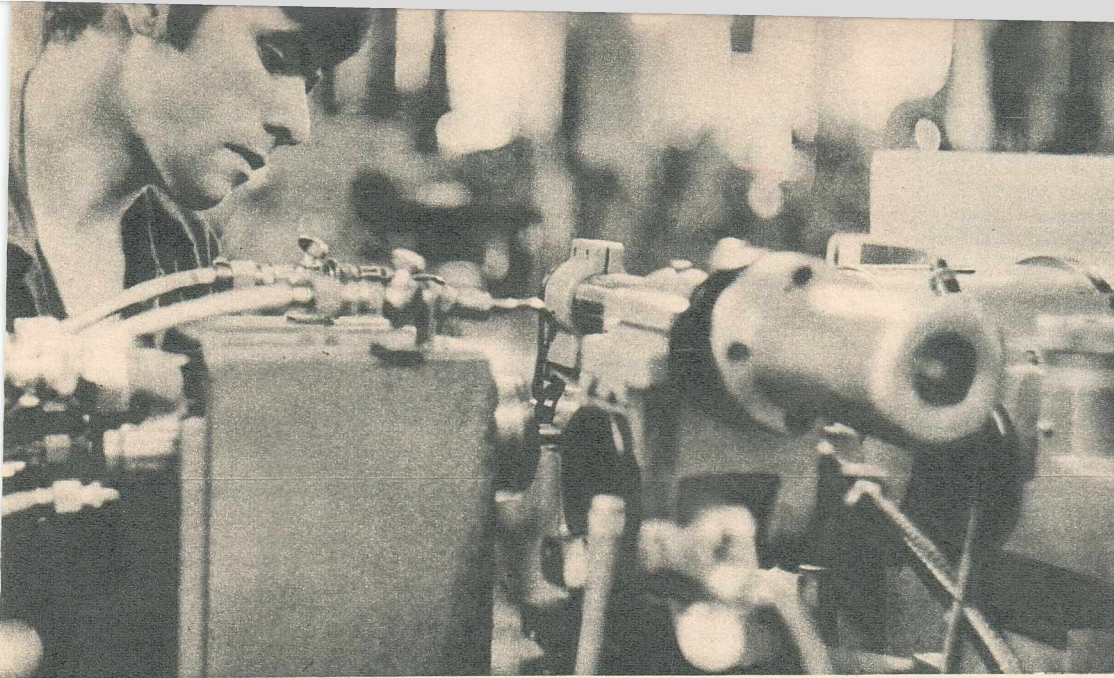
Terenul de manifestare al acestui apetit nu se rezumă, nici pe departe, la profesiile neobișnuite, care cer îndrăzneală, cele de înaltă calificare ori pitorești. Sămînța muncii, sădită din copilărie, rodește peren de-a lungul întregii vieți. Ea nu cere decît alegerea cu sinceritate a ocupației. Între nu știu care inspector-șef, legat de postul lui doar pentru comoditate și posibilitățile pe care i le oferă, și un cioban bun, o clipă n-am să șovăi să recunosc vocația acestuia din urmă, a ciobanului.

După cum există, spre exemplu, o vocație de paznic. În seara de 14 februarie, șase haimanale din Brăila s-au strîns să cînte la chitară. Muzica nu le cădea bine, erau prea stătuți de inactivitate, încît au renunțat la melodii, și-au procurat cu forța o parteneră și s-au dezlănțuit într-o partidă de promiscuitate. În căutarea unui loc ferit, cei șase vagabonzi au străbătut un întreg cartier, mergînd — la sigur — în depozitul de ambalaje al fabricii de piine. Au scos, într-un anume fel, o anumită fereastră și s-au instalat acolo cu o dezinvoltură care îi recomandă ca buni cunoșcători ai locului.

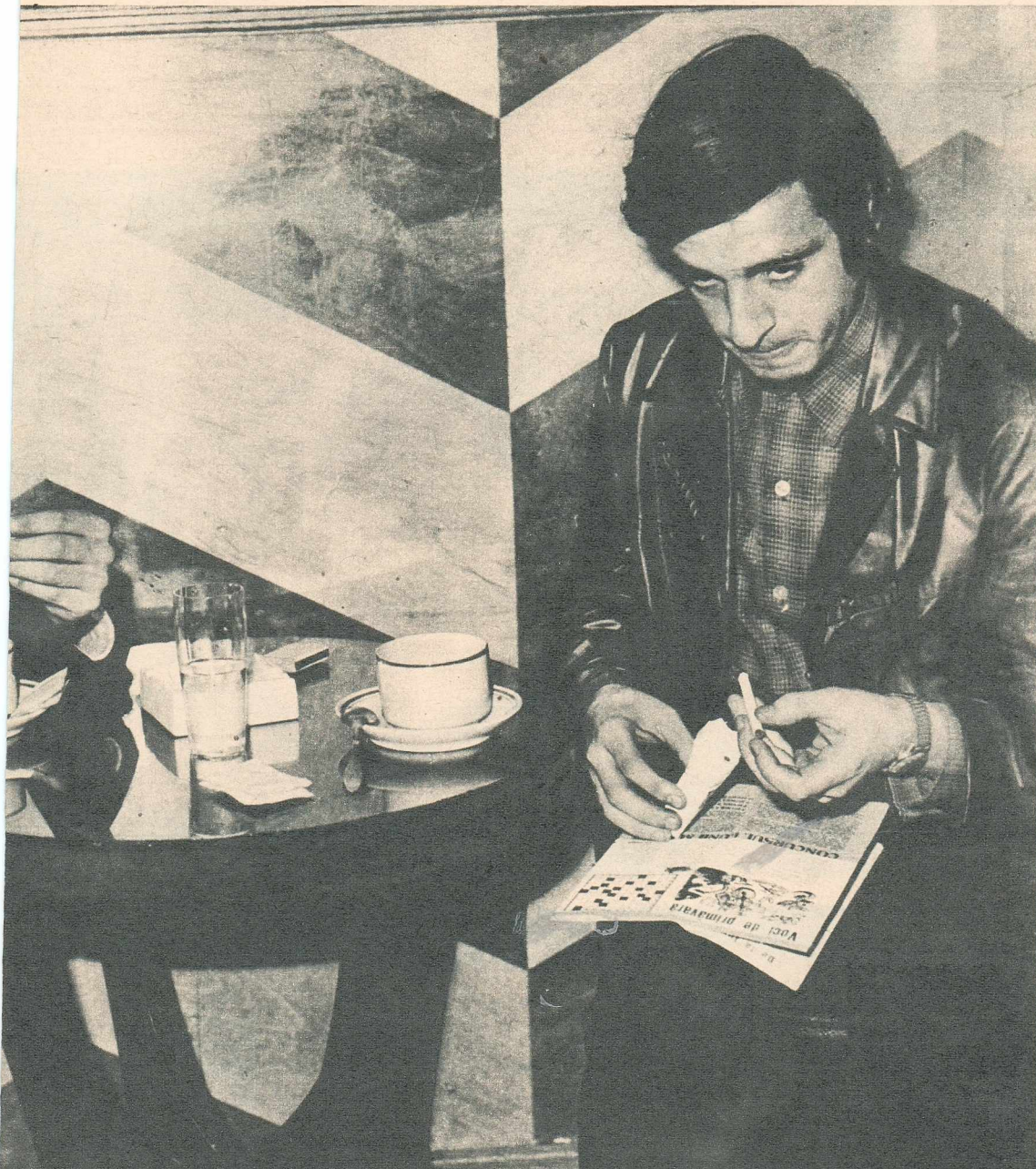
În timpul scabrosului spectacol a apărut și paznicul fabricii, Filip Sărăcuțu. Om de 43 de ani, însurat. Care credeți

Există un incontestabil raport între preocupările și fizionomia oamenilor.

◀ La ora de vîrf a schimbului I, societatea arzătorilor de gaz viermuiește în barul de zi din centrul Brăilei. Ei «obosesc» citeva ore între lectura paginilor de sport și curiozitatea de a vedea cine mai intră pe ușă.

că a fost reacția intervenientului? A purtat o scurtă țîrguială cu «băieții», în natură, după care le-a descuiat ușa unei încăperi mai intime, le-a făcut și focul, apoi a ieșit discret afară, așteptîndu-și rîndul. Cum se apără Sărăcuțu de acuzația de complicitate la viol? Pretinzînd că a fost constrîns de tineri, amenințat, intimidat. Ce căuta atunci Filip Sărăcuțu într-un post de paznic, unde era *chemarea* lui către această calitate, care în orice moment poate să-l pună față în față cu riscul, cu violența, cu răufăcătorii? Dacă un bărbat, în plină putere de muncă, renunță la activitatea productivă în favoarea rolului de păzitor, se presupune că o face nu din dorința de a moțâi în cabină și de a se preda la înjurătura primului vagabond, ci pentru că are vocația de a păzi, cu abnegație și, la nevoie, cu sacrificiu. Altfel...

Exemplul mi se pare indisolubil legat de problema enunțată: pofta de muncă. Nu ocuparea pur și simplu a unui post în schemă, nu «istețimea» de a munci cît mai puțin, ciușind cît mai mult, ci conștiința, obișnuința și nevoia organică de a presta, cu scrupulozitate, ce și cît revine fiecăruia în diviziunea muncii, aceasta este singura atitudine firească a individului față de societate. Drămuirea propriei capacități, cu speranța păcălirii colectivității, este doar o iluzie; în ultimă instanță individul se înșală pe el însuși.

Formal, nimeni, sau aproape nimeni, nu este de vină pentru crearea de către Combinatul siderurgic-Galați a unui post de delegat permanent pentru controlul calității produselor la sediul unuia dintre furnizorii principali, uzina «Progresul»-Brăila. Nu știu dacă, față de distanța de numai 32 de km, aceasta era soluția cea mai economică, nici dacă misiunea permanentă necesita cunoștințele și capacitatea integrală ale unui inginer. Atîta timp însă cît postul — remunerat cu o normă întregă — a permis celui în cauză să se angajeze cu *încă o normă și jumătate* și la grupul școlar petrol-chimie din Brăila, ceva a început să scîrteie în conștiințiozitatea față de muncă. Absența profesionalismului din centrul focului activității, afectarea timpului către posibilitățile mai largi de căpătuială, corespund atitudinii pasive față de societate. Neangajarea spirituală este urmată de neangajarea profesională.

Există oameni expeditivi în raport cu propriile lor interese dar datornici față de societate. Etica noastră, comunistă, pretinde nu roboteală oarecare, ci muncă depusă în slujba întregii colectivități.

Am cunoscut, în Brăila, un ciudat profesor de vioară. Din anul 1963, I.H. nu a avut alt serviciu decît o jumătate de normă la Casa pionierului, remunerată cu suma de 450 de lei lunar. Dar, în același timp, el a dobîndit bunuri în valoare de sute de mii de lei. Numai valoarea bijuteriilor de aur cumpărate în ultimii ani depășește suma de 300 000 de lei. Înfrigurarea lui I.H. de a-și plasa capitalul se poate observa și din stocul cîtorva dintre articolele de valoare existente în casa lui: 4 acordeoane «Weltmeister», 4 vioari, 4 mașini de cusut, 6 covoare persane, 3 haine de piele...

Misterul abundenței e lămurit de adevărata dumnealui calificare — tehnician dentar, încadrat pînă acum 7 ani în sectorul cooperatist. În anul 1963, I.H. s-a îmbolnăvit de «nevroză», i s-a recomandat, chipurile, să schimbe «mediul și funcția». drept pentru care s-a retras din cooperativă și a înghesbat acasă un cabinet stomatologic clandestin, în bucătărie, printre cratițe și borcane cu murături. Ca acoperire, cvasimilionarul a ales modesta și nobila misiune de profesor de vioară, plătit cu o jumătate de normă. El a schimbat, astfel, nu numai mediul și funcția, ci și raportul echitabil dintre el și societatea în care trăiește, s-a extras singur din perioada istorică pentru care, declarativ, nu are decît cuvinte frumoase de spus.

TIVILICHI

este un caz simplu dar tipic pentru ideea că de formarea timpurie a obișnuinței cu munca răspunde, în primul rînd, familia. Nuți Tivilichi nu provine nici din familie dezorganizată, nici din mediu infracțional. Se poate chiar spune că tatăl ei, care a lucrat cîndva în miliție, are un surplus de experiență de viață. Ambii părinți s-au complăcut însă în postura de admiratori-conservanți ai frumuseții fetei. Familia Tivilichi a fost contrariată cînd fiica lor a fost trimisă în judecată pentru prostituție, dar acest ultim act din biografia tinerei se situează la capătul unui șir întreg de îngăduințe și compromisuri. Nuți a părăsit de mult școala, părinții n-au protestat; Nuți nu s-a apucat de muncă, părinții n-au obligat-o; Nuți avea bani, părinții n-au întrebat-o nimic; Nuți nu mîncă acasă, ci la restaurant, părinții nu s-au mirat... Fata a trecut în galop prin adolescență și s-a trezit repede în companie (ori în rivalitate) cu rătăcitele Piteștiului. Avertizați, părinții au plîns, au promis, s-au angajat, vai, Doamne, ce distruși erau!... Numai că Nuți și-a continuat nestingherită felul de viață; avertismentele, lamentările și făgăduielile s-au repetat, devenind, pînă la urmă, aproape un joc. Nici în ceasul al 13-lea, cînd realitatea aspră a legii și-a spus cuvîntul, părinții tinerei nu s-au dezmeticit. Ei, care nu vegheaseră pînă atunci decît ca anii fetei să se scurgă fără rost, ei, cei care recunoscuseră, ei, cei care se angajaseră, tot ei au început să țipe din gură de șarpe că fiica lor este persecutată de autorități.

*

Scurta incursiune de mai sus e făcută cu prețul unei dificile renunțări: antiteza cu infinitatea exemplelor, prezente la fiecare pas, exemple de muncă angajată, complet entuziastă, a membrilor societății noastre. Intenția autorului este evidentă: asemenea cazuri, izolate în viață, merită să fie izolate și în scris.

C.E.I.L. – CONSTANȚA,

Șoseaua Industrială nr. 2, Palas — Constanța,
tel. nr. 23940, 22728, 22729, telex nr. 270,

oferă cumpărătorilor interni și externi
următoarele produse de mobilier:

- garnituri de hol tapițate
- camere combinate
- mic mobilier combinat
cu materiale plastice și metal.

Prin dotarea tehnică modernă
și a materialelor superioare utilizate în fabricație,
produsele noastre îndeplinesc condiții
estetice și calitative superioare
care pot satisface
cele mai diferite exigențe ale cumpărătorilor.

Locuință luminoasă cu perdele ușor de întreținut din **DIOLEN**

Perdelele DIOLEN fac din camera dv. o locuință luminoasă, respirând bucurie și confort.
Perdelele și draperiile DIOLEN — o ambianță ideală.

Diolen

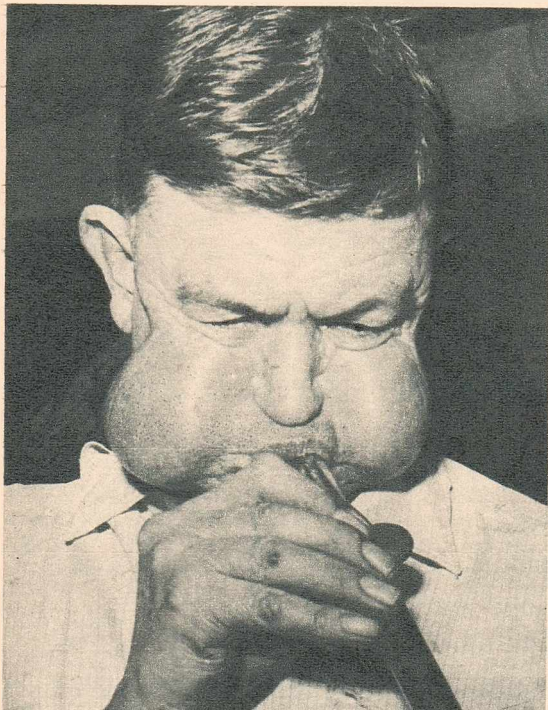
garantează calitatea produsului
Enka Glanzstoff

Eleganță, rezistență, stabilitate dimensională.
Vaporoase și decorative perdelele din DIOLEN imprimă locuinței dv. aspect odihnitor și confortabil.
spălat - agățat - gata!

diformație și deformare

Prin diformație profesională înțelegem, indeobște, influența profundă, hotărâtoare, pe care exercitarea unei anume îndeletniciri o are asupra omului respectiv. Iată un caz mai aparte de diformație profesională. Omul din fotografie, pe numele său Frank Druce, în prezent pensionar, a exercitat timp de 47 de ani în șir meseria de sticlar la fabrica «Stuart Crystal» din Wordsley, Anglia. De 47 de ani, timp de opt ore pe zi, cu excepția duminicilor și a sărbătorilor, omul acesta a suflat. A suflat aerul din propriii săi plămâni într-un tub, dând forme cuarțului incandescent și viscos din care se naște sticla. Asta nu mai e diformație, ci curată deformare profesională.

prolificitate

În satul polonez Wawelnoe s-au născut acești patru viței gemeni. După felul cum se prezintă la 10 zile de la naștere, se pare că au toate șansele să supraviețuiască.

RECORDURI ȘI PERFORMANȚE ... scripta manent

● **CEA MAI VECHIE** carte din lume se găsește la Biblioteca națională din Paris. Este manuscrisul pe papirus al scriitorului egiptean Fta-Hotep și cuprinde o culegere de pilde, parabole și învățături filozofice. Vechimea ei este de peste 6500 de ani.

● **CEA MAI SCUMPĂ** carte tipărită vreodată, Biblia scoasă de Gutenberg în 1455, a fost cumpărată recent de un muzeu american cu 200 000 de dolari.

● **POEZIA** cea mai lungă scrisă pînă în prezent aparține poetului persan Abul Kasim Mansur, cunoscut sub numele de Firdousi. Poemul, intitulat «Sah-Name» (Cartea regilor), a fost terminat în anul 994 și are 1 200 000 de rînduri. În traducerea lui engleză, poemul a apărut în nouă volume.

● **CEA MAI GREA** (la cîntar!) scrisoare de dragoste a fost găsită de arheologi în Irak. Provine din anul 2200 î.e.n. și a fost scrisă de un oarecare Gimışou doamnei Dasbuaj, pe care o ruga să-i acorde o întîlnire. Scrisoarea cîntărește 16 kg, fiind de piatră. De piatră să fi fost inima adresantei și tot nu putea refuza o întîlnire astfel cerută.

● **CEL MAI LUNG** roman din lume a fost scris în China. El cuprinde 4 830 000 de cuvinte și este intitulat «Înflorirea mărilor». Romanul datează din secolul al VIII-lea și narează peripețiile unor femei în timpul unei băătăii.

● **TEXTUL** de reclamă cel mai vechi din lume a fost descoperit în cursul unor săpături la Memphis din Egiptul antic. Întocmită acum 25 de secole, reclama aparținea unui «ghicitor de vise»: «Eu, Rhino din Creta — se spune în text — la porunca zeilor, tîlmăcesc visele».

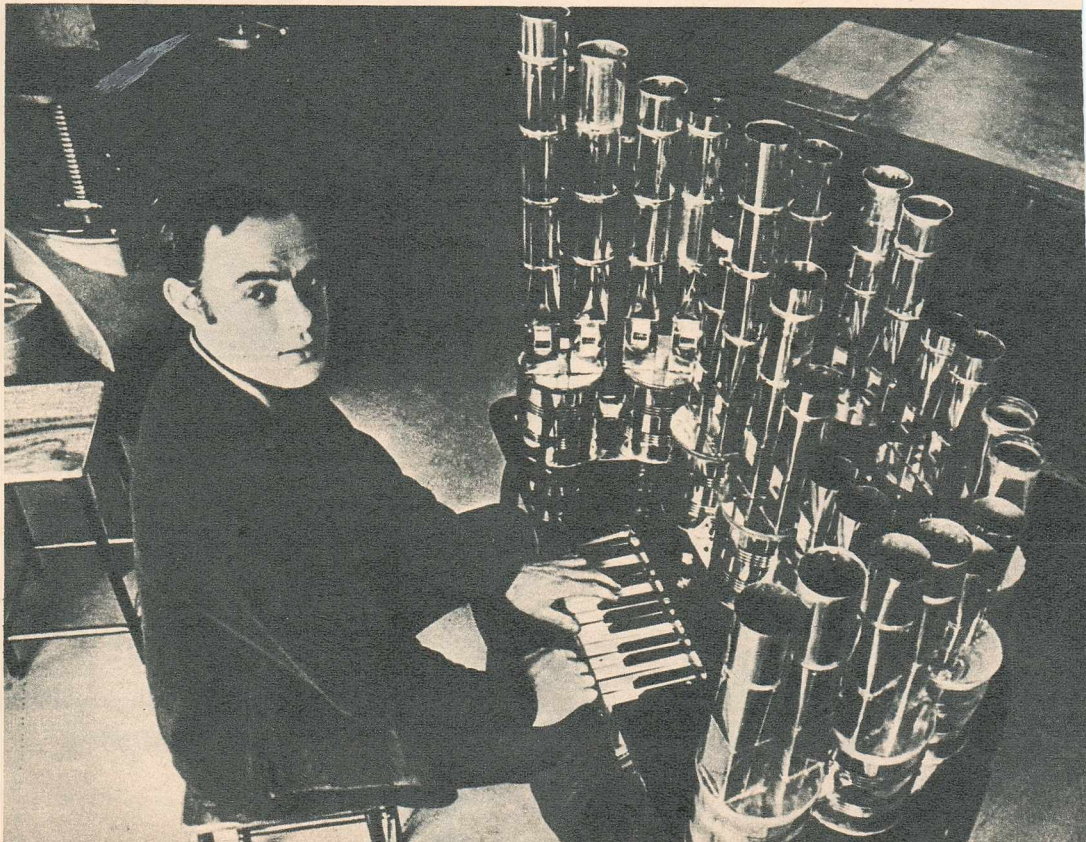
● **ROMANCIERUL** francez Nicolas Rethy de la Bretonne, care a trăit la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, deține un record sui-generis: peste 150 din cele 200 de cărți ale sale nu au fost scrise ci de-a dreptul tipărite. Romanancierul era și zețar și în lipsa mașinii de scris își culegea singur textul operelor sale pe măsură ce le compunea.

● **CEA MAI MARE** carte din istoria tiparului rusesc se află la Biblioteca Academiei de științe a U.R.S.S. Este vorba despre o carte care descrie încoronarea lui Alexandru al II-lea. Deși nu are decît 50 de pagini, ea cîntărește 60 kg avînd următoarele dimensiuni: înălțimea — un metru, lățimea — 75 cm.

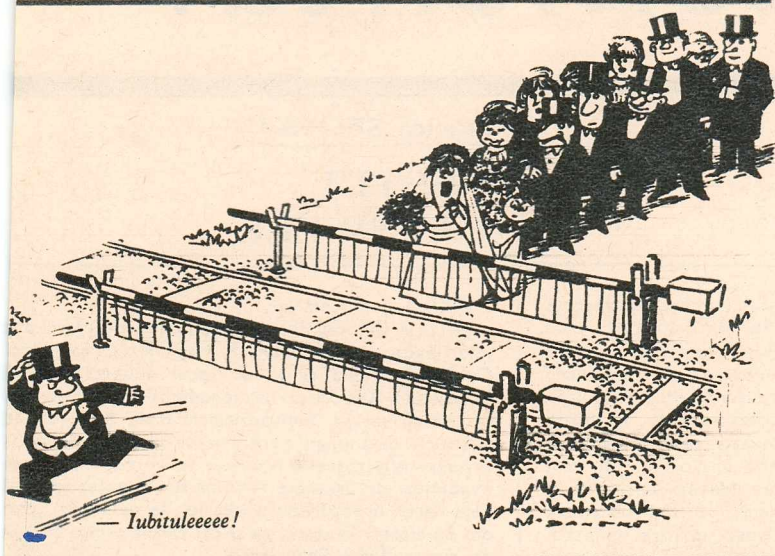
● **CEL MAI SCURT** testament cunoscut a fost scris în 1906 în Anglia avînd următorul text: «Totul mamei». În schimb, cel mai voluminos testament a fost opera unui american, Frederic Cook, care a predat notarului său patru volume care conțineau nu mai puțin de 95 940 de cuvinte.

Ideea de a construi o orgă din cutii goale de conserve poate să pară năstrușnică sau simpatică, aiurită sau nioasă. Oricum, fără să țină seama de criticile negative, un lector universitar și doi studenți ai Institutului de Taunton (Anglia) au construit, în timp de două luni, un asemenea instrument pe care l-au botezat — e cam grandilocvent — «Taunton Tech Tinphony». Dar dacă ideea celor trei tineri poate fi apărută împotriva acuzației de ridicol, mai greu va fi să salvezi de un atare calificativ «Expoziția de instrumente muzicale din cutii de conserve» la care participă și «Tinphony»-ul nostru.

unde începe ridicolul

— Iubituleeee!

**ÎN JURUL
BALONULUI ROTUND**

— Nu-i așa, dragă domnule arbitru, că n-a fost gol?

— Deoarece mâine o să vă bateți la Austerlitz, va trebui să luați acest calmant.

— Dragă mea, ședința s-a contramandat, așa că voi veni acasă la timp...

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ORIZONTAL: 1) Înaintași. 2) Tușă — Bătaie la poartă. 3) Om la om, pe teren — Șut finalizat! 4) Între bare! — Vin în sprijinul apărării. 5) Gross, la centru! — Iubește jocul «Farului». 6) Ultimii la balon! — Galerie — Ion Ionescu. 7) Vacarm (fig.) — Bun coordonator (pl.). 8) Marchează terenul! — Junior — Blocat la centru! 9) Modul de exteriorizare a... microbilor — Sacagiu. 10) Demarează în viteză — A respecta. 11) Deși i-a plecat Deleanu, i-au rămas Delenii! — Verifică pregătirea la «Universitate».

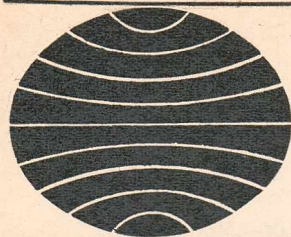
VERTICAL: 1) Post-meridian! — Pricupeți la foarfeci. 2) Joc cu capul — în poartă! 3) Ca betonul (fig.) — Coboară vocea. 4) Înaintaș nobil — Expresia jocului colectiv. 5) Best pe extremă dreaptă! — În deplasare. 6) Superiori lui Pircălab. 7) Cu rol de căraș — O anume egalitate! 8) Țări — Servită pe tavă. 9) Un antrenor pe tușă! — Tunar la înălțime — Păr. 10) Te atinge intenționat. 11) Jonglează cu capul — Stadion la domiciliu.

Constantin ARDELEANU

Dezlegarea jocului «CU SEMN DE ÎNTREBARE», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) SAGAN — SIBIU. 2) TRESTIENI — N. 3) AGRO — ART — PD. 4) SHAKESPEARE. 5) E — AM — ERGO. 6) OZI! — IN — PACE. 7) SIMON — TELEX. 8) T — IRES — LEA. 9) RN — ASTRA — EM. 10) OUT — CAUTA — E. 11) VLAHUTA — REN.

globe-comentar

Ecaterina OPROIU

A AVEA — A FI

La început aceste fapte erau privite ca niște ciudațenii. Lumea afla despre ele și se amuza. Invidioșii strigau: așa le trebuie! Flămînzii comentau: nu mai pot de sături! Predicatorii se înspăimîntau: unde o să ajungem? Conștiințele treze, torturate de coșmar, zbieau în somn: e o lume nebulă-nebulă-nebulă! Și puneau din nou capul pe pernă și readormeau în sudori.

La început ziceam despre ele că sînt extravagantele și negliobiile prea-binelui: ● un magnat din Middle West pleacă în vacanță în Marea Caraibilor; dulcea lui odraslă (Cathlyn Wilkerson) abia așteaptă să iasă pe ușă șoferul cu ultimul cufăr și umple reședința paternă de mașini infernale. În câteva zile hotelul particular se transformă într-o fabrică clandestină de bombe cu dinamită. Cînd se produce accidentul (New York, strada 11), cînd casa sare în aer, fetița sare de la etaj, goală pușcă, și dispăre «cu abilitatea unei conspiratoare încercate» ● Jack — fiul unui sociolog american cunoscut (presa nu pronunță numele de familie, ca o ultimă cruțare)—și-a abandonat cursurile la facultate, și vinde — în public — jurnale, iar în particular — LSD: «săptămîna trecută am vîndut în Madison zece mii doze». De ce? «Pentru că, după ce am văzut cum a judecat tribunalul pe prietena mea de 18 ani, am devenit revoluționar. Ea n-avea bani și a semnat un cec fără acoperire. Pentru cîteva dolari a fost condamnată la un an închisoare. După acest fapt am decis că această țară trebuie distrusă» ● La Universitatea din Wisconsin, unul dintre grupurile studenților contestatari s-a specializat în «lupta împotriva stabilimentelor militaro-industriale»; junii au pus mîna pe un avion de turism și și-au lansat bombele de fabricație artizanală peste o uzină. Bombele n-au explodat, dar eșecul n-a potolit zelul autorilor... etc., etc.

La început ziceam că-i vorba de o trecătoare demență juvenilă, de o descreierare contagioasă, de moda unor noi jocuri, mai primejdioase decît bacaraua, mai spectaculoase decît partidele de rock și cursele de motocicletă ale bluzoanelor negre. Dar dacă nu-i vorba numai de jocuri noi? Dar dacă Adam Ulam, istoricul de la Harvard, are dreptate cînd vede în ei nu numai paiața, ci și pe unul din personajele inspiratoare ale Posedaților, pe Serghei Netșaiiev, nihilistul rus, pe jumătate scos din minți, care l-a tulburat atît pe Dostoievski?

Julie Dopknan, studentă, 20 de ani, evadata unei «comune aie weathermen»-itor din Detroit, declară: «Sînt complet nebuni! Mi-am dat seama că acești weathermeni (așa își spun pentru că ei au impresia că ghicesc timpurile, așa cum meteorologii au impresia că ghicesc timpul — n.n.), acești weathermeni sînt incapabili să se uite pe geam și să spună dacă plouă sau ningea... Și totuși o societate este un trup supus binefacerilor și vicisitudinilor biologice. Un trup care trebuie să treacă prin bolile copilăriei și ale bătrîneții, prin bolile cîrniei și ale spiritului. Se poate dezice un trup de scarlatina sau de scleroza sa? Nebunia aparține nebulniei sau corpului pe care trăiește? Și mai e ceva. Pînă nu demult bolile spiritului erau considerate un fel de lux al suferinței. Oamenii se înduioșau la vederea unui picior amputat. Nimănui nu-i trecea prin gînd să se înduioșeze de priveleșteea unui suflet amputat

E caraghios. E extravagant. E cum vreți s-o luați. Dar poate că această demență juvenilă este și altceva. Poate e și avertismentul că specia noastră se naște, trăiește și moare nu numai pentru «a avea», ci și pentru «a fi».

Dic. BABOIAN

ARTA POSIBILULUI

Se spune că politica este arta posibilului. Butada, departe de a fi o simplă vorbă de duh iscată dintr-o scăpărare de spirit malițioasă, descinde din însăși experiența istorică, din meandrele, deseori atît de neprevăzute, ale vieții internaționale. Polivalența consacrată a posibilului în politică reprezintă însă o armă cu două tășuri; ea poate deopotrivă să agraveze sau să atenueze tensiunile, înfruntările, crizele ce se produc, inerent, într-o lume divizată încă între orînduirii diferite, între blocuri opuse. A fi înțelept și lucid în politică înseamnă a ști să găsești acea verigă a posibilului care desferecă porți, învinge rigidități, impune soluții cu caracter pașnic, salutar în problemele cele mai complicate. N-aș putea invoca o cifră exactă care să indice în cîte împrejurări — la scara timpurilor — biruința rațiunii a zădărnicit degenerarea unor conflicte în conflagrații sau a stins pur și simplu focul războiului. Fapt este că lucrul a fost posibil — perfect posibil. În Indochina și în Algeria, Franța a renunțat la «războaiele murdare» în ceasul al 12-lea, dar a renunțat. Prestigiul Statelor Unite a avut infinit mai mult de pierdut în timpul intervenției militare în Coreea, decît de pe urma armistițiului încheiat la Panmunjon. În 1956, evenimentele de la Suez nu au degenerat într-un război, pentru că, în virtutea rațiunii, s-a rostit atunci un categoric și unanim veto.

Ceea ce se petrece astăzi în diferite regiuni ale lumii solicită — poate mai mult ca oricînd — o abordare dinamică a artei posibilului, pentru găsirea unor soluții pașnice, eficiente. Am reținut, din noianul de telegrame ce ne parvin, cîteva declarații care se înscriu în această rază de acțiune. La încheierea vizitei sale în Israel, președinta Adunării generale a O.N.U., Angie Brooks, și-a exprimat, pe temeiul constatărilor la fața locului, convingerea că pacea poate fi realizată în Orientul Apropiat. În același spirit s-a pronunțat Joseph Sisco, asistentul secretarului de stat american, care și-a început la Cairo «turneul de orientare» în zona înfruntărilor arabo-israeliene. În legătură cu posibilitatea reală a păcii în Vietnam, două personalități politice americane preconizează renunțarea la jumătăți de măsură de genul «vietnamizării» latente. Townsend Hoopes, care a lucrat mulți ani în Biroul pentru securitate internațională al Pentagonului, declară într-un interviu că după părerea sa unica alternativă posibilă este aceea sugerată în multe rînduri de Averell Harriman: negocierea retragerii tuturor trupelor americane din Vietnam la o dată bine definită și cu atare respectată. Fostul vicepreședinte al S.U.A., Humbert Humphrey, se arată la fel de categoric: Am fost totdeauna convins că problema Vietnamului nu va putea fi rezolvată pe cale militară!

Între posibilitatea de a ațîța focul într-un conflict declarat și posibilitatea de a-l stinge, rațiunea politică nu are de ales: trebuie să asigure concretizarea acesteia din urmă. Și aceasta nu numai atunci cînd au început să cadă bombele.

La Clubul național al presei din Washington, cancelarul Willy Brandt a ținut să evoce lecțiile celui de-al doilea război mondial, pentru a pleda în favoarea unui serios efort în vederea «depășirii imobilismului pe toate fronturile europene», în sensul de a se tinde, prin acorduri contractuale, spre o coexistență pașnică în Europa și în Germania. E limpede: arta posibilului — politica — poate și trebuie astfel orientată încît oricînd și oriunde să promoveze cauza păcii și securității internaționale. Rămîne doar să se treacă de la declarații la fapte.

Florica ŢELMARU

TESTUL CARSWELL

Senatul a spus nu. Iar.

Deja, la 21 noiembrie, propunerea de către președintele Nixon a lui Clement F. Haynsworth ca judecî Curtea Supremă eșua, iar locul eliberat prin d forțată a lui Abe Fortas («imprudențe financiare») cō să rămînă vacant. Indispoziție la Casa Albă. Cu at vie cu cît, de-a lungul a trei luni de controverse furtu în raza reflectoarelor apăruse nu numai un Hayns împărțitor de dreptate strîmbă (în favoarea segreg defavoarea drepturilor sindicale, de exemplu), dar om de afaceri în stare, ca și cel căruia aspira să ur de «imprudențe financiare».

S-a terminat noiembrie, a trecut și decembrie, a Anul nou cu brad frumos! și mese familiale. În cărora s-a exprimat nădejdea că, în urma eșecului noiembrie, viitoarea propunere va fi mai chibzuită, opri asupra unui om care să nu stîrnească proteste (l trebuie să se asocieze, vrînd-nevrînd, pentru a-și reputația proprie pînă și senatori republicani). Nu sese cîndva chiar președintele despre Curtea Supre «are nevoie de o intuzie rapidă de oameni talentați a numire să nu dea prilej decît la un minimum de cc verse»?! Or mai fi și în partidul republican oameni tați, ce naiba, chiar în statele din sud! Cu atît mai cît nu li se cere nici măcar să aibă un respect dec față de prevederile constituționale și drepturile omi Căci, la urma urmei, despre asta este vorba, despre cc cararea tendințelor liberale ale Curții Supreme. Pe de transfuzie. În fruntea ei a fost deja instalată o per de orientare conservatoare, Warren Burger; un l liber; în scurtă vreme titularii altor două, bătrîni și rinzi, fără îndoială se vor retrage. Republicanii e nează în optică electorală această aritmetică a foto Curții Supreme, hipnotizați de apropierea alegerilor 1972 și de ideea că singura lor rezervă de alegători si în sud — burghezia mijlocie albă, clientela politică a e vernatorului Wallace.

Cea de-a doua alegere a Casei Albe nu s-a dovedit ni mai inspirată. Prima reacție la desemnarea lui G. Har Carswell a fost, în opinia publică largă, de oarecare nedu rire față de anonimatul din care apărea. S-au sesizat juristii — profesori de drept, asociația avocaților an cani — denunțînd incompetența profundă și mediocrit absolută a personajului. Apoi au intrat în acțiune și riștii. Care, răsfoind arhivele din Georgia natală a Carswell, au găsit o adevărată profesiune de cred rasistă în stil lirico-mesianic: «Sînt din Sud prin străr mei, prin naștere, prin educație, prin gusturi, prin dințe și prin acte... Mențin, în calitate de candidat în timpul unei campanii electorale — n. n.) și cetăț o fermă atitudine de principii în favoarea supremației și îi voi rămîne fidel toată viața!»

Edificator.

Lupta în jurul candidaturii Carswell a luat, între pr dinte și Senat, proporțiile unei polemici cu privire întinderea competenței fiecăruia. La o asemenea tensi încît un comentator de talia lui James Reston nota p plex: «Ceva foarte bizar pare să se fi întîmplat în mu echipei de colaboratori ai președintelui sau în gîndirea sau în amîndouă...»

Se pare că, în sud, politicienii republicani se întîmpl în chip de bună ziua, cu: «N-aveți un judecător în plu

telex

MOSCOVA ■ Pentru turiștii străini care vizitează Uniunea Sovietică în anul centenarului nașterii lui V.I. Lenin, «Inturiso»-ul a organizat 19 itinerare, cuprinzînd locurile unde a trăit și muncit marele conducător, capitalele celor 15 republici unionale, marile orașe ale Siberiei, Caucazului, Asiei Centrale.

ALEUTINE ■ Locuitorii insulei Amchitka protestează împotriva hotărîrii Comisiei pentru energia atomică a S.U.A. de a declanșa aici, în toamna anului 1971, o nouă explozie nucleară subterană experimentală mai puternică decît cele precedente.

BERLIN ■ În districtul Cottbus, unde se află în prezent cel mai mare șantier de pe teritoriul R.D.G., va fi dată în folosință, peste patru ani, una dintre cele mai puternice centrale termoelectrice din Europa — «Boxberg» — cu o capacitate de 3 milioane kW.

ROMA ■ În Italia s-au furat anul trecut 82 928 automobile — cu 17 000 mai multe decît în 1968, cu 32 000 mai multe decît în 1967. Potrivit revistei «Epoca», Italia deține în această privință recordul european, urmată de R.F.G. și Franța.

WASHINGTON

■ 100 000 dintre oamenii de știință, medicii și inginerii c lucrează în prezent în S.U.A. sînt proveniți din alte ț. Se apreciază că pregătirea lor profesională a costat sta respective o sumă echivalentă cu 400 milioane dolari.

BONN

■ O statistică recentă relevă că numărul accidentelor de mu mortale se ridică în R.F.G. la 5 000 pe an. Numărul to al celor care mor anual în diverse accidente: 33 000.

SANTIAGO DE CHILE

■ Moneda chiliană a fost devalorizată de 6 ori în primele l luni ale acestui an, cota ei scăzînd în total cu 11%. Devalo zarea peso-ului avantajează companiile străne care ac nează în Chile.

AMSTERDAM

■ Pentru a combate creșterea șomajului, autoritățile oland preconizează intensificarea emigrației, în special din rînd muncitorilor. Au și fost făcute demersuri pe lîngă guvern unor țări din Asia și Africa.

TOKYO

■ «Cartea albă» a agriculturii japoneze scoate în evidență sc derea populației rurale la 9 040 000 locuitori — 18%, a populația activă a țării — și creșterea mediei de vîrstă rîndurile acesteia: 68%, din agricultori au peste 40 de a

J. VASILIU

PERSPECTIVA RUTINULUI ENGLEZ

proprie sau se depărtează scadența electorală britanică. Potrivit informațiilor din presa londoneză, statul al partidului laburist cercetează cu minuție și ne-diversificări auguri, spre a decide dacă e oportun să alegerile în mai, în iunie ori la toamnă. Opțiunile a cărora se concentrează liderii nu sînt numai de electoral: guvernul laburist și-a asumat o serie de îndeeosebi în domeniul economic, unde situația, cînd it la putere, era, precum se știe, critică. Bilanțul — în cazul unei campanii de alegeri — deși favorizantă, nu este de natură să genereze opțiuni în corpul electoral. Preocupat să scoată din impas omia și finanțele Angliei, cabinetul Wilson a lăsat în ansie o serie de probleme care îl sensibilizează pe ean — distorsiunea dintre venituri și dintre impozisupra veniturilor, șomajul, o serie de probleme sociale. altă parte, rezultatele obținute în acțiunea de însănăe a economiei prin aplicarea unui regim de austeritate it de asemenea anvergură încît să permită laburiștilor aarea unui program de prosperitate personală alegătod- în pături ce alcătuiesc principalul sprijin de masă rtidului.

pă numeroase indicii, regimul auster va trebui men- , poate chiar amplificat dacă este adoptată alternativa rii la Piața comună. Recente sondaje efectuate în a publică britanică au relevat nepopularitatea acestei native.

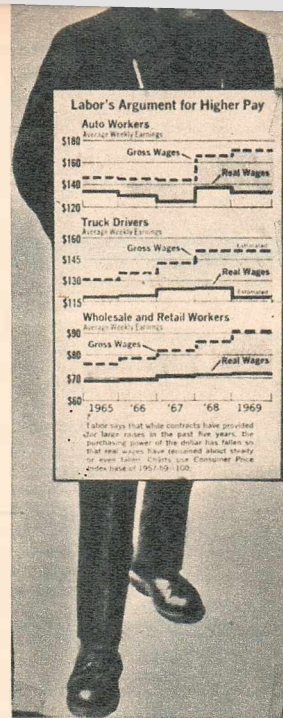
omentul de «suspense» în care se află guvernul pare flecte o realitate de opinie a majorității cetățenilor iei. Recentele alegeri locale au dat la iveală anemice iuri ale conservatorilor care denotă, poate nu atit atia electorului de rînd pentru acest partid, cît unele lțumiri, mai mult sau mai puțin «locale». În pofida ora, totul pare să sugereze mai degrabă că nici alegă- nu s-au decis. Să fie vorba de o situație de tranziție? umai de un avertisment pe care britanicii îl dau guver- spre a-l determina să opteze? Deoarece, ca să aleagă, orul trebuie să cunoască opțiunile ce i se propun. Or, l în vedere indecizia cabinetului, ca și a partidului rator, de altfel, în privința obiectivelor de viitor ale rnrării, se poate spune că britanicii se află în faza aștep- or. Liderii așteaptă să se contureze elementele clarifi- în stabilirea obiectivelor pe care să le propună ale- rilor, aceștia așteaptă programele, spre a putea judeca ota. La obirșia lucrurilor stau însă alte scadențe pe statele majore ale principalelor formațiuni politice onosc foarte bine: principalul obiectiv al guvernului rist a fost adaptarea societății britanice la situația reală re se află Anglia, ceea ce înseamnă sporirea capacității urențiale a industriei și eliminarea unui sistem de ații speciale» care înglobează atît pe cele cu Com- wealthul, cît și pe cele cu Statele Unite. A fost atins t obiectiv? Deocamdată, afirmă specialiștii. Marea nie n-a parcurs decît o parte din calea ce duce pînă . Rămîn încă multe mile de străbătut. Iar aderarea la a comună ar însemna o mărire de viteză care s-ar ru- tuta asupra economiei ca o adevărată operație chirur- lă. Și, intrucît una din marile teme ale campaniei elec- le va fi problema acestei aderări, se pare că în înaltele ri laburiste și conservatoare momentul aprehensiunii, are o produce perspectiva unei asemenea operații, n-a depășit.

Ilie ȘERBĂNESCU

AFRICA: EXIGENȚELE DEZVOLTĂRII

Statisticile recent publicate de Comisia Economică O.N.U. pentru Africa (C.E.A.) atrag din nou atenția asupra dimensiunilor tributului pe care continentul negru este nevoit să-l plătească subdezvoltării. Cele peste 300 milioane de africani produc anual doar cu puțin mai mult decît cele 8 milioane de suedezi, de 4 ori mai puțin decît cele 50 milioane de francezi sau vest-germani și de peste 25 de ori mai puțin decît cele 200 milioane de americani. Participarea industriei la formarea produsului social — doar ceva mai mare de 10% — este cea mai scăzută în Africa, iar ponderea agriculturii este mai marcată în țările africane decît în alte țări în curs de dezvoltare. În același timp, structuri arhaice, patriarhale, se mențin pe continentul negru: 70% din teritoriile cultivate, 50% din producție, două treimi din forța de muncă folosită rămîn încă în cadrul economiei de tip natural, neintrînd în circuitul economic. În aceste condiții, chiar și față de alte țări în curs de dezvoltare, creșterea economică în țările africane a fost mai puțin alertă: 3,3% între 1960 și 1966 față de aproape 5% media pe ansamblul țărilor în curs de dezvoltare.

Statisticile amintite atrag însă atenția cu claritate și asupra diferențierilor existente între structurile economice ale țărilor africane înseși. „Nu există o entitate africană — remarcă revista «Jeune Afrique» referindu-se la semnificația statisticilor menționate — ci mai multe țări africane, a căror evoluție este pe cît de diversă pe atît de complexă”. O atare situație lipsește de eficiență o abordare globală în planul soluțiilor practice privind lichidarea subdezvoltării. Trăsătura comună acestor țări este menținerea unor structuri anchilozate și anacronice care reduc la minimum receptivitatea economiilor africane la mutațiile moderne. Comună este, de asemenea, necesitatea eradicării unor astfel de structuri. Dar căile și mijloacele către acest obiectiv nu pot avea decît un caracter specific, depinzînd de condițiile concrete din fiecare țară. Important este că această idee capătă o audiență sporită în rîndul africanilor înșiși, ca de altfel și ideea primordialității efortului propriu pentru învingerea subdezvoltării, coroborată cu asigurarea unui cadru internațional echitabil care să nu compromită ci, dimpotrivă, să fructifice efortul propriu depus. Semnificative sînt, în acest sens, concluziile unei anchete întreprinse recent de revista «Croissance des Jeunes Nations» în rîndul unor economiști, oameni politici sau de cultură din țările în curs de dezvoltare. Ne permitem aici să cităm cîteva din aceste concluzii: 1) trebuie schimbate radical condițiile economice ale «ajutorului» dat de țările capitaliste dezvoltate țărilor în curs de dezvoltare, condiții în care — așa cum spunea algerianul A. Kabir — «Africa este obligată să dea înapoi cu mîna dreaptă ceea ce a primit cu mîna stîngă»; 2) trebuie puse pe alte baze «condițiile de schimb» între țările capitaliste și țările subdezvoltate întrucît, în cadrul actualelor condiții, «marea finanță — cum se exprima același economist — are posibilitatea să coboare vertiginos, de la o zi la alta, cursul tonei de cacao, de pildă, și să sporească pe acela al oțelului; la ce folosește unei țări în curs de dezvoltare o dublare a producției, dacă aceasta este cumpărată la un preț de două ori mai ieftin?»; 3) nu există modele de dezvoltare care pot fi copiate, responsabilitatea în dezvoltare aparținînd în primul rînd țărilor respective; «trebuie căutată posibilitatea de expresie autonomă a popoarelor și, în particular, a celor africane» — arăta Aaron Tolen din Camerun.

◀ Graficul, reprodus din ziarul «International Herald Tribune», este menit să prezinte una din principalele cauze ale grevelor din S.U.A., precum și «argumentul muncitorimii pentru un salariu mai mare». El arată că deși salariul nominal al muncitorilor din industria de automobile, al conducătorilor de autocamioane și lucrătorilor din comerț a crescut, salariul real a scăzut, în fapt, datorită fenomenului inflaționist din Statele Unite care a determinat în ultimii cinci ani o continuă slăbire a puterii de cumpărare a dolarului.

BRNO '70

Nu știm dacă există un clasament internațional al țărilor după numărul de expoziții organizate în fiecare an. Oricum o cifră se impune ca un record virtual: 200 de expoziții colective sau individuale prezentate numai în cursul anului 1969 de *Intreprinderea Tîrguri și Expoziții* din Brno. Se poate spune că în acest domeniu al multiplelor posibilități Cehoslovacia cultivă de decenii o tradiție cu care pe drept cuvînt se poate mîndri. Una din manifestările prestigioase ale propagandei comerțului exterior cehoslovac este fără îndoială Tîrgul internațional de la Brno, care atrage în fiecare an zeci de mii de vizitatori din țară și de peste hotare, constituind, cum se subliniază într-unul din prospectele editate, «Un loc potrivit pentru abordarea și dezvoltarea unor noi legături comerciale între Vest și Est».

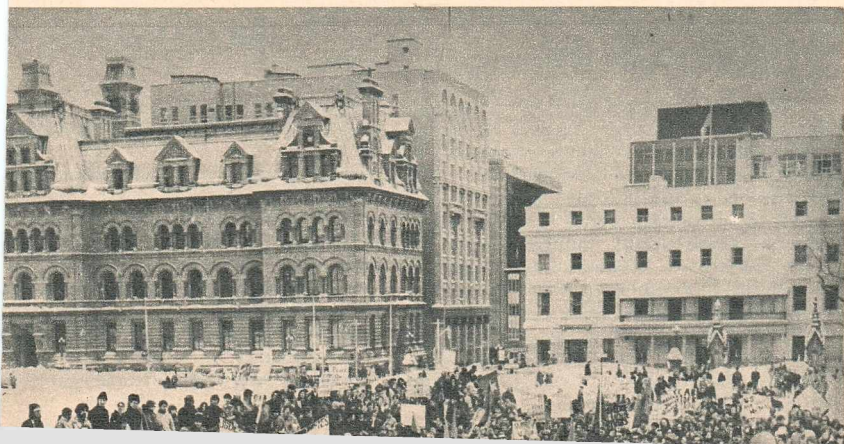
După ce în ultimii 10 ani, suprafața de expunere totalizînd 750 000 mp a fost rezervată aproape exclusiv Tîrgului internațional de construcții mecanice, iată că, în această primăvară, se deschide la Brno, primul tîrg internațional specializat al bunurilor de consum. E drept că și la edițiile trecute parcul de expoziții a avut unele sectoare restrînse în care aveau loc confruntări între produse de consum prezentate de firme producătoare din țară și din străinătate. Dar, la 21 aprilie urmează să fie inaugurat un tîrg complex — ca ansamblu expozițional încheșat și bine asortat.

Faptul că această manifestare coincide cu cea de-a 25-a aniversare a eliberării Cehoslovaciei de sub jugul fascist, oferă un prilej nimerit pentru trecerea în revistă a principalelor realizări ale acestei țări și în domeniul bunurilor de larg consum. Jan Cebis, directorul general al Tîrgului internațional de la Brno, arată în acest sens că prezentarea amplă a bunurilor de consum și expoziția construcțiilor mecanice au un numitor comun — «acela de a oferi, cît mai sugestiv posibil, imaginea concentrată a avintului industriei cehoslovace în anii construcției socialiste». Se precizează de asemenea că organizarea tîrgului bunurilor de consum nu decurge dintr-o schimbare a concepției fundamentale privind prioritatea industriei mijloacelor de producție.

În viziunea organizatorilor manifestărilor de la Brno, noul tîrg este chemat să asigure o participare cît mai largă a firmelor străine, ceea ce ar stimula o confruntare deschisă în ce privește sortimentul, calitatea și modalitățile de prezentare ale produselor.

Alături de peste 20 de întreprinderi și organizații cehoslovace de comerț exterior, reprezentînd un număr mare de unități economice vor fi prezente la tîrg — cu expoziții oficiale — diferite țări socialiste, între care și România. Christian Dior (Franța), Cinzano (Italia), Parker (Anglia), Braun (R.F.G.), Kawasaki Heavy Ind. Ltd. (Japonia), Cornelius G.M.B.H. (Austria) și alte firme cunoscute din țările capitaliste se vor număra de asemeni printre expozanți. Primele 4 zile ale tîrgului vor fi consacrate negocierilor comerciale internaționale, iar între 25 și 28 aprilie marele parc va cunoaște asaltul publicului, al cărui verdict are o însemnătate uneori decisivă pentru viitorul unui asemenea tîrg.

D. B.

◀ Ottawa. Aspect de la o impunătoare demonstrație din capitala canadiană desfășurată sub lozincile: «Să se pună capăt războiului din Vietnam», «Vietnamul, vietnamezilor», «Retrageți trupele americane, acum» etc.

PHILADELPHIA

INTERVIU CU EUGENE ORMANDY

Correspondență specială de la Elena Nica-DUMITRESCU

Mă aflu la Academia de muzică, unde are loc un concert al Filarmonicii din Philadelphia, sub bagheta celebrului Eugene Ormandy. După terminarea concertului, marele dirijor urmează să-mi acorde interviul pe care l-am solicitat, cu ceva timp în urmă, pentru cititorii «Flacării».

Sala imensă (6 000 de locuri), cu trei rânduri de balcoane, este arhiplină. Când Ormandy intră în scenă, aplauzele conțenesc greu. Orchestra formată din 105 instrumentiști este una dintre cele mai prestigioase ale lumii («The World Greatest Orchestra», o caracterizează «Newsweek»). Emoția ascultării Simfoniei a VI-a de Ceaikovski, interpretată de această orchestră și dirijată de Ormandy, se împletește — pentru mine — cu aceea a gândului că, peste câteva minute, voi sta de vorbă personal cu marele vrăjitor al baghetei.

La sfârșitul concertului, în salonul din spatele scenei, mă aflu față în față cu maestrul. Căldura, bunăvoința și simplitatea cu care vine în întâmpinarea mea îmi ușurează sarcina.

— *Domnule Ormandy, mă aflu aici pentru a vă solicita scurtul interviu, făgăduit de dumneavoastră pentru cititorii revistei «FLACĂRA» din România.*

— Cu multă plăcere. Cunosc România destul de bine, din turneul pe care l-am făcut în București în 1957. Am cunoscut și apreciat cu această ocazie publicul român — atât de entuziast — și excepționala orchestră simfonică din București. Nu-l pot uita pe George Georgescu, care mi-a fost bun prieten.

— *Ați mai cunoscut și alți muzicieni români?*
— Da, pe George Enescu, bineînțeles. A fost unul dintre marii mei prieteni și am multe fotografii ale lui cu autografe; sint amintiri la care țin foarte mult. Prezint adesea lucrările lui. Iubesc această muzică fermecătoare, care reflectă o mare dragoste și cunoaștere a poporului român și a muzicii populare. Mă rețer la ritm, la culoare...

— *Domnule Ormandy, ați primit de curând una dintre cele mai mari distincții civice ale Americii, pe care președintele Nixon v-a înmănat-o personal cu ocazia împlinirii a 70 de ani de viață. Ce a însemnat acest moment pentru dumneavoastră?*

— *Viața unui artist are foarte multe momente ferice și fiecare concert pe care îl dirijează pentru mine o fericire, bineînțeles însă că primirea acestei distincții a fost o sărbătoare.*

— *La numai șase săptămâni după Medalia Libertății, vi s-a decernat o altă înaltă distincție Premiul Philadelphiei.*

— Da, e un an bogat! Premiul Philadelphiei a fost instituit în 1921, fiind acordat în fiecare an persoanei care se consideră că a adus servicii comunității orașului. Anul acesta l-am primit eu, iar suma de 15 000 de dolari care reprezintă

echivalentul «material» al premiului am donat-o «fraților mei» din orchestră pentru fondul lor de pensie.

— *V-ar suride o nouă vizită în România?*
— Mi-ar face mare plăcere, dar deocamdată nu am în program un turneu în România. De altfel, nu o duc prea strălucit nici cu sănătatea... Dar iubesc publicul român și aș dori să-l reîntîlnesc.

— *Maestre, v-aș ruga să aveți amabilitatea să transmiteți prin mine câteva cuvinte publicului român și în special iubitorilor muzicii simfonice, cititorii ai revistei «FLACĂRA».*

— Cu multă plăcere. Cele mai bune urări de sănătate și succes pentru interpreți și pen-

*Best wishes to
Flacăra -
Eugene Ormandy*

tru ascultătorii lor. Și un cald salut pentru cititorii revistei pe care o reprezentați.

Spunându-mi aceasta, Eugene Ormandy scrie pe o bucată de hirtie cele câteva rânduri reproduse mai sus.

Îmi iau rămas bun de la celebrul dirijor, mulțumindu-i pentru deosebita sa amabilitate. Minutele petrecute cu domnia-sa, prietenia, simplitatea, umanismul pe care-l degajă această mare personalitate și mina mică și caldă pe care am strâns-o la plecarea rămân pentru mine lucruri de neuitat.

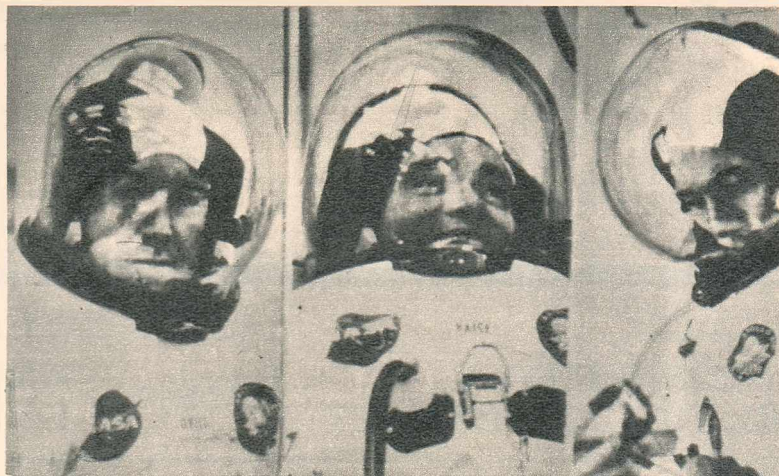
LAOS

BUMERANGUL BOMBARDAMENTELOR

Correspondență specială de la Corneliu VLAD

Se estimează — în mod neoficial — la Vientiane că peste 600 000 de locuitori ai Laosului sînt nevoiți să trăiască astăzi departe de locuințele și ogoarele lor, în condiții de viață din cele mai grele. Cifra este de-a dreptul impresionantă, 600 000 de oameni însemnînd a cincea parte din populația întregii țări. Exodul masiv al laoșienilor este urmarea directă a intensificării deosebite a bombardamentelor aviației americane asupra zonelor eliberate ale țării. Începînd din 1969, în Laos se înregistrează în medie peste 500 de raiduri zilnice de bombardament. Ca urmare, numărul locuitorilor care își părăsesc gospodăriile pentru a se sustrage pericolului bombardamentelor a crescut simțitor în ultima vreme; în 1969 numărul acestor refugiați a crescut cu circa o treime față de anii anteriori.

Ziaristul David Kales, care lucrează pentru o mare publicație din Hong Kong, relatează ca oficialitățile americane din Vientiane au admis, în particular, că «bombardamentele creează refugiați». Mult mai grav i se pare lui Kales un alt fapt — și anume că aceste bombarda-

Moment din zborul «Apollo-13» — cel mai dramatic din scurta istorie a nauticii americane.

„APOLLO-13” — O MISIUNE DRAMATICĂ

La ora cînd trimitem aceste rînduri la tipar — în dimineața zilei de 15 aprilie — nu știm încă deznodămîntul zborului «Apollo-13», care însă va fi cunoscut de cititorii revistei în momentul cînd ea va ieși pe piață. Pucem însă face de pe acum unele considerații tehnice preliminare, care să ajute la înțelegerea evenimentelor, desfășurate cu extremă rapiditate.

Trebuie amintit, în primul rînd, că și alte misiuni «Apollo», cu tot gradul lor ridicat de fiabilitate (peste 90 la sută), au întîmpinat dificultăți.

Un semnal de alarmă asupra fragilității unor instalații și în special cea electrică a fost tras la 14 noiembrie anul trecut, cînd, imediat după lansare, s-a defectat sistemul de alimentare electrică al navei «Apollo-12»; totul a fost pus

pe seama unei descărcări electrice, dîndu-se pe furtună. Or, se pare că în cazul «Apollo-13» s-a produs o defecție a deteriorării acestui sistem — mai degrabă urmare a unei explozii la rezervoarele din cele trei pile generatoare de curent.

Cu ce motoare și sisteme de alimentare energie era înzestrată nava? Ansamblul «Apollo» în greutate de peste 43 t, format din modulul lunar (LM), modulul comandă (CM) și cel de serviciu (SM) acesta din urmă, afară de motorul «de AJ-10-137 (tracțiune — 9,8 tone, timp de ționare — 750 secunde) destinat revenirii pe Terra, au mai fost plasate: rezervoare de combustibil și gaze neutre, 16 motoare de ționare, instalații auxiliare (oxigen, apă, precum și surse de energie electrică.

O defecțiune la sistemul electric a produsă fie de lovirea de un meteorit, fie de o explozie datorată unei suprasolicitații spre exemplu, la pilele a căror funcționare bazează pe fenomenul de recombinare a hidrogenului și oxigenului pot apare relativ ușor.

Văzîndu-se lipsit de energie electrică, echipajul a trebuit — pentru menținerea de schimbare a traiectoriei, inserție pe «Lună-Pămînt» și corijarea traiectoriei de ționare — să se bazeze doar pe motoarele pe LM. Cum a fost posibilă utilizarea în scop a unor motoare care de fapt aveau o tracțiune (4 750+1 600 kgf) a motoarelor celor două etaje ale LM era sub valoarea ționii motorului AJ-10-137, durata lor de ționare depășea de două ori pe cea a motoarelor de serviciu!

Începută sub semnul incertitudinilor misiunea «Apollo-13», cu tot sfîrșitul ei dramatic, permite tragerea unor importante învățăminte asupra defecțiunilor posibile în misiunile speciale și asupra riscurilor uriașe apar, dacă nu se iau măsuri corespunzătoare.

Misiunea a demonstrat, o dată în plus, excepționalele calități umane ale echipajului misiunilor cosmice care prin desăvîrșita lor nire de șine și prin pregătirea lor multilaterală se dovedesc adevărați pionieri ai erei interplanetare.

Conf. dr.
Florin ZĂGĂNES

cronica de trei secunde

LITERA K ÎN JAPONEZĂ

Ceea ce s-a întîmplat unui străin care pretindea că știe limba japoneză, merită să ne pună pe gînduri, chiar dacă în școlarizarea noastră cîntînd, nu am ajuns cu toți să învățăm această limbă. Obsedați încă de cultura europeană. În niponă, se pare, rigorile lingvistice sînt mult mai severe decît în germană — unde verbul vine atît de tîrziu, la sfîrșitul frazei, cît între timp poți juca o tablă — sau în engleză unde, după cum se știe, una scrii și alta fumezi. La japonezi, fiecare literă are o valoare considerabilă pentru sensul frazei. Mergînd cu tramvaiul — așa relatează un ziar elvețian — străinul a spus:

«Koro shite kudasai». El vroia să spună: «Vă rog, vreau să cobor la stația următoare!» Dar «Koro shite kudasai» înseamnă «Vă rog, ucideți-mă!» Ca să coboare («la prima», el trebuia să spună: «Oro shite kudasai»... El adăugase un K nefericit, în capul primului cuvînt! Și K-ul acela în plus îl ducea în cu totul altă direcție...

La noi, la latini, o literă în plus sau în minus nu dă naștere decît la calambururi,

mai mult sau mai puțin dubioase. Un calambur — doar în cazuri limită — e moarte de om. La noi, la latini, problema gravă nu e litera, ci cuvîntul. Ce faci cu el, cum îl accentuezi în frază, ce faci cu fraza, cum o modulezi. Una e să spui: «e bine», alta e să zici «e bine?» La noi, cu hazul nostru latin, problema e ce faci cu limba, în ansamblul ei.

STAN, BRAN, URAGAN...

Hotărît trebuie făcut ceva. Așa nu se mai poate. Unde ne-a fost mîntea? Și care-s rădăcinile? Și credeti că e întîmplător? Nu e întîmplător. Nimic nu e întîmplător — dar de cîte ori o aflăm, dormim. Și am dormit, după ce am moșit. Venea taifunul, rupea copacii, acoperişurile, smulgea lacrimi și case, dărîma stîlpi, cafenele, biblioteci, omorîa șoareci de bibliotecă și stîlpi de cafea și de rețele electrice, producea pagube de milioane și miliarde și cum numeam taifunul? Tamerlan? Gingis-Han? Stan și Bran? Belmondo? Nu. Ii ziceam și îi mai zicem Cora. Dora. Corina. Dorina. Nora. Norina. Camille. Debbie. Taifunurile poartă nume femi-

nine. Asta n-ați observat, tovarășii și domoamne. «De ce n-ați spus niciodată urag Stanley? Sau furtuna tropicală Herman creează o imagine deformată a femeii!» scrie în raportul protestatar al unei organizații de femei americane, înaintat lui Bert Simpson, directorul meteorologiei la Miami...

...Da, se creează o imagine deformată a femeii!

— Așa e.

— Să înceteze această situație!

— Să piară această imagine deformată a femeii!

— Să se formeze o imagine nedeformată a femeii!

— Să se formeze femeii noi, cu imagini noi!

— Să luptăm pentru a crea imagini noi pentru femeii noi!

— Să imaginăm femeii care nu mai au de să fie uragane!

— Să imaginăm uragane care să nu mai poartă nume de femei!

— Și dați-ne acel uragan care să poarte nume masculin.

Radu COSA!

carte

Din fecunda și diversă activitate torială consacrată sărbătoririi ui veac de la nașterea marelui nin, consemnăm următoarele a-riții:

● V.I. Lenin: **Opere complete, volumul 53.** Sumarul acestui vo- n cuprinde scrisori, bilete, tele- ame și telefonograme scrise în ioada iunie-noiembrie 1921. Așa m sîntem informați din prefață, ele mai multe din documente flectă uriașă muncă depusă de nin pentru explicarea noii poli- i economice, oglindesc activita- a de zi cu zi desfășurată de el în ducerea construcției economi- » (Editura politică).

● V.I. Lenin: **Opere complete, volumul 54.** În cuprinsul acestui lum sînt înglobate scrisori, bilete e telegrame scrise în perioada iembrie 1921-martie 1923. Din este documente reiese clar la- rioasa activitate a lui Lenin în era de construcție economică a irii, precum și indicațiile și tezele le cu privire la politica externă aceasteia (Editura politică).

● V.I. Lenin: **Opere complete, volumul 55.** Cu acest volum se cheie tipărirea în limba română seriei de Opere complete. Acest ltim volum conține scrisorile a- resate de Vladimir Ilici membri- or familiei sale între anii 1893 și 922. Volumul conține de aseme- ea 16 scrisori comune ale lui I. Lenin și N.K. Krupskaja (Editura politică).

● Lenin văzut de români (do- umente și amintiri). Un volum are cuprinde între copertele lui emoționante mărturii și inestima- pile documente asupra activității i personalității lui Lenin (Edu- ă politică).

● Sub egida Institutului de studii istorice și social-politice de pe lingă C.C. al P.C.R. se editează la Editura politică volumul **Forța creatoare a ideilor leniniste**, cuprinzînd 17 studii, avizat semnate.

● Tot la Editura politică apare, în semn de omagiu adus memoriei lui Lenin, o ediție bibliofilă de **Opere alese**, în care au intrat lucrările cele mai reprezentative ale creației teoretice leniniste.

● Editura științifică a pregătit volumul **Lenin și știința contem- porană**, al cărui sumar e alcătuit de o seamă de studii ce ilustrează, prin prisma celor mai noi desco- periri științifice, valabilitatea uni- versală a concepției marxist-len- niste în domeniul gândirii filozofice și sociale, precum și în cel al științelor naturii.

● La Editura Albatros apare volumul **Omul** — povestiri despre Lenin, tradus din limba rusă.

● **Caiet de aprilie** constituie un eald și vibrant omagiu liric în- chinat memoriei nemuritorului Len- in de către poeții noștri, reprezen- tînd toate generațiile. Cartea apare la Editura «Mihai Eminescu».

cinema

● ...Să ucizi o pasăre cîntătoare. Fermeătoarea carte a scriitoarei americane Harper Lee, această spirituală evocare a unei copilării care nu are răbdarea să aștepte maturitatea, este transpusă pe e- cran de către regizorul Robert Mulligan care și-a asumat toate riscurile unei astfel de întreprinderi dificile. În mod fatal, ecranizarea pierde hazul unor năzdrăvănii, cineastul fiind de altfel înclinat, evident, mai mult spre reliefaarea unei problematici sociale cu care copiii sînt prea de timpuriu puși față în față. În rolul lui Atticus Finch — Gregory Peck. În alte roluri — John Megna, Frank Overton, Rosemary Murphy, Ruth White, Brock Peters, Estelle Evans.

● **Tatăl meu, căpitanul.** O astfel de copilărie, surprinsă în mijlocul unei lumi pitorești a cărei cunoa- șterea se ridică pînă la proporțiile

Gregory Peck

unei aventuri. Regia — Vladimir Bicikov (Studioul Maxim Gorki). În distribuție — Evgheni Teterin, Vasia Bicikov, Iulen Balmasov.

● **Picioare lungi, degete lungi.** Comedie polițistă nehotărîtă și mereu în căutare de umor. Regia — Alfred Vohrer (R.F.G.). Interpreți — Senta Berger, Joachim Fuchsberger, Martin Held, James Robertson-Justice.

● Mari actori pe ecranele noastre: Jeanne Moreau («Mireasa era în negru»), Paul Scofield («Un om pentru eternitate»), Katharine Hepburn, Spencer Tracy, Sidney Poitier («Ghici cine vine la cină?»), Elizabeth Taylor, Richard Burton («Comedianții»), Natalie Wood, Warren Beatty («Splendoare în iarbă»).

● Jean-Paul Rappeneau, autorul «Vieții la castel» (Premiul Delluc 1966), și-a ales interpretii viitorului său film («Soții anului II»). Este vorba de Marlène Jobert și Jean-Paul Belmondo. Scenariul — po- vestea unei familii în timpul revolu- ției franceze — aparține tot lui Rappeneau.

disc

● Nu s-ar putea spune că muzi- cuța de gură e un instrument emi- namente... folcloric! Și totuși, chi- pul ciudat, tainic, aproape de ne- crezut în care-o folosește Florea Tușa, ne dă de-neșese că acest modest instrument are dreptul la viață în lumea muzicii populare românești. Un argument ar fi și existența unei «Hore a muzi- culelor», pe care solistul mai sus-pomenit o interpretează cu brio alături de «Geamparaau», «Doina Otlului» și «Sirba mol- dovenească». Acompaniază or- chestra dirijată de Nicu Stănescu (EPC-10 088).

● Constelația soliștilor noștri de muzică populară se îmbogățește în fiecare zi cu alte apariții, cele mai multe interesante și originale. Pesemne că unde izvoarele-s mai cristaline și rădăcinile mai adînci. Nici măcar n-a fost nevoie de-o «Stea fără nume» pentru preten- denții la acest titlu, din cîntul popular. De aceea nădăjdium că și Dionisie Iovi se va impune ascu- tătorilor fără preselectii, fără eta- pele unu, doi, trei... Acompaniat de orchestra dirijată de George Vancu, ne cîntă, printre altele, «Ghindană, Ghindană» și «Măi feciori, hai la soroc» (EPC-10 099).

● Cele șase piese interpretate de violonistul Dandas Jenő-Tojas a- parțin unei vine folclorice mai pu- țin cunoscute. Ceea ce nu împie- dică să fim emoționați de tulbu- rătoarea lor frumusețe. «Sînt țig- an», «Au fost luați țigani!» sau «Cînd m-am dus la Sovata» vor rămîne întipărite mult timp în memoria iubitorilor de muzică populară maghiară (EPC-10 102).

muzică

● Concert festiv prilejuit de CENTENARUL NAȘTERII LUI V.I. LENIN. În prima parte, corul Filarmonicii, dirijată de Vasile Pân- tea (la pian, Nicolae Licareț), pre-

zintă lucrări de Tiberiu Olah, Emil Lerescu, Doru Popovici, Theodor Bratu, Mauriciu Vescan, Șostako- vici, Sviridov, Muradelli. În partea a doua ascultăm Orchestra simfo- nică, dirijată de Mircea Basarab, interpretînd Simfonia a II-a «cu clopote» de Aram Haciaturian (22 aprilie, Ateneu).

● Sub bagheta dirijorală a maes- trului francez Louis Fremaux, Or- chestra simfonică a Filarmonicii va interpreta în concertul ei săptămi- nal: Suita a II-a din baletul «Daph- nis și Chloe» de Maurice Ravel, Concertul pentru vioară și or- chestră de Alban Berg — solist Mihai Constantinescu; Simfonia în Re minor de César Franck (18 aprilie, Ateneu).

● Carol Litvin, la pupitrul diri- joral al Orchestrei de studio a RTV, și-a compus un program care cuprinde două lucrări în pre- mieră dintre care una aparține... clasicului Haydn. Vom asculta deci, în primă audiere, piesa orchestrală de inspirație folclorică «Jocuri» de Corneliu-Dan Georgescu și o- pera «Farmacistul» de Joseph Haydn. Mai ascultăm Concertul pentru pian și orchestră în Do minor de W.A. Mozart — solistă fiind pianista Maria Fotino (23 aprilie, Studioul de concerte RTV).

● Foarte interesantă și originală manifestare muzicală sub egida Filarmonicii «George Enescu», vâ- dînd preocupările acestei presti- gioase instituții și pentru ceea ce reprezintă idei noi și îndrăznețe în arta polifonică. Vom asculta în primă audiere cinci lucrări, sem- nate de un autor clasic și doi con- temporani, opere cu totul insolite în ce privește utilizarea instrumen- telor, combinarea sunetelor și a acestora cu mișcarea vizuală. Iară programul: «Magnum opus» (din seria «Cantiones sine textu» — Cîntece fără cuvinte) de Roland Lassus, compozitor german (1531-1594), cunoscut mai ales sub numele său italianizat Orlando di Lasso. Lucrarea este interpretată de o for- mătate alcătuită din flaut, clarinet, fagot, vibrafon, vioară și contra- bas; trei lucrări de Anatol Vieru: Cvartet (clarinet, corn, percuție și balerină), «Rezonanțe bacovie- ne» (flaut, bandă de magnetofon și balerină) și «Orologiu» (instru- mente, balerin, bandă de magne- tofon). În sfîrșit, o lucrare a compo- zitorului american Charles Ives (1874-1954) «Întrebarea fără răs- puns» scrisă pentru zece instru- mente. Dirijează Anatol Vieru (încă o noutate, deci). Rolurile de baleri- nă și balerin au fost incredințate lui Miriam Răducanu și Gheorghe Căciuleanu (20 aprilie, Sala mică a palatului).

● Triplă tradiție a turneelor bucureștene ale Teatrului muzical din Brașov: 1) Spectacol cu opereta «Silvia» de Kalman. 2) Primadona bucureșteană Teodora Lucaci în rolul titular. 3) Scena Sălii palatu- lui. Cel de-al 300-lea spectacol, la 18 aprilie.

plastică

● V. Dobrian — pictură. Dacă ar fi să cuprîndem într-o propo- ziție concepția care stă la baza picturii lui V. Dobrian am apela la o definiție a lui Apollinaire dată orfismului: «arta de a picta compo- ziții noi cu elemente obținute nu din realitatea vizibilă, ci create de artist și dotate de el cu o intensă realitate». Toată această arhitec- tură de cîmpuri colorate, care creează din interferența și inter- acțiunea euclidiană a liniilor și suprafețelor un alfabet, acest con- structivism abstract, este o formă plastică și poetică în același timp, prin care se revelează sensibilitățile interioare ale unui pictor care vi- sează metafore (Galeriile de artă, bd. Bălcescu 23 A).

● A doua ediție a Salonului studentesc confirmă încă o dată talentul generației tinere, fantezia debordantă, îndrăzneala și aspi- rația spre desăvîrsire tehnică. A-

proape o sută de lucrări de pictură, sculptură, grafică, ceramică, sticlă, feronerie etc. sînt expuse la Kalin- deru și Sala de expoziție a Institu- tului de arhitectură.

● Dacă cu ani în urmă Maia Damadian era un copil precoce care l-a încîntat pe Adrian Maniu, actuala expoziție de la Teatrul de comedie e o certitudine artis- tică. Matură, ea interpretează reali- tatea cu ochi proprii. Observația e personală, invenția originală, cu atât mai mult cu cît întreg arsenal- ul grafic, neliniștea tușelor e în- dreptată spre particularizarea for- mei sau chipului uman.

● Valeria Stoica transpune pe un suport de sticlă o altă lume decît cea tradițională cu îngeri și sfinți. Icoanele acestea laice imaginează scene și personaje folclorice, în- tr-un montaj decorativ, în care adeseori grația desenului («Maturitate» etc.) și imitația cromaticii naive conferă lucrărilor farmec (Galeriile de artă, Calca Victoriei 132).

teatru

Mariana Mihut

● Acești îngeri triști — valoroasa piesă a lui D.R. Popescu, în sfîrșit, la București (Teatrul Giulești). Re- gizor: Geo Saizescu, care montează piesa, nimbînd-o cu o aură de poe- zie amară dar temperînd — din păcate — ceva din furia justițiară a îngerilor săi minioși. Excelentă, plină de știutul ei farmec — Ma- riana Mihut; mai curînd contor- sionat, întunecat decît minios — Corneliu Dumitru; un moment de mare artă actoricească — Stefan Mihăilescu-Brăila.

● Suzana de Jean Gilbert. Cre- dincioasa, vechea prietenă din ti- nerețe a iubitorilor cu păr cărunt ai operetei a urcat pe scena de pe Splai fără a se osteni să-și ascundă ridurile, așîndu-și ostentativ vîrsta sexagenară. Farsă groasă, glume naive, personaje caricaturizate, pri- madone plînuțe și ofîțerași plicto- și, french-cancan și cor de cu- coane decoltate: toată recuzita cla- sică a operetei, păstrată progra- matic de regie (Ion Dacian). Mo- mentele de vîrf ale spectacolului: creația Tamarei Buciuceanu, dan- surile actului II.

● **Moartea unui comis-voiajor** de A. Miller, piesă care amintește publicului bucureștean de remar- cabila creație a aceluia mare actor care a fost Jules Cazaban, cu- noaște acum o versiune spectacu- lară nouă, în interpretarea colec- tivului orădean (secția română) și în regia lui Szombati Gille Otto. Artistul emerit Dorel Urlășeanu împrumută rolului principal tonalitatea sa proprie.

● Teatrul Național «V. Alecsan- dri» din Iași își încheie cu pre- miera Dacia Felix (Medopa) seria de spectacole studentești realizate în cadrul Studioului tînarului re- gizor. De astă dată, doi debutanți: autoarea — Virginia Șerbănescu și regizorul — Silviu Leuciu. Experiența venerabilei scene ieșene, mai curînd bogată în învățămînte decît în roade, este totuși deosebit de prețioasă și se cuvine a fi repetată și de alte teatre.

● O nouă premieră ambițioasă la Teatrul dramatic din Baia Mare: Don Carlos de Schiller, în regia lui Marius Popescu și decorurile lui Doris Jurgea.

televiziune

Jerry Lewis

DUMINICĂ. Fotbal pe sâtu- rate: echipele de juniori ale Româ- niei și U.R.S.S., în preliminariile turneului U.E.F.A.; meciul de di- vizia A: Rapid-«U» Craiova (15.00)

● Festivalul național al artei stu- dențești — formații de folclor — transmis de la Cluj (19.45) ● Un program de Varietăți, cu nume multe, mai noi și mai vechi, mai cunoscute și mai puțin cunoscute (20.30) ● Celor care nu-și mai fac iluzii cu surprizele de la «Varietăți», programul II le propune un triplu recital: mezzosoprana Galina Tuftina (U.R.S.S.), baritonul Mircea Moisa din Cluj și mezzosoprana Martha Kessler (20.25).

LUNI. Pe afișul noului roman foileton TV: ecranizarea romanu- lui (recent tradus și la noi) «Por- tretul unei doamne» de Henry James (20.15) ● **Stea fără nume** își va relua, presupunem, caracte- rul de concurs, fiindcă recita- lurile (bun cel al Corinei Chiriac) își au totuși rosturile și regulile lor (21.05).

MĂRTI. Seară de teatru — «Torente», piesa dramaturgului so- vietic Al. Stein, care a creat unul din cele mai izbutite portrete ar- tistice ale lui Lenin. Interpretează actorii ai Teatrului Național din Craiova (20.10) ● Medalion Dinu Lipatti, un film de Marianti Banu și Isac Brucăr, cu concursul unor valoroși soliști vocali, instrumen- tiști, balerini (22.45).

MIERCURI. OMAGIU LUI LENIN — emisiune literar-muzi- cală (19.35).

JOI. Stagiunea lirică TV, care — amintim — a debutat fericit cu «Geamgii din Toledo», progra- mează acum opera «Turandot» de Puccini cu citeva voci de mîna întii (20.00) ● **Recitalul unui fa- mos comic**, Jerry Lewis, alături de care vom putea vedea pe Lau- rence Harvey și alte ilustre vedete ale ecranului (22.30).

VINERI. Un spectacol folcloric «Cine joacă perinița» (18.35).

SÎMBĂTĂ. A doua emisiune Festivalul național al artei studen- țești. De data asta de la Iași — formații corale și instrumentale (19.20) ● «Sîmbătă seara între prieteni» se intitulează emisiunea de Varietăți realizată în colabo- rare cu redacția muzicală a TV din Belgrad (21.40).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Prono- sport din 19 aprilie 1970

I. Bologna-Sampdoria	x
II. Fiorentina-Brescia	1
III. Juventus-Roma	1
IV. Lanerossi-Torino	x
V. Lazio-Bari	x
VI. Milan-Cagliari	x
VII. Napoli-Palermo	1
VIII. Verona-Inter.	x
IX. Chimia Sv.-Progresul Buc.	1
X. Ceahlăul-Metalul Buc.	1
XI. Poli. Tim.-Vagonul	1
XII. C.S.M. Reșița-C.F.R. Tim.	1
XIII. Olimpia S.M.-C.S.M. Sibiu	1

FLACĂRA-ALBUN

Doina Spătaru, fostă stea fără nume, fostă speranță, astăzi — o deplină celebritate. Știam asta, înainte de a veni printre noi Cerbil Brașovului 1970.

Fotografie de S. STEINER

